R E P O R T R E S U M E S

ED 010 327 48

READINGS IN SANGO, PHASE 1--PREPARATION OF THE SANGO TEXTS, PART 2.

BY- SAMARIN, WILLIAM J.
HARTFORD SEMINARY FOUNDATION, CONN.

REPORT NUMBER BR-5-1299-B PUB DATE OCT 65
CONTRACT OEC-5-14-063
EDRS PRICE MF-$0.27 HC-$6.40 160P.

DESCRIPTORS- *SANGO, TAPE RECORDINGS, *LANGUAGES, READING INSTRUCTION, *READING MATERIALS, *LANGUAGE GUIDES, CENTRAL AFRICAN REPUBLIC, HARTFORD, CONNECTICUT

THIS SECOND TEXT OF READINGS IN THE SANGO LANGUAGE OF THE CENTRAL AFRICAN REPUBLIC WERE PREPARED FOR THE USE OF PEACE CORPS VOLUNTEERS. THE TEXTS WERE PREPARED FROM TAPE RECORDINGS PLANNED FOR USE WITH THE ORIGINAL SET OF RECORDINGS, AND PUBLISHED IN A THREE-VOLUME SERIES. LINGUISTICALLY, THE READINGS REPRESENT THE WIDEST RANGE OF SPEAKERS IN AGE, SEX, SOPHISTICATION, AND LANGUAGE BACKGROUND WHILE ALSO INCLUDING INTERESTING CULTURAL CONTENT. (SEE ALSO ED 010 326 AND ED 010 328.) (JK)

5-1299-b
(OE-5-14-063)

U. S. DEPARTMENT OF HEALTH, EDUCATION AND WELFARE
Office of Education
This document has been reproduced exactly as received from the person or organization originating it. Points of view or opinions stated do not necessarily represent official Office of Education position or policy.

ED010827

READINGS IN SANGO

Phase I

Preparation of the Sango texts

[Part Two]

William J. Samarin

Principal Investigator

October, 1965

Hartford Seminary Foundation

Hartford, Conn.

Subject How Mother Prepared Fish Code A 2 Page 1 (4)

na kótóró tí ábabá tí mbi tí giriri, *temps [tɛ] só mbi gá na *service [serwise] pɛpɛ, mbi ngbá na kótóró / tongana babá tí mbi agoe na yá tí ngú, asára gbándá tí lo ngbii, amú susu / agá na ní na mamá tí mbi awe, mamá tí mbi amú susu só, afáa yá ní / asukúla, azía na yá tí ta / amú bingbá mafuta, atúku na yá ní / *atourner [atuɾna] mafuta ní ngá pɛpɛ / amú bingbá mafuta atúku na li ní / amú yíngó azía da, ndóngé kóé / na yángá tí kótóró tí mbi, ála éré [hiri] ndóngé na yángá tí Yakoma sambia / Sango aéré atɛnɛ ndóngé / ála mú sambia, azía da / akánga yángá ní / akpɔrɔ na bingbá mafuta ngbii / #akolo nzoní / #akole nzoní nzoní míngi / tongasó, mamá tí mbi, amú gɔzɔ só aɛkɛ na ngú ní, aɛkɛ na yá tí sakpá / agoe a fáa na ngú ní tongasó / #anakpan ngbii, azía ngú ní na wá / tongana akpɔrɔ amú awe, a gɔzɔ só, azía da, só gɔzɔ akpɔrɔ gbɔ?gbɔ?gbɔ?/ [a bɛ] *eh bien lo *passer [pɔsɛ] ngú ní an gbé ní ngbii / lo mɛ / méngó ní aɛkɛ ngangó míngi / só í éré na yángá tí Yakoma í tɛnɛ

kutubo / méngó ní aɛkɛ ngangó / mámá amé ngbii / amú kéké tí gɔzɔ ní, afáa na ní azía na yá tí koróngo / na kótóró tí mbi í hínga sembé pɛpɛ / azía na yá tí koróngo *mais tongana azía na yá tí koróngo awe, amú mbéní tí babá tí mbi, azía na *devant [dɛvɑ̃] tí babá tí mbi na íta tí lo / amú tí í ámérengé / *eh bien í tɛ kóbe só ngbii, yá tí áni así / *eh bien na kóbe tí service, atɛnɛ *tourneng [tuɾnɛ̃] mafuta *tournengó [tuɾnɛŋɔ] / só así yá tí zo tongana yɛ / *tournengó mafuta / mɔ tó na kóbe, téré tí ta ní #akole nzoní pɛpɛ / atɛnɛ akpé míngi / azía na yá tí kóbe pɛpɛ / mamá tí mbi ayí tí tó kóbe tí lo / wala ... óléngó susu / mamá amú kpí tí lo míngi, #anaka, azía na téré tí susu / akpɔrɔ ngbii, #akole nzoní / #akole, mafuta tí kpí ní kóé así gígí na lé ní / tongasó, mɔ yí tí mú gɔzɔ tí zía na yá tí subu (*soupe?) gɔzɔ ní so anɛ / na tongana mɔ *tourner mafuta, mɔ mú kpí kété kété, sí mɔ zía na le tí kóbe, mɔ gbe tí zía gɔzɔ na yá tí subu ní, anɛ pɛpɛ / tongasó, babá tí mbi, na kótóró tó áni, bábá tí mbi agí susu / babá tí mbi agoe na gbándá, na ngonda, afáa yama / babá tí mbi, asára kéké, sí tongana yama agá tí mú kóbe ní na gbé tí kéké só, atí na ndo tí lo, lo

Kámbá tí nyama babá tí

HSF, Sango Project 1962

kúí awe / babá tí mbi amú, agá na ní, í ɛkɛ tɛ / na fadesó mbi gá na
*service / kóbe tí *service ackɛ tí vóngó vóngó, só fadé así yá tí zo pɛpɛ /
mbi *penser [pãzɛ] míngi na téné tí kótóró tí mbi / ngbangatí kóbe tí kótóró tí
mbi akɛ nzoní ahɔ́ kóbe tí *service / giriri na kótóró tí áni, áni éré
kóbe tí *service kóbe tí mbunzú / *mais fadesó kóé, áni gá tí tɛ kóbe tí
mbunzú / tongana mbi sára kóbe tí kótóró tí mbi, kóli tí mbi ayí pɛpɛ, atɛnɛ
o mbi zía kpí míngí / mbi zía kpí míngi / só téné yɛ / kpí laá ackɛ nzɛrɛ
na kóbe pɛpɛ / mbi yí tí mbi tí tɔ́ kóbe tí mbi bingbá mafuta sí *akole [akɔlɛ]
nzoní / taá finí susu só anzɛrɛ táá na bingbá mafuta / finí susu mɔ túku
bingbá mafuta na lé tí lo, mɔ kánga yángá ní, tɔ́ ngú ní kété pɛpɛ / mɔ
zía ngú míngi, akpɔrɔ ngbii / tongana #akole awe, bingbá mafuta só kóé
*amélanger [amɛlɔngɛ] na susu ní, ngú ní #akole nzoní / tongasó mɔ tɛ, yá tí mɔ así /
na gɔzɔ tí kótóró tí mbi só éré tí lo kutubo / tongana mɔ tɛ lo na ndá
péréré, *l'aire [lɛ] tí lá kúí angbá na yá tí mɔ / na gɔzɔ só azía na lá, mɔ
tɛ mɔ dutí [du] kété, nzala asára mɔ awe / tongasó, na lége tí kótóró tí
-- Kótóró tí mbi la, na Kótóró tí ... /
mbi, babá tí mbi afáa yáká míngi, babá tí mbi zo tí sáángó yáká / mbi,
mbi sára yáká, *mais mbi gá na *service, mbi sára yáká pɛpɛ / tɛnɛtí na
*service atɛnɛ mɔ vɔ sése sí mɔ sára na yáká / *mais na kótóró tí mbi, áni
vɔ sése vóngó pɛpɛ / ndo só mamá tí mɔ asára na yáká, ndo só babá tí mɔ
asára na yáká giriri, mɔ sára / *même [mɛm] ackɛ tí zo o mɔ sára zo ní asúku
na mɔ pɛpɛ / *mais ma Bangui ndo só tongana mɔ yí tí sára yáká, vení tí
sése ní agoe báa mɔ / tongana mɔ dé yáká ní kóé awe, lo goe lo mú na
mabókɔ tí mɔ, mɔ sára téné pɛpɛ / atɛnɛ ackɛ séseti babá tí ní / atɛnɛ
sésé tí ní / tongasó légé tí sára yáká ackɛ pɛpɛ, sí mbi dutí tongasó /
na kótóró tí mbi, mbi sára yáká míngi / mɔ sára yáká pɛpɛ, fadé mɔ tɛ yɛ /
tongasó *merci [mɛrsi] na Nzapá, ká *même mbi sára yáká fadesó pɛpɛ / Nzapá ackɛ
*aider mbi na lége tí kété *commerce [Kɔmars] tí mbi / mbi ɛkɛ wara kété kóbe
tɛnɛtí mi téré tí mbi / *mais tongana mbi wara kóbe tí mbi, mbi zía tí
zía kpí da míngi pɛpɛ / mbi zía kpí da míngi ahɔ́ ndó ní / sí mbi tɛ / mbi

HSF, Sango Project 1962

yí tí tɔ́ ngunzá / tongana mbi yí tí tɔ́ na bingbá mafuta, mbi zía bingbá mafuta na yá ní / tongana mbi yí tí tɔ́ na bingbá mafuta pɛpɛ, mbi vɔ lé tí mbúrú / mbi tɔ́ ngbii mbi píka / mbi *paser [paasé] / mbi túku na yá tí ngunzá, mbi vɔ káráko tí mbi mínbi, mbi yóro ngbii mbi #nakan / mbi zía na yá tí ngunzá / awɔ́kɔ na ní nzoní nzoní [nzoni], sí mbi tɛ / mbi língbi tí mú mafuta kété kété sí mbi sára na ní pɛpɛ / mbi língbi tí mú kpí kété kété sí mbi sára na ní pɛpɛ, tenetí aɛkɛ yí tí kótóró tí babá tí mbi na mamá tí mbi /

A. *mais mbéní téné ní ókɔ ókɔ aɛkɛ / mbi má téné ní *mais mbi hínga ndá ní pɛpɛ / mó tɛnɛ bengbafuku / bengbafuku aɛkɛ yę /

B. bingbá mafuta /

A. ę/ a, bingbá mafuta

B. ę ę /

A. taá téné? / mafuta / só aɛkɛ tí vóngó ní, wala mo sára sárángó /

B. mafuta tí mbúrú só babá tí mbi asára /

A. a/ sí mɔ éré mɔ ténɛ bingbá mafuta so? /

B. bingbá ní / ę / aɛkɛ bingbá mafuta /

A. *bon [bõ], naka yę, naka, naka só /

B. *naka, *naka / na kótóró tí mbi í naka yí na *banc [bã] pɛpɛ, gí, kótá naka na le tí /

témé / mɔ lɛkɛ lé ní ngbii, mɔ zía na yá tí dɔ tí mɔ, sí í éré na yángá tí Yakoma í téné, sí mɔ *naka na yí ní, tongasó ála #naka kpí na ndó tí *banc / *mais kutubo / só mbi sára téné ní só, gózɔ tí ngú, só asukúla na yá tí ngú só aɛkɛ kutubo na yángá tí Yakoma / #naka ngbii, í zía na yá tí wá, akpɔrɔ ngbii, mó *paser ngú ní sí mɔ mé /

A. *bon na kpí, kpí aɛkɛ yę /

B. kpí aɛkɛ kpí só, kósɔ na mbérékɛ, só, kpí /

A. só aɛkɛ....

B. kósɔ / mbérékɛ /

A. kósɔ, kósɔ / kósɔ aɛkɛ yę / só aɛkɛ kugbé wala aɛkɛ /

B. kugbé / (...) káráko na mbérékɛ (...) í éré na yángá tí kótóró tí

HSF, Sango Project 1962

mbi / Sango atɛnɛ mbɛ́rɛ́ké / Yakoma atɛnɛ serɛ / tongana mɔ yí tí sara na kóbe ní, mɔ píka píkángó póró na lóndó awe / *eh bien mɔ yórɔ́, zía yí na wá mɔ́ yórɔ́ na ní amú awe / mɔ píka ngbii, mɔ naka / só aéré atɛnɛ kpí /

HSF, Sango Project 1962

na *temps [tâ] tí ákótará tí mbi, babá tí mbi asára téné na mbi, mbi má / tongana kótóró tí babá tí mbi, wala,ámbéní zó, na mbéní kótóró agí ála na téné / wala afáa zo tí ála, sí ála lóndó agoe tí tiri na zo ní / na kótóró tí babá tí mbi, ála tambéla na géré tí ála pepe, gí ngó,na lé tí ngú / *temps tí giriri só *camion [Kamyɛ̃] aɛkɛ apɛ, só gí ngó tí kéké tí ábabá tí mbí só / ázía na lé tí ngú awe, ála sára #válá #válá tí ála / #válá tongana zo ayí tí bi mɔ na likongó, mo mú válá só mɔ kánga na lé tí mɔ tongasó, likongó apíka gí válá, atí na sése / tongasó ála mú válá tí ála só, ála mú #gayango / #gayango, só Yakoma aéré atɛnɛ gayango / *mais aɛkɛ tongana #zama / lí ní abáa bángó tongasó / tongasó ákótá zo agbó na mabókɔ tí ála, tongasó ála gbó válá na mbáge, ála gbó likongó / giriri só ngombe ɛkɛ pɛpɛ / yɔngórɔ zɛmbɛ tí ála, likongó tí ala, gayango tí ála só, ála goe na ní / ála sí kótá ngó, ámbéní así kótá ngó, ála míngi míngi [míngi] / ála goe, ála lóndó na kótóró tí mbi títɛnɛ,alóndó tongana Bangui ndo só, agoe na mbáge tí M'Baiki tí tiri berá / ála sí síngó na yá tí ngó / *mais [mɛ] tongana ála yí tí goe, ála mú bíá ní / ála hé bíá ní, *contre [Kondara] zo só aɛkɛ na mbito / tongana mɔ ɛkɛ mbito, ála hé bía ní atɛnɛ / (song) só atɛnɛ, tongana mɔ ɛkɛ zo tí mbito; mɔ sí gígí, mɔ ngbá na kótóró, mɔ goe pɛpɛ / tongasó ála éré atɛnɛ komangba wa mbito / komangba só atɛnɛ, mɔ ɛkɛ na yá tí ngó, *mais tí sí gígí ní, sí Yakoma aéré atɛnɛ ko gígí, ko na gígí / atɛnɛ komangba / atɛnɛ mɔ sí gígí mɔ ngbá / tongasó ála goe na,mbéní kótóró, tongana alóndó na Bangui na ndo só agoe na M'Baiki, ála goe píka berá ngbii afáa zo / *mêmeo [mɛm] abáa awále mɔ wále só mɔ ɛkɛ mérengé tí mɔ bale ókɔ wála miombe, *maniere [maniyɛ̃] tí gbó ála kóé,tí kpé na ná ní, aɛkɛ apɛ / mɔ mú óse wala otá, mɔ kpé na ní tanga ní só angbá ála fáa kóé / tongasó, ála, ákótará tí áni ní tongana ála fáa zo tongasó awe, ála fáa mabókɔ tí zo ní só, tongasó, agá na ní na mérengé tí ála, ála ɛkɛ sára na ngiá / tongasó, ála tɛnɛ, ála kóli, na yí tí giriri, ákótará tí áni asára sioní míngi / na fadesó áni kóé áni má na bé na

HSF, Sango Project 1962

Jésus awe só, yí só kóe agoe awe / Jésus *apardonner yí só kóé awe fadesó / 1
fáángó zo aɛkɛ ngangó míngi, tongana mɔ fáa *même tí zo mɔ wara mbángbá / 2
fadesó fáángó zo aɛkɛ pɛpɛ / *mais, ámbéní só li tí ála ngangó, ála ngbá 3
tí fáa zo / tongasó, tongana mbi na babá tí mbi dutí [du] na téré tí 4
wá, lo ɛkɛ sára téné, lo hé bíá lo téne, [...]tongana babá tí mbí alángó 5
na bí, sí lo báa li tí lo, lo bá mamá tí lo só akúí awe só, lo báa lo, wala 6
babá tí lo só akúí, wala íta tí lo só akúí, lo báa / na tongana ndá adé 7
awe, babá tí mbi ní hé bíá atɛnɛ, (song) só atɛnɛ / ní yí tí sára téné 8
na yángá tí súmá pɛpɛ / ní lángó na bí, na báa mamá tí ní, ní báa kpóka 9
na mabóko tí lo / na tongana ndo ahó awe, ní kírí báa mamá tí ní gbá, 10
*mais ní yí títɛnɛ téné tí yángá tí súmá pɛpɛ / tongasó babá tí mbi aɛkɛ 11
sára téné só lá kóé na yángá tí wá / na mé tí mbí ma,/... 12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

HSF, Sango Project 1962

A. *bon, fa na mbi téné tí #kakeke / [hɔ̃] 1

B. #kakele ní óse / tongana lége ní aɛkɛ óse / mbéní lá apíka ngbii azía na yá 2
tí ngú / tongana ngú ní akpɔlɔ awe, apíka azía na yá tí ngú / tongasó asára 3
dɔngó yɔngórɔ, azía na ndó ní / na mbéní lá tongana ayí tí tó séngé na yí 4
só, na gɔzɔ / tongasó afáa gɔzɔ ní ngbii azía na wá awe, akpɔlɔ awe, tongasó 5
apíka kakereni ngbii azía ni da / na sára kóbe na yángá ní ala tɛ / lége tí 6
tóngó ní aɛkɛ óse tongasó / 7

A. awe 8

B. tongasó anzɛrɛ míngí / só lége tí tóngó ní / 9

A. mɔ zía mbéní téné da sí / só ayɔ apɛ / 10

B. ayɔ apɛ tongana yę / 11

A. kótá kúsára tí mɔ só mɔ sára na ndá péréré ngbii asára na *midi 12
maiɛ mɔ / 13

B. tongana tí kusára ní na fini ní, sí ála sára sí aga kása / tongana 14
agoe mú na ngonda ká / 15

A. fa na mbi kóé ma / 16

B. agoe mú na ngonda ká apɛ? / na léngó ní só aɛkɛ tí na sése só, 17
amú na ngonda ká ngá / tongasó amú kéké tí kpu / na amú témé, azía na 18
ndó ní apíka ngbii kóé / alɛkɛ téré ní kóé / tongasó azía na wá / azía 19
yíngó tí #swazi só da / akpɔrɔ ngbii kóé, ála goe ní ngu ála sukúla téré 20
ní / tongana asukúla téré ní kóé awe, ála toe azía na yá tí ta / ála zía 21
yíngó tí #swazi da *encore [aŋgɔ̃ɾ] / ála tó ngbii kóé / tongasó amú mbéní yí 22
atúku na yá ní, akó #kukpa, alɛkɛ na ndó ní / *jusqu'à [ʒuska] tongana asára 23
lángó otá, afǫ / sí ála tó na kása ní anzɛrɛ, *commencement [kumɑ̃:sumɑ̃] sárángó ní laá / 24

A. *mais só mɔ tɛnɛ yíngó tí #swazi, só yę / 25

B. yíngó tí Basanze laá / 26

A. só aɛkɛ #adrǫ ? / (.....) 27

B. #adrǫ aɛkɛ ndé / na só aɛkɛ ndé / só yíngó tí ngonda só ála zó 28
zóngó só / 29

HSF, Sango Project 1962

A. ą ą / só atɛnɛ yíngó tí Bazanze /
(...)

B. Sango atɛnɛ yíngó tí Bazanze / tongasó azía da awe / tongana asára lángó ótá afú awe / tongasó ála *commencer tí kánga / na mbéní ála zía na ndó tí wá na mbéní ála zía la lá aole séngé sí ála píka azía na yá tí kása ní ala tɔ́ ní anzɛrɛ / só légé tí kakere ní /.

só aɛkɛ téné tí *famille / na yá da, téné tí babá, na pópó tí 1
mérɛngé kóli, tí lo / giriri, tongana zo, aɛkɛ na mérɛngé kóli tí lo, lá kóé 2
tongana ála bóngbi, na lá kúí na téré tí wá, lo mú wángó na mérɛngé kóli 3
tí lo / lo tɛnɛ, mérɛngé kóli tí mbi, mɔ gbó téré tí mɔ ngangó, na mɔ dé 4
yáká ngangó, mɔ sára goigói na lége tí kusára tí mɔ pɛpɛ / na tongana lá 5
kúí, mɔ bi bé ti mɔ tí fɔnɔ na tí da tí áfɔnɔ míngi ahɔ́ pɛpɛ / mɔ 6
sára wá na yángá tí da tí mɔ vení, mɔ kú *jusqu'à áfó mɔ sí agá tí báa 7
mó na yángá tí da tí mɔ / *mais mɔ vení mɔ fɔnɔ míngi ahɔ́ pɛpɛ / sí tongana 8
zo agá na lá kúí tí báa mɔ, mó ɛkɛ pɛpɛ / (...) tongasó fadé mɔ gá mérɛngé 9
tí nzoní pɛpɛ / na mɔ zía bé tí mɔ na fángó yáká tí mɔ / gbó mabókɔ tí 10
mɔ ngangó / *même yí yɛ *amanquer mɔ gí mabókɔ tí mɔ só mó gbó ngangó, 11
fadé aéré yí kóé só *amanquer mɔ, na mɔ sí mɔ língbi tí wara yí só / na 12
tongana mérɛngé ní aɛkɛ dé yáká na babá tí lo, lo ɛkɛ dé yáká na babá tí 13
lo *jusqu'à jusqu'à jusqu'à jusqu'à jusqu'à jusqu'à, tongana lo gá kóli 14
awe / aɛkɛ tí mú wále fadé fadé na mérɛngé pɛpɛ / *mais abata lo / *jusqu'à 15
tongana mérɛngé ni akpíngba kóli awe / kóá yángá tí lo *acommencer tí sí 16
gígí / tongasó tongana babá ní abáa lo tongasó awe, atɛnɛ *oui, mérɛngé 17
tí mbi alíngbi tí wara wále fadesó / tongasó, babá ní vɛní abáa na yá tí 18
*famille tí ála / tí báa zo só lo hínga só famille tí ála giriri aɛkɛ 19
*famille ókɔ / tongasó lo goe na da tí zo só tí húnda wále, tɛnɛtí 20
mérɛngé kóli tí lo só / na tongana ahúnda wáli só, na tɛnɛtí wáli ní agáa 21
sónzó awe / tɛnɛtí giriri lá ní ká, taá nginza tí mbunzú aɛkɛ pɛpɛ / *mais 22
gí nginza tí ázo vɔkɔ́ / na yí só ála ɛkɛ vɔ na wále lá ní ká, aɛkɛ tí fúta 23
na mbéní mbáá / tongana aɛkɛ pendere wále, wala pendere kóli, tongasó 24
tongana bábá ní aɛkɛ na ámbáá, *peut-être wále ní alíngbi tí vɔ na mbáá 25
óse, kóli na wále / wala kóli óse na wále óse tongasó / tongana avɔ wále 26
ní na mérɛngé tí lo awe, ~~ká *mêmɛ~~ na yá ngú ókɔ só lo vɔ wále na mérɛngé 27
tí lo awe só, mérɛngé ní angbá taá na yá da tí babá ní, na wále tí lo 28
~~ka *mêmɛ~~ / tí dé yáká jusqu'à ngú ókɔ, vení / na tongana, asára ngú ókɔ na 29

HSF, Sango Project 1962

yá da tí babá tí lo, na wále tí lo awe / ndá ní mbéní ngú óse ní só agá/, 1
babá ní amú lé kóbe, akángbi na mérɛngɛ́ ní, amú na lo kpóka, amú na lo 2
dó, amú na lo riga, amú na lo yé kóé / *eh bien atɛnɛ, mérɛngɛ́ tí mbi, 3
fadesó mɔ gá zo awe, tɛnɛtí mbi báa mɔ na lé tí mbi mɔ língbi awe / tongasó 4
lé kóbe só mbi mú na mɔ só aɛkɛ tɛnɛtí mɔ / goe mɔ gí *place [plas] mɔ dé yáká na 5
wále tí mɔ / kpóka ní lá/á aɛkɛ só, dó ní lá/á aɛkɛ só, na yí só mbi wa mɔ, 6
mɔ zía lége tí pendere / gbó mabókɔ tí mɔ ngangó, na lége tí kusára ní, sí 7
mɔ bata wále tí mɔ / tongana mɔ wara mérɛngɛ́, fadé *famille tí mɔ adutí 8
nzoní / na kótá wángó só, babá amú na mérɛngɛ́ ní ngá / lo tɛnɛ, alíngbi mɔ 9
gí wál/ tí íta tí mɔ pɛpɛ / mɔ gí wále tí íta tí mɔ pɛpɛ / gí taá wále tí 10
mɔ só mɔ báa lo tongana wále tí mɔ / na tongana mérɛngɛ́ ní amá wángó 11
nzoní, lo goe da tí dé yáká ngangó / na lo ɛkɛ bata/*famille tí lo na lége 12
tí kóbe, tongana nzala atí, wala yí yɛ, tɛnɛtí wángó ní tí babá ní só, 13
amú ngangó na lo awe / lo ɛkɛ dutí nzoní na yá *famille tí lo / na giriri, 14
na lége tí, tí múngó wále, na pópó tí áSara, na mbáge tí Tchad, zo alíngbi 15
tí gí wále tí íta tí lo pɛpɛ / tɛnɛtí tongana zo agí wálé tí íta tí lo, 16
wala zo akaáta wále tí íta tí lo awe, tongana lá ní só mbéní kótá kobéla, 17
atí na yá kótóró, fadé zo só aɛkɛ kúí / tɛnɛtí ála ~~kíko~~ só tongana kótá 18
#siokpari míngi / wála tongana zo akaáta wále tí íta tí lo, na zo só, 19
kóli tí wále só, só mbéní zo akaáta awe, tongana lo húnda *áfamille tí 20
lo kóé tí gá berá na li tí ála / ála fáa mbéní kugbé só áwále akánga na 21
ngbundá tí ála kózo ní, na adé bá na lége tí kugbé / só atɛnɛ, kugbé 22
só aɛkɛ kugbé tí wále tí mbi / aɛkɛ mbi laá mbi ɛkɛ kózo kóli tí lo / 23
tongasó tongana lo kaáta awe só, fadé áni goe berá na li tí ála, na fadé 24
likongó tí ála alíngbi tí sá/a yí ókɔ na áni pɛpɛ / tongasó, tongana agoe 25
berá na li tí zo só akaáta wále ní awe, ázo só akaáta wál/ só, likongó 26
tí ála alíngbi tí tɛ zo pɛpɛ / mabókɔ tí ála Kúí angbá na sése / na fadé 27
kóli tí kózo wále só, ála ɛkɛ hɔ́ ála na berá / ála ɛkɛ fáa ázo míngi, 28
ngbangatí wále só, aɛkɛ wále tí ála kózo ní ála kaáta / tongasó aɛkɛ ndiá 29

HSF, Sango Project 1962

p

[kamɛm]
uand même

só abata na pópó tí ázo vɔkɔ́, míngi ahɔ́ / *mais fadesó, tongana ámbunzú
[saje]
así awe, na yí *acommencer tí *changer míngi awe, ámbéní zó míngi abi
bé tí ála tí bata téné só mbéní pɛpɛ / *mais ~~ká *même~~ aɛkɛ só adíkɔ tongana
[istɔr.]
#siokpari, na téné ní angbá tí tambéla ngá / só aɛkɛ *histoire só aɛkɛ
giriri na pópó tí ázo /

HSF, Sango Project 1962

i mbí ɛkɛ na mbéní téné tí *histoire [ístwa] tí giriri, tí fa na ála / só 1

g tongana kózo ní mbunzú así pɛpɛ / na ázo aɛkɛ, dutí na lége tí *famille [fámi] 2

tí ála, só ála ɛkɛ dutí / tongasó zo só adú mérengé wále, aɛkɛ ngbangatí 3

mamá tí lo tí wa ála só ɛkɛ mérengé tí wále / na tongana aɛkɛ mérengé tí 4

i kóli, kusára ní aɛkɛ na tí tí babá tí lo / sí babá ní alíngbi tí fa na 5

ála lége só mérengé tí kóli alíngbi tí tambéla / na mamá alíngbi tí fa 6

t na mérengé wále lége só lo língbi tí, kaméta na ní kóli, na baba na ní 7

da tí lo / na babá alíngbi tí fa na mérengé kóli lége só, tongana lo gá 8
(na tí bata malíngbi tí lo)

kótá awe, fadé lo ɛkɛ sára tongana yɛ na lége tí kaméta wále, wala na 9

lége só lo tí kaméta wále awe, lo ɛkɛ sára tongana yɛ na yɛ tí bata ála / yí só babá aɛkɛ 10

i/i/í afa girir na ámérengé tí ála / na kusára tí mérengé kóli aɛkɛ na tí tí (wále ɛkɛ na tí tí mama, na kusára tí mérengé) 11

b babá, sí mérengé kóli ahínga lége só babá tí lo amú giriri / na 12

mérengé wále ahínga lége só mamá tí lo alíngbi tí tambéla da / tongasó 13

na lége tí mérengé kóli, alíngbi tí wa lo / na lége só mɔ ɛkɛ kóli, 14

fadé mɔ sára tongana yɛ, sí mɔ wara wále / aɛkɛ ngbangatí mɔ tí gbó 15

ngangó, tí sára yáká tí mɔ / sí tongana mɔ wara kóbe awe, na lége tí 16

ɛ ɔ yáka tí mɔ, mérɛngé só, wale Nzapá amú na mɔ tí kaméta awe, tongana mɔ 17
(só)

wara mérɛngé, nzala alíngbi tí sára ála pɛpɛ / na aɛkɛ kusára só, mɔ 18

língbi tí sára / na ála língbi fa na mɔ lége tí goe tí gí susu / na ála 19
(tí)

m/mɔ língbi tí fa na mɔ lége tí goe tí gí yɛma / aɛkɛ yí só m/ língbi tí sára, 20

ʌ na ála língbi tí tɛnɛ na mɔ ngá, mɔ língbi, tí báa lége tí *jeune [ʒœn] / 21

ɔ tongana ájeune agá na da tí mɔ na bi, fadémo sára tongana yɛ tɛnɛtí 22

*ájeune / tongasó babá tí mɔ amanda na mɔ yí só *jusqu'à [ʒyska], tongana mɔ gá 23

kótá awe / mɔ kaméta, wále awe, mɔ dutí na lo kété awe, lo hínga mɔ awe, 24

fadé lo zía mɔ ? / sí mɔ vɛní mɔ dutí, tí sára yáka tí mɔ, tí báa lége 25

tí wále tí mɔ, na tí sára yí só *jeune agá, sí mɔ língbi tí *aider [ɛdɛ] lo 26

na lége tí kóbe tí mɔ / *mais [mɛ] ahɔ́ kóé tongana mɔ sára yáká pɛpɛ, na mɔ 27

ʌ húnda mbéní wále tí zɔ́, ála língbi tí mú mɔ pɛpɛ / tɛnɛtí yɛ ála mú na 28

ʌ mɔ mpɛ, átɛnɛ tongana ála mú na mɔ mérɛngé tí ála fadé ngangó tí mɔ tí 29

HSF, Sango Project 1962

souffrir sára kóbe aɛkɛ pɛpɛ, na fadé mérɛnɡ̂ɛ́ tí lo aɛkɛ *~~sufrir~~ [sufri] míngi na lége tí
wará kóbe, na gá yí tí kamelá míngi na mɔ / tongasó ála fa na mɔ mbéní yí,
só mɔ língbi ti sára / tongana mɔ de pendere, na áíta tí mɔ, aɛkɛ nzoní,
mɔ tambéla na íta tí mɔ só, só li ti ála aɛkɛ óse só tí tambéla na ní
lá kóé pɛpɛ / tongasó amú na mɔ mbéní zo só lé tí lo aɛkɛ ngangó kété,
sí mɔ ɛkɛ tambéla na lo / sí lo língbi tí fa na mɔ lége tí giriri / sí
mɔ língbi tí hínga lége só / *mais tongana íta tí mɔ só lé tí mɔ na ála
óse, tambéla lá kóé / *puet-être [putɛtər] lo hánda mɔ sí mɔ língbi tí hínga yí
pɛpɛ, mɔ gá búbá tongana lo / tongasó mo língbi tí gí zo só lé tí lo aɛkɛ
ngangó, sí alíngbi tí fa na mɔ yí tí giriri, na mɔ língbi ti tambéla na
lo na lége ní mbírímbírí / *mais ahǫ́ kóé tongana mɔ kamáta, wále awe, aɛkɛ
ngbanga tí mɔ, tí #yikia mamá tí wále ní, na babá tí wále ní, tɛnɛtí ála
ɛkɛ tongana, babá tí mɔ na mamá tí mɔ / na ála mú na mɔ wángó ngá tɛnɛtí
tongana wále ní akúí, an tī tí mɔ, aɛkɛ ngbanga tí mɔ tí kę ála pɛpɛ /
wala wále ní akę mɔ, aɛkɛ ngbanga tí mɔ tí kę ála pɛpɛ / tɛnɛtí ála só
aɛkɛ tongana babá tí mɔ / aɛkɛ yí só babá aɛkɛ wa na ní ámérɛngɛ́ kɔ́li /
na mérɛngɛ́ wále, mamá tí lo awa lo , tongana lo gá kótá awe, aɛkɛ ngbanga tí
lo tí sára yę / tɛnɛ tí na mbáge tí áni giriri wále asára yáká pɛpɛ / na
kusára tí wále aɛkɛ tí goe na kóbe na pɛkɔ́ tí kɔ́li tí lo / sí kɔ́li ní
adutí, atɛ kóbe ~~ní~~ awe, na wále asára wá na gbɛ́ tí kéké / na kótá kusára
ní kóé aɛkɛ gí na tī tí, kɔ́li / *mais na lége só tongana mbunzú así awe
na lége tí *coton [Kotɔ̃], wále *acommencer [akumase] tí sára yáká, na *commencer tí
manda / ~~ká *même~~ [Kamɛm] aɛkɛ ngangó na ála, na wále, mamá tí lo awa lo, tongana
mɔ kamata kɔali awe, pari mɔ sara tongana
yę, tí bata mérɛngɛ́ tí mɔ, na tí ~~máa~~ yángá tí kɔ́li tí mɔ / na tí sára na
lége só *jeune agá, tongana kɔ́li tí mɔ azingo mɔ na bɛ́ gí kóé / aɛkɛ
ngbanga tí mɔ tí lóndó, tí píka kóbe, na bí, na tí sára, yí kóé só kɔ́li ní
afa na mɔ̃ tɛnɛtí *jeune / na tongana *jeune só aɛkɛ gí ɔ́kɔ, ála báa na
pópó ní, mérɛngɛ́ só aɛkɛ sára tɛ́nɛ́ míngi pɛpɛ, wala atɛ kóbe míngi pɛpɛ /
sí ála éré lo ɔ́kɔ azía na tɛ́rɛ́ tí *jeune ní sí *jeune ní alíngbi tí tɛ

HSF, Sango Project 1962

kóbe na lo lége óko / na tongana mérengé só ayí tí kamáta yama míngi,
na ayí tí kamáta yé só bé tí lo ayí tí tɛ kóbe míngi, ála zía na tí tí
*jeune pɛpɛ / na ála língbi tí wa so mamá ní mo lingbi tí wa mérengé
tí mo, na kége tí yí só, tongana língbi tí bata da ti mo / na tongana mo
sáwa yí só pɛpɛ, sí *jeune agá, fadé mo mú ála kóé na tí tí *jeune, na
kóbé ní só *jeune alíngbi tí tɛ, ámérengé níkóé akamáta kóé na tí tí
*jeune awe, na agá yí tíkamelá míngi / aɛkɛ wángó só aɛkɛ mú na lége
só sí mamá alíngbi tí hínga lége só fadé mo kamáta, kóli awe, mo língbi
tí bata da tí mo tongana yɛ / *mais aɛkɛ mo mérengé wále só, tongana
mo kamáta, kóli awe, aɛkɛ ngbangatí mo tí tɛ kóbe, na lé tí, kógará tí mo
pɛpɛ / aɛkɛ ngbangatí mo tí zonga lo pɛpɛ / *mais kótá yí kóé só babá
awa áni giriri / tongana zo afúti awe, wala lé tí lo agá wazíba, mo
mérengé, mo hé ngiá na lo pɛpɛ / tongana gére tí lo afúti, mo hé ngiá
na lo pɛpɛ / tongana yí asára lo só agú tí kamelá míngi, mo hé ngiá na
lo pɛpɛ / tɛnɛ tí aɛkɛ kótá yí só atɛnɛ tongana mo hé ngiá na lo, ála
hínga Nzapá pɛpɛ, bíani tí samběla Nzapá, *mais ála tɛnɛ fadé Nzapá
aɛkɛ, *punir mɔ / mo ɛkɛ, fúti lége óko tongana zo só ata/béla sí mo hé
ngiá na lo / na ála mú kótá wángó míngi ahó só, na lége tí kóli, tí bata,
da tí ála na lége tí sára yáká/ sí tongana wále ní aɛkɛ na tí tí lo,
alíngbi tí goe na yángá da tí mbéní zo tí gé kóbe, tí gí kása, tí gí
mbéní, sí zo azonga lo pɛpɛ / *mais, ngangó tí wále tí sára yáká atɛnɛ
aɛkɛ pɛpɛ / kusára ní aɛkɛ tí kóli kóé / tongasó ála mú na mú wángó só
sí tongana mo, gá kóli awe, mo kamáta wále, mo língbi tí dutí na ála, tí
má yángá tí babá tí mo / *jusqu'à tongana babá ní akúí awe, mérengé
tí yá tí mo agá awe, téné só kóé mo lín, bi tí tɛnɛ na lo lége óko tongana
babá tí mo afa na mo giriri / aɛkɛ yí só kótará tí áni aɛkɛ sára giriri
na lége tí *jeune / na lége tí yí ndé ndé só, mo mérengé kóli mo língbi
tí sára, tí bata na ní da tí mo nzoní / tí má ní yángá tí babá tí mo,
tí dutí na lo / *mais (+ í ...) tí tongana wále ní alóndó tí goe na mbéní ndo, tí

HSF, Sango Project 1962

kamáta mbéní kóli, atene só agá wále tí #pitan awe, na lége tí lo aeke
nzoní pepe / na ázo aeke kẹ lo ngá, aeke yí tí kamelá só ála eke sára
giriri / na pópó tí ála ngá tongana kótará adutí tí lóndó tí goe tí
kamáta wále na li tí íta tí mọ, ála tene só aeke kótá #siokpari míngi /
aeke lége óko tongana mo fáa lo, abáa tongana mo fáa íta tí mo sí mọ
kamáta wále la tí lo / *mais ázo kóé ahínga Nzapá pepe / ká—*même, ála
má wángó ní, *mais ámbéní aeke sára míngi / *mais ahọ kóé ála tene,
tongana mo mérengé mo má yángá tí babá tí mo pepe, lá óko-óko pepe
kóá li tí mo agá vurú /

quand même

B. mbi goe nɔ gbakó tí goe súru kéké / kéké tí da / ní laá mbi yí tí goe da, tí súru kéké ní só /

A. *mais zo asára da tongana yę / mɔ fa na mbi téné tí sárángó da /

B. sárángó da ní / *il faut mo *mesurer place ní kózo, *et puis, mɔ zí sése, mɔ sára dú awe, *et puis tí *monter kéké tí da ní / *eh bien tongana da ní, tongana mɔ *couvrer, sála awe, sí mo zía *bambou da, mɔ kánga na ní, *couvre ndóní, kóé ahúnzi / *et tongana ahúnzi awe, sí na pɛkó ní, mó goe na yá ní, na yá tí da ní / tí goe lángó na yá ní /

A. *bon, *mais tɛnɛtí yí tí da, mbi hínga yángá tí Sango pɛpɛ / tongasó, mɔ *commencer na gére ní, mɔ fa na mbi yí tí da ókɔ ókɔ ókɔ / sí fadé mbi hínga na yángá tí Sango mbírímbírí / tɛnɛtí mbi hínga *même só gí potɔpóto /*mais mbi hínga mbéní éré tí yí ní /

B. yí só #gangara, *ábambou só / *bon na #gangara aɛkɛ kéké ma, tí zía na li tí da / *et puis na pɛkó ní aɛkɛ *bambou tí kánga na li ní / marę tí só vɛní, sí taá kugbé ní laá, tí kánga na ndó ní / *et puis tongana kugbé ní ahúnzi awe, *et puis na pɛkó ní, aɛkɛ #baket / tí zía na li ní / tí kangá na tí *murę ní / *et tongana ahúnzi awe, *alors mɔ mú sése tí píka na ní, mó píka li ní awe, awe / mɔ sára *[katre] *et puis portę kóé agoe da / *et puis mɔ góe na yá tí *chambre aussi, *eh bien mɔ sára gbogbo tí mɔ na yá tí da ní, tí *chambre / *et puis *salle manger aɛkɛ ndé / *et puis place tí lángó aɛkɛ ndé /

HSF, Sango Project 1962

Subject Planting and Processing if Tabacco Code A 28 Page 1 (2)

[bɔ̃]
*bon ténɛ́tí mánga / na Nagati, ɛ́ré tí kɔ́tɔ́rɔ́ ní laá Nagati / (...)
[šɛv]
*chef Nagati, Gaston / *bon, fadesó éré tí mbi Nzambo Pierre / Jean
[Kɔmasɛmä]
Pierre / *bon, tí *commencement tí lúngó mánga ní, *bon, í sára, í sára
[pipinyɛ̃]
yí só, *pépinière kóé, *pépinière osió / *et puis na pépinière ní, í
[qrɛri] [arɔsar]
gá / í zía *graine da / (...) sí í gá í mú *arrosoir í *arroser na ní,
Ka sɔ na
í arroser na ní / *bon, fadesó awe na ndá péréré, í goe í *arroser ní ,
[midi] [sɛ̃nkɛri] tí
na *midi í arroser, na *cinq heures í *arroser / *bon, tongasó, na yá
tí lángó, (...) *même, grain ní así gígí awe / *bon ka tongasó, í
*arroser lá kóé lá kóé lákóé / *bon, tongana así gígí awe / * bon, í
[siɛpazɛ] [i]
sára *[suspage] ní, í píka *[suspage] ní awe, alóndó kété / *et puis í
sára tí í mú píka na yáká ní bíaní í sára píka yáká ní aɛkɛ na yí só /
[mizur̃] [sɛnkâtɛ mɛtɔ̃rɛ] [suɔ]
yáká ní aɛkɛ na *mésure tí *cinquante metre / *cinquante sur cinquante /
[ɛ pui] [akɔmâse]
*bon ka í mú píka awe, *et puis fadesó yí ní acommencer tí lóndó /
ka yí ní alóndó awe só, *bon fadesó í goe tí mú na yáká / í lú, í lú
[Kumase]
í lú / *bon ka lúngó ní awe / *bon fadesó, fadesó í *commencer tí mú
gɛ́rɛ́ ní kété / [...]*fait ní ɔ́kɔ ɔ́kɔ *et puis a alóndó awe í zía ní /
*et puis après só, *bon, akɔnɔ awe / akɔnɔ awe só fadesó, í *commencer
[Kɔ̃mtuar̃]
tí sára *comptoir (...) tí zía kámba ní da / *et puis Ka yí ní awe só /
(...) *bon fadesó í mú na yáká / [...]*bon mánga ní, tongana a í na
[dɛ mɛtrɔ] na deux metres /
yí só, na deux metres / (...) *bon í *commencer tí kɔ́ *deux metre
[Katrɛ vɛ̃]
quatre-vingt í *commencer tí kɔ́ ní awe / mbéní í ká fait ní otá /
mbéní óse, *et puis ka ahúnzi awe, í mú gá ~~na ní~~ na kɔ́tɔ́rɔ́ / mbéní
awara sakpá otá, mbéní awara sakpá omaná, tongasó / *et puis, í gá
í *commencer tí kpɔ tí kpɔ tí kpɔ / ka kpɔ́ngó ní awe, í *commencer tí
[dimase]
kánga na kéké / *et puis, alángó *dimanche óse, í *commencer tí sára
[eliazɛni]
*[crease] ní / ka * [crease] ní awe, fadesó mbunzú agá atɛnɛ la í, fadesó
[priyɛ] fadesó
ála *prix mánga tí ála / *et puis í *commencer tí *prix ní ~~[fak]~~ só /
[pɛse]
*et puis ka *prix ní awe, *bon ála na í lángó ti *peser ní / *bon
afa na í lángó tí *peser ní / fadesó í de í *peser pɛpɛ í ngbá, tí

HSF, Sango Project 1962

*prix ní tí *couleur / *bon, *couleur ní *deuxième léger, *premier léger *quatrième léger, *troisième léger, *et puis troisième moyen, *quatrième moyen et quatrième lourd /

A.*léger só atɛnɛ yę /

B.*léger só aɛkɛ nzoní ní /*léger só aɛkɛ mbéní *couleur só aɛkɛ nzɛrɛ míngi / aɛkɛ bingbá ní tongasó / báa *léger ní laá /

A. bingbá ní laá só aɛkɛ nzoŋí ahę́? /

B. bingbá ní laá / bingbá ní aɛkɛ *moyen nzoní /

(...)

A. ɛí tongana vɔkɔ́ ní sí aɛkɛ nzoní? /

B. ą ą

A A, *mais mɔ fa na mbi téné́ tí *orange ní apɛ /

B. téné́ tí *orange ní láá/

A. téné́ tí sárángó da na tí zía kámba da na tí kánga na ndɔ́ tí kámba ní, mɔ fa na mbi apɛ / mɔ goe só aɛkɛ iscrɔ́ apɛ /

B. ęę / tí sárángó da ní ma /

A. ęę

B. *bon, fadesó, tí da sí mbi *commencer / *bon tí da, í goe na yá tí ngonda / *bon í fáa kéké, áyɔngóro kéké, *deux metre de pied / *et puis trois metre de longer / *maintenant í *commencer tí zía (...)

*ábambou da, tongana í kánga awe, í zía *bambou da / *bon, mbéní *seize metre longer / mbéní *huit metre (...) / *et puis só ká í sára só awe /

n *bon, í *commencer tí kánga, tí kánga, tí kánga, tí *mur tongasó / (...)

n *bon, ká só awe, tí da aɛkɛ míngi apɛ / tí da ní laá /

Subject False Cult and Lukundú Code A 31 Page 1 (2)

ká na sése só, yí sioní así da / mbéní zo ɔ́kɔ alóndó na Weso, agá tí fa téné tí nganga / ázo míngi ála ɛkɛ goe ká, tí má lo / *mais [mɛ], mbéní lá ázo alángó na téré tí lo na bí, na ndá péréré amú ála kóé, agoe na ázo ní na ngú tí sukúla ála ká, ála ɛkɛ sambéla lo míngi / ~~ká *même~~ [Ka mɛm] [a krɛtɛ̃] *achrétien kóé *aussi [osi] ála ɛkɛ goe da / lo mú na ála míngi áyoró, agá mbéní na *piqûre [fikɛr] tí ála, na ámbéní míngi ála kpé lo / í hínga tí yí só aɛkɛ yí tí sioní, só mbétí tí Nzapá atɛnɛ / téné ní laá, mbi ~~téné~~ sara /

A. *bon [bɔ̃] mɔ kírí mɔ fa na mbi téné tí yoró ní, aɛkɛ tongana yę, wala lo kánga yí, wala lo kpɔrɔ yí, wala lo lú yí, wala yę /

B. lo mú kéké, lo dé bá na kéké só míngi, lo tɛnɛ, ázo tí lukundú, tongana ála só gígí na bí, fadé kéké só afáa ála / zo só tí bata kéké só éré tí wále ní aɛkɛ Mamawata / yí ní laá /

A. éré tí kɔ́li ní laá / wala éré tí kéké ní /

B. *non [nɔ̃] / éré tí zo só aɛkɛ bata kéké só abi gí na sése, éré ní Mamawata, *mais [mɛ] (...) mbéní éré tí lo *Mademoiselle [madɛmɔzɛl] /

A. mm / *mais Mamawata só, aɛkɛ na yángá tí Gbeya? /

B. Mamawata só aɛkɛ na yángá tí Gbeya wala yángá tí Ngala /

A. mm / na ázo tí gígí atɛnɛ, téné tí lukundú *mais ɛkɛ má téné ní / *mais, ázo tí gígí atɛnɛ, lukundú aɛkɛ yę /

B. ázo tí gígí ála hínga lukundú míngi /

A. *bon, fa na mbi téné tí lukundú, mɔ lungúla ndá ní kóe na mbi ma /

B. lukundú aɛkɛ mbéní yí, kété kété tongana yąma, lo ɛkɛ na yá tí zo / sí na bí, zo na téré tí lo, na lukundú ní ála sí gígí, ála goe tí tɛ méné tí zo / tongana ála tɛ zo awe, na pɛkɔ́ ní, zo ní alíngbi tí dú míngi na sése pɛpɛ, lo kúí / zo tí lukundú tongana lo yí tí sí gígí, bɔnɔ́ aɛkɛ na téré tí lo pɛpɛ, lo ɛkɛ goe na téré tí lo séngé séngé / sí lo alinda na yá tí da tí *camarade [Kamarat] tí lo, mbéní tí *famille [fami] tí lo, así gígí na zo só azía lo na sése, sí *acommencer [akɔmãz] tí tɛ méné tí lo /

A. mbi má só apɛ / mɔ tɛnɛ kɔ́zo ní, mɔ tɛnɛ lukundú aɛkɛ tong na

HSF, Sango Project 1962

kété yąma / ɛkɛ na yáti zo / yąma ní así gígí awe atɛ méné tí mbéní zo /

B. lukundú lo ɛkɛ tongana #far / #far ázo / tongasó, kutukutu kóé ackɛ goe na *lumière ní / *mais ála tɛnɛ lukundú ackɛ tongana #far / tongana así na yángá tí da, *bon zo na téré tí lo agoe ayó íta tí lo ká, agá na ní na gígí, na pɛkó ní, lukundú apíka lo sí atɛ méné ní / ayą méné ní

A. *bon, tongana lukundú ackɛ na yá mbi, sí tongana lukundú así gígí tí tɛ méné tí mbéní zo, mbi vení mbi goe da, wala só atɛnɛ mbi ɛkɛ wa tí lukundú ní /

B. ála tɛnɛ tongasó /

A. só atɛnɛ mbi ɛkɛ wa ní, mbi *commander ála /

B. ą ą / ackɛ tongasó /

A. ą ą / mbi *commander ála, mbi vení mbi *commander ála na lege tí yoró tí mbi /

B. mmm/

A. *mais tongasó lukundú ackɛ yí ɔkɔ na yá mbi? / só mbi ɛkɛ vení tí ála, gí ɔkɔ wala ála ɛkɛ míngi? /

B. lukundú, lo ɛkɛ dú tongasa *directeur tí mɔ / lo ɛkɛ *diriger mɔ / tongana atɛnɛ, mɔ lóndó, sí, mó lóndó atɛnɛ í goe / sí mɔ na lo ála goe /

A. ą ą / andáa mbi ɛkɛ mbáá tí lukundú ní /

B. ę ę / tongasó /

A. ka *même, mbí yí tí sára sioní pɛpɛ, lukundú *acommander /

B. atɛnɛ mɔ sára / mɔ fáa zo / tongana mɔ kę, afáa mɔ na téré tí mɔ vení *aussi /

A. mm / *bon tongasó ázo tí kótóró akpé mbíto tí lukundú? /

B. akpé mbito tí lukundú míngi / *jusqu'à lá só ála ɛkɛ na kɔa ní / na ámbéní yoró míngi míngi só ála zía na téré tí da, na ndúzú, na li tí gbogbo tí ála, *ou bien na yá tí sandúku tí ála / ála ɛkɛ sí gígí ní kóé, ála zía na *devant tí lo / sí /

A. na *devant tí zo wa sí /

HSF, Sango Project 1962

B. *devant tí zo tínganga só / ká na mbáge tí Nola /

A. *bon yoró só ázo avɔ tí to, tí sára sí lukundú asára ála pɛpɛ / mɔ fa na mbi mará ní, mɔ tɛnɛ mbéní aɛkɛ kéké wala mbéní yí aɛkɛ yę /

B. mbéní aɛkɛ kugbé, lége ɔ́kɔ tongana só / aéré#ding /

A.#ding /

*coller

B. ęę / mbéní aɛkɛ ~~#kole~~ [Kulɛ] / ála lú lúngó / sí así gígí, amú mbuma ní / *bon ámbéní aɛkɛ sára kéké, ála lungúla kéké, sí ála zía na wá / ála mú yí ní (...) ayí tí yɔ́rɔ́ ní / ála ɛk zía na wá / ála mú kéké ála yɔ́rɔ na wá / *bon na pɛkɔ́ ní, ála lungúla ká na wá, ála zía ~~na mbéní yí tongasó~~ (...) tuma zo, ála mú *poudre [putrɛ] ní, ála zía na mbéní yí tongasó / *ou bien [Kɔr̃] *coeur tí yąma, sí ála zía da / *o bien yí ti mbéní yąma só ngɔlɔ / tongasó ká só, ála zía da / sí agá ngangó yoró /

ɛ

u ∞

A. *mais ázo asára yoró ní sárángó wala avɔ vɔ́ngó /

B. ámbéní aɛkɛ sára na mabɔ́kɔ tí lo, sí *camarade tí lo agá vɔ na lo, agoe sára na tí lo vɛní / [...] ámbéní aɛkɛ sára *commande [Komãn] ní /

A. na ndo wa /

B. na mbéní ndo, ndé ndé /

A. tongasó zo awara yoró ɔ́kɔ alíngbi tí bata tɛ́rɛ́ ti lo wala alíngbi tí vø míngi /

ɔ

B. tongana lo wara ɔ́kɔ, lo a yí wara otá / *ou bien osió, ukú kóé, tí bata tɛ́rɛ́ tí lo / ~~ká *même~~ quand même lo aɛkɛ na lukundú pɛpɛ, yí ní kóé agá tongana lukundú / ázo tí lukundú aɛkɛ na *place [plaʿzə] tí lo /

A. *bon mais na yá tí kɔ́tɔ́rɔ́, mbi língbi hínga lé tí lukundú tongana yę / sí mbi hínga lo /

B. tongana mɔ ɛkɛ na lukundú pɛpɛ, mɔ língbi tí hínga lo pɛpɛ / tongana mɔ ɛkɛ na lukundú sí mɔ hínga lo /

A. tongasó ázo tí lukundú ahínga tɛ́rɛ́ /

B, ázo tí lukundú ahínga tɛ́rɛ́ nzoní /

A. *mais ázo tí kɔ́tɔ́rɔ́ alíngbi tí sukúla yá tí kɔ́tɔ́rɔ́ tí tomba ázo

HSF, Sango Project 1962

tí lukundú na míngí? /

B. fadesó zo só agá, tɒngana zo tí sukúla kótóró / ní laá, ámbéní zo tɒ́ yoró ngangó ngangó, ála ɛkɛ kpé lo, ála goe na ngonda, tí hónde téré tí ála ká / sí zo tí nganga só atɛnɛ, ká mêmε mɔ goe na mbéní ndo, *ou bien mɔ goe na ngonda, mɔ mú lukundú tí mɔ, mɔ mú na kóndɔ, *ou bien ngása / tongana lo ahɒ́ awe, kéké só apíka na téré tí kótóró tí ála só fádé ackɛ fáa mɔ / *il faut mɔ vɔ vurú bongó tongasó, mɔ fú lá ní só mɔ kúí, ála mú alú na mɔ / sí ála kpé mbito míngi /

A. zo wa sí abáa yama tí lukundú zo wa / mbéní zo abá awe? /

B. ɛɛ / yama tí lukundú ackɛ tongana *árenye / lo ɛkɛ tongasó, na mabókɔ tí lo tongasó / lo ɛkɛ dú na yá tí zo / lo ɛkɛ tongasó / lukundú /

A. tí mabókɔ ní /

B. pɛpɛ / lukundú ní na téré tí lo / ámbéní na yá tí zo ála ackɛ otá, *ou bien osió /

A. mmmm / *mais mbéní zo ókɔ adé abáa lo pɛpɛ ? / abáa yama pɛpɛ /

B. tongana mɔ dutí na *salle opération, sí mɔ húnda *médecin, fadé ackɛ *expliquer na mɔ nzoní / *peut-être abáa na lé tí lo /

A. tongasó ázo akpé lukundú míngi /

B. ázo akpé lukundú míngi / tí fadesó, fadé fadesó ála ɛkɛ kpé / tí kózo, tongana ade nganga agá pɛpɛ, ála kpé pɛpɛ ngbangatí yɛ, ála ɛkɛ tiri na bí / na ála goe tí tambéla na bí, tí gíngó /

A. zo wa/

B. ázo tí lukundú / tí gíngó ndeko tí ála / *peut-être lo ya papa na ndeko tí lo na kótá lá / na bí lo gí lége tí fángó lo / na bí lo goe tí gí *place só lo lángó da, amú lo, atɛ méné tí lo, *ou bien atɛ bé tí lo / sí lángó otá lángó osíó zo ní akúí / íta tí zo ní /

A. *mais ténétí mɒ́ dá alíngbi li na yá ní pɛpɛ / tongana mɔ yí títɛnɛ mɔ gá ndurú sí fadé téné a goe dí / (...)

B. kéké ála ɛkɛ sára, lo ɛkɛ kpɒ́ na sése amú ámbéní yoró míngi

HSF, Sango Project 1962

míngi / azía na gbé ní ká / na gbé tí píka só na sése ká / amú *allumette, [alɛmɛt]
amú *cigarette, amú zɛmbɛ, amú kóbe ndéndé ndé, amú témé, azía taá na [sigarɛt]
gbé ní / sí *acommender tí dé bá na li ní / apíka lége óko, adé bá apíka [akomaz]
lége óse, adé bá apíka lége otá / adé bá apíka lége ukú / lo ɛkɛ píka
yí só ngbii, *jusqu'à así na *midi / lo zía tɛ kóbe pɛpɛ, lá ní só aɛkɛ [midi]
sára yí só, alíngbi tí tɛ kóbe pɛpɛ / lo ɛkɛ dutí ká *jusqu'à midi / na [pasɛ]
pɛkó ní, ála kánga téré tí kéké só na gbágbá, ála mú mérengé ála *pousser
ála na téré ní / na téré tí kéké só kóé kóé / atɛnɛ fadesó, zo tí lukundú, kóé
lo sí gígí *encore na bí pɛpɛ / tongana mo sígí na bí, fadé mo ɛkɛ kúí / [ãbqɔ̃r]
zo ní lo lóndó na mbáge tí Weso tí gá na ndo só / mbi *penser lo ɛkɛ a [pãnzɛ]
sí na Berberatí *aussi / ála *commande lo *aussi, na Bangui fadé lo ɛkɛ
goe *jusqu'à na Bangui /

A. *mais ło sára ngbangatí yę / lo ɛkɛ wara nginza tí lo da?

B. lo ɛkɛ wára nginza da míngi, *mais nginza só, lo tɛ pɛpɛ / amú a
nginza só, atúku na *banc / tí *gouvernement / [bâk] [guvɛrnamã]

A. tí gouvernement / aɛkɛ

B. yí só lo tɛ aɛkɛ gí *ábière, *ácigarette, *allumette, yí tí lo [abyɛʀ] [a.sigaɛ̃t] [alumɛt]
ní laá /

A. na gɔzɔ lo tɛ apɛ? /

B. lo ɛkɛ tɛ gɔzɔ, lo ɛkɛ tɛ gɔzɔ / só yí tí nginza ní láá lo ɛkɛ
tɛ / aɛkɛ té gí *ábière, *cigarette, *et allumette tongasó / aɛkɛ tɛ
gɔzɔ ká *même, aɛkɛ yɛ / quand même [mil frã]

A. tongana zo amú na lo *mille francs, lo to nginza ní na *banc? /

B. lo ɛkɛ na *secrétaire tí lo / [sɛkrɛtɛ̂ʀ]

A. mm /

B. tí fa nginza só kóé, na áyí só kóé aɛkɛ sára só / tongana asára aussi
síato na *poste / [post]

A. tí goe na *banc? /

B. mm / tí goe na *banc /

HSF, Sango Project 1962

A. na tongana así na *banc awe, *banc ní asára na ní yę /

B. a, mbi hínga Ka pɛpɛ / ngbangatí mbi língbi tí sára tɛ́nɛ́ tí vɛnɛ pɛpɛ /

A. *mais ázo tí kɔ́tɔ́rɔ́ ahínga ndá tí tɛ́nɛ́ tí *banc apɛ? /

B. ázo tí kɔ́tɔ́rɔ́ ála hínga ɛkɛ ngínza só awara na mabɔ́kɔ tí ázo tí yoró, na ázo só, ála ɛkɛ gá tɛnɛtí kóbéla tí ála, nginza ní kóé lo a to na *banc /

A. na ála hínga títɛnɛ *banc aɛkɛ yę pɛpɛ? /

B. ázo tí kɔ́tɔ́rɔ́ ma /

A. ála hínga *banc pɛpɛ? /

B. ála hínga / ála hínga ɛkɛ *banc aɛkɛ *place só ála ɛkɛ túku nginza da / nginza níagoe tí sára kɔa na *République Centrafricaine tí [rɛpɔblik sãntrafrikɛ̃n] [ɛde] [a fɔksɔnɛr̃] [peyi] o ɛ í, aɛkɛ *aider *áfunctionnaire kíríkírí / ála ɛkɛ #munda ála tí *payer /

A. só aɛkɛ vɛnɛ apɛ? / *banc aɛkɛ *place só zo abata nginza tí lo da /*banc aɛkɛ yí tí *gouvernement pɛpɛ / *banc tongana mɔ to nginza na *banc, só nginza tí mɔ vɛní / ní laá sí lo ɛkɛ hánda na ázo apɛ? /

B. *peut-être aɛkɛ tongasó, ngbangatí tongana ála hínga lége ní mbírímbírí pɛpɛ, ála ɛkɛ yí yángá ní /

A. mmm / *oui tongasó aɛkɛ wara nginza míngi /

B. mmm / lo ɛkɛ wara nginza míngi /

A. na ámɛ́rɛngɛ tí Nzapá agoe da ngá? / ála kpé mbito tí lukundú? /

B. ála kpé, ámɛ́rɛngɛ́ tí Nzapá ála goe da míngi / í gí lége tí wa ála gbá / ála ɛkɛ kpé mbito, ngbangatí ámbéní *áchrétien ní, ála ɛkɛ bata *aussi sioní yoró na da tí ála / fadesó, tongana ála *manquer [mate] ~~fadesó~~ zo alíngbi tí bata *encore sioní yoró pɛpɛ, ála mú yoró so, agoe zía na *devant [devã] tí lo / tí kpé kúí /

A. na tongana ála zía ngbéré yoró tí ála na sése, ála ɛkɛ mú mbéní finí? / ála wara yoró tí lo vɛní apɛ? /

B. ę ę / aɛkɛ tongasó / tongasa ála zía yoró ti ála kóé, na [devãn] *devant tí lo, sí lo mú mbení ngú tí yoró, amú #nda ála /

HSF, Sango Project 1962

A. ála sára yę 1

B. amú mbéní ngú ní, ngú tí yoró ní / amú #nda ázo só, só agá na 2
yoró tí ála kózo só / 3

A. amú #nda, a mu ndá na ála / 4

B. ę ę / donner / amú na ála / sí amú mbéní azía na ndo só, tongasó / 5

A. ąą / oui / 6

B. ámbéní avɔ cinq cents francs/ mbéní avɔ cinquante francs / mbéní 7
aeke vɔ quatre cents francs, six milles francs, aussi / 8

A. mm / 9

B. na mabóko tí lo / 10

A. mais ténéti yę mérengé tí Nzapá akpé mbito tí lukundú na ála? / 11
na ála hínga téné tí Nzapá aɛkɛ kótá ahǫ́ lukundú pɛpɛ? / 12

B. ngbangatí, la foi tí ála ɛkɛ kótá pɛpɛ / ála hínga Nzapa 13
mbírímbírí pɛpɛ / tongana mérengé tí Nzapá hínga yí só aɛkɛ yí tí sioní, 14
yí aɛkɛ yí só téné tí Nzapá afa na í kózo, ní, ála língbi tí goe da pɛpɛ / 15
ngbangatí ade ála má ma bé mbírímbírí pɛpɛ / 16

A. mais tongana zo azía bé tí lo na Nzapá awe, lo língbi tí 17
kpé mbito tí yí na sése só? / 18

B. pɛpɛ / 19

A. tongasó, ázo míngi ayí kúí pɛpɛ / 20

B. ázo míngi akpé kúí / ála yí kúí pɛpɛ / 21

A. mais tí í ámérengé tí Nzapá, í kpé kúí? / 22

B. pɛpɛ / í kpé kúí pɛpɛ / 23

A. ngbangatí yę / 24

B. ngbangatí mbétí tí Nzapa atɛnɛ, fadé í ɛkɛ kúí / kúí aɛkɛ lége 25
tongana í lungúla sioní bɔngó tí kóá; mɔ yó mbéní fini ní, sí mɔ gá nzoní / 26
kúí aɛkɛ tongasó na ámérengé tí Nzapá/ 27

A. tongasó, aɛkɛ Zábolo aɛkɛ hánda ázo apɛ? / tí tɛnɛ kúí kúí kuí, 28
aɛkɛ tongana #aakot tí lo / lo ɛkɛ tambéla na ní tí fa na ázo, kúí kúí 29

HSF, Sango Project 1962

kúí laá, kúí láá, sí ázo aɛkɛ kpé mbito ní apɛ? /

Bˆ mm / aɛkɛ tongaso /

na lége tí #ngaragé, na kótóró tí áni Gbeya, aɛkɛ kótá yí míngi / tongasó, tongana zo só aɛkɛ *riche [ris], na ngú ní, tongana lo ɛkɛ na bóndó míngi, así gɔgɔrɔ óse / na lo ɛkɛ na ngiá míngi / tongasó lo tɛnɛ fadé mbi éré ápendere / só atɛnɛ ngaragé gɛ / na lo to kɔa na ndo yɔngóró míngi / na ázo agá, ápendere mérɛngé tí kóli agá / tongasó, ála gá, na lo éré mbéní zo / só atɛnɛ, lo ɛkɛ ngáfó, na éré tí kótá zo ní aɛkɛ Ayuwa / na tongana ámérɛngé tí kóli só así awe, na ála kóé, ála póngbi na mbéní ndo, yɔngóró na kótóró / tongasó ála sára mbéní *tour [tu] / só ála dé éré ní na Gbeya, atɛnɛ mana / na tongana ála li na yá ní awe, lo sára ála ngangó míngi / na tongana ndá adé, ála goe na ngonda tí zó péré ní só lo mú só / na tongana ála zó péré ní kóé awe, ála kírí na kótóró / na tongana lá akúí, ála dó dódó ní / só éré ní atɛnɛ saanga / *mais aɛkɛ yí tí pendere míngi / na tongana ála dó dódó só awe, na pɛkó ní, na pɛkó tí péré ní, tongana pɛkó ní asára lángó óse awe, ála sukúla ngú ní / tɛnɛtí lá ní só ála zó péré ní, #ángaragé ní ála sukúla ngú ní awe, ála gí yí tí pendere tí ála / *mouchoir, na *ál'or, nginza só / ála kóro dú ní / tongasó ála dánga na ngbundá tí ála / na tongana mbéní lá, ála má téné tí dódó yɔngóró tongana kótóró tó B'oor ká, na ála lóndó ála goe da / na ála dó dódó, na tongana ámérɛngé tí wále abáa tongasó, ála ɛkɛ na ngiá míngi / na tongana ála yí tí kírí awe, ámérɛngé tí wále agá alutí na lége, na ála tɛnɛ aɛkɛ nzoní, fadé mbí mú mɔ na kóli tí mbi / na tongasó, lo lɛkɛ téné, na mérɛngé tí kóli só kózo ní awe, na tongana ására lángó míngi na pɛkó ní, na tongana *l'heure tí fángó yáká alíngbi awe, tongasó Ayuwa atɛnɛ, aɛkɛ nzoní, fadé ála kírí na kótóró tí ála / na ála gá na nginza títɛnɛ ála sukúla na ngaragé ní, ála sára téné na yángá tí Gbeya wala Sango pɛpɛ / tongasó ála tɛnɛ gí yángá tí #ngaragé ní / *mais ála má yángá tí Gbeya na Sango kóé, *mais ála kánga bé tí ála dá / títɛnɛ ála sára na yí tí kótóró / tɛnɛtí atɛnɛ aɛkɛ yí tí kótóró, na aɛkɛ nzoní tongana atɛnɛ na yángá tí Sango wala yángá tí Gbeya na fadé áwále amá ndá ní / tongasó ála yí tí tɛnɛ, ála

HSF, Sango Project 1962

sára téné na yángá tí Sango pɛpɛ / na tongana *l'heure ní alíngbi awe, 1
ázo kóé abóngbi / ábabá tí ámérɛngé tí kóli só atí #ngaragé ní, na ámérɛngé 2
tí wále, na ámamá tí ála / ála kóé, ála bóngbi nandɔ́ ɔkɔ na *place só 3
ála yí tí sukúla #ngaragé ní / na tongasó, Ayuwa ahúnda nginza na tí tí 4
ála / tongana Ayuwa ní ayí da, zo ɔkɔ agá na nginza tongana bale miombe, 5
bale miombe, tongasó / na tongana li tí ála aɛkɛ míngi, nginza ní aɛkɛ 6
míngi / tongasó; #ngaragé aɛkɛ yí tí wara yí míngi / na tongana ála sukúla 7
#ngaragé ní, na lo wara yí da míngi / tongasó ála yá éré tí zo só, atɛnɛ, 8
lo ɛkɛ Ayuwa / na lo ɛkɛ kótá zo / na tongana lá tí ngaragé ní, lo gí 9
mbéní dede tí yąma mingi / na kótá bozó / na ámbéní kété bozó / tí áyąma 10
só aɛkɛ #nzɔrɔkɔ #nzɔrɔkɔ míngi / tongasó,lo mú na mbéní mérɛngé ɔkɔ 11
ayó / sí ála tɛnɛ, lo ɛkɛ kótá zo tí áni / na ála yá éré tí lo míngi, *même 12
na pópó tí áni lá só / éré tí ála só ade na pópó tí áni / na *l'heure só, 13
áni ɛkɛ, atɛnɛ áni ɛkɛ ámérɛngé tí #sasasa / áni yí #ngaragé míngi pɛpɛ / 14
na yí só áni yí míngi na pópó tí áni lá só, atɛnɛ, aɛkɛ *mouvement tí 15
[aflambo]
*áflambeau / na áni hínga #ngaragé na pópó tí áni, aɛkɛ yí tí giriri / 16
*mais fadesó aɛkɛ míngi pɛpɛ / ázo asára nzala ní míngi pɛpɛ / téné tí 17
mbi lo só / 18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

HSF, Sango Project 1962

(....) na mbi ɛkɛ na mbéní kété ténɛ́, tɛnɛtí lége tí kusára tí yáká tí
áni, na mbáge tí Kaba aɛkɛ tongasó / yí só ámbéní zo tí áni awara na
yáká, míngi aɛkɛ tongasó / tongana mbéní lá „o aɛkɛ na nginza na mabóko
tí lo, na lo ɛkɛ na mbéní zuru na mabóko tí lo ngá, na lo sára sí, lo
hínda ténɛ́ na mbéní íta tí lo / lo tɛnɛ íta, lá só, mbi yí tí húnda mɔ
mbéní kété ténɛ́, tongana ngú só, tongana mbéní ngú apíka sí (.....) *l'heure tí
yáká agá ndurú awe, mbi yí mɔ, mɔ gá mɔ [edɛ] *aider mbi / tongana zo ní ayí
awe, (...) tongasó, tongana ngú apíka na sése awe, ála [kɔmâse] *commencer tí
mú zuru só na ngú / sí ála zía na ngú tongana samba / na tongana [lɛ r̃] *l'heure
ní alíngbi kóé awe, lo kírí tí húnda zo ní mbéní lége, atɛnɛ, fadé na
yá dí [dimas] *dimanche só fadé mbi ɛkɛ píka samba ní sí, tongana mɔ wara lége
mɔ sára ténɛ́ mbírí/mbírí sí mbi língbi tí píka na lége ní / [mɛ] *mais tongana
mɔ wara lége pɛpɛ, aɛkɛ nzoní mɔ tɛnɛ mbi kózo ní, sí mbi língbi tí gí
mbéní lége tí zo ngá / tongana zo ní atɛnɛ [wi] *oui mbi yí, tɛnɛtí kusára
tí yáká aɛkɛ yí só tongana mbí sára na mɔ, fadé mbéní lá, mɔ língbi tí
[edɛ] *aider mbi, na lége ní aɛkɛ tongasó / tongasó tongana zo ní aɛkɛ zo tí
*jalon ndaráa, kózo ní lo mú [zalɔ] ^~~#zalo~~ tí tende tongana otá wala osió / na lo vɛní
língbi tí gí lége na ngangó tí lo tí fáá kózõ ní ókɔ / wala lo língbi
tí fáa ókɔ na [dɛmi] *demi / na lo língbi tí sára zía mbéní tí kú íta tí lo ní /
tongana mbéní lá só, [lɛr̃] *l'heure ní alíngbi awe, zo só íta tí lo ahúnda lo
tɛnɛtí yáká ní, alíngbi tí húnda áíta tí lo ókɔ ókɔ na yá tí kótóró,
wala lo língbi tí goe na mbéní kótóró só lo mú wále da wala, mbéní
[fasmi] *famille tí lo só adutí yɔngóró kété, lo tɛnɛ mbéní zo ayí mbi tí goe
fáa yáká na lo ká, [mɛ] *mais tongana mɔ wara ngangó kété, mɔ gá mɔ *aider
mbi da / tongasó ála goe éré zo tí píka ngɔ / na ála goe tí éré zo tí
bíá / na ála lɛkɛ ténɛ́ só na kótóró kóé / tongana lá akúí awe, ála bóngbi,
ála gá alángó na li tí zo tí yáká ní / tongasó, ála sára ngiá na bí ní /
tongana ála sí na ndá péréré awe, ála língbi tí goe na ndá péréré na
yáká ní pɛpɛ / tongasó ála dutí kété / tongana wala, ála ɛkɛ na ngiá

HSF, Sango Project 1962

wala ála báa zo míngi awe, ála •commencer [Komãs] tí goe na pɛkó tí da tí zo ní 1
tí báa yáká ní kózo ní / na zo ní tongana lo ɛkɛ na ngiá, fadé lo mú 2
li tí mú na ála mbéní yí na ála na kótóró kózo ní / na tongana lá alóndó 3
sí agá tongana •sept heures [sɛt ɛr] wala •huit heures [wit], tongasó awe ála lóndó tí 4
goe na yáká ní / tongasó kózo ní sí ála goe, ála báa mbéní zo só lo kpé 5
lóró míngi / lo kpé kózo ní lo goe, #fɔ mbéní péré na yá yáká ní, lo (kpɔ?) 6
kírí tí kpé na ní bíaní tí goe lége yóngóro agoe bi ká / tongasó awe zo 7
kóé agoe na ké kóngó así na yáká ní / mbéní kóli •pendere [pɛndɛrɛ] óko ála ɛkɛ na 8
li tí ngáfó óse óse / wala láá zo atɛnɛ mbi língbi tí zo •achanger [asaŋge] mbi 9
pɛpɛ / tongasó ála sí na yáká ní ála fáa ngbiingbii ngbii, tongana 10
ála húnzi #zalo tí tende óko / tongasó zo ní •mɛtɛr [arɛti] ála tí tɛ yí na tí 11
yǫ́ samba ní / na pɛkó ní ála kírí da, ála fáa •jusqu'à [zuska], •même [mɛm] agá ndurú 12
na •six heures tí lá kúí / tongasó atɛnɛ o na mbáge tí í na ndo só, aɛkɛ 13
ɛ ndo só áni sála mbito míngi, tɛnɛtí ngbó aɛk míngi / na áíta mbi yí, 14
ála fáa yáká na bí pɛpɛ, tongasó zo ní akánga lége tí ála awe / tongasó 15
d ála kírí na kótóró / ála kírí na ngó tí píka na dódó / na ála sára ngiá 16
n na yángá tí da tí zo tí yáká ní / tongasó lo yí tí mú na ála, tonganá 17
lo ɛkɛ na nginza na mabóko tí lo, •peut-être [pɛtɛ(...)] aɛkɛ tongana •sac [sak] [saki] ukú, 18
m wala oganá, lo língbi tí mú na ála / lo língbi tí mú ngása wala kóndo 19
na ndó ní na zo ní / tongasó tongana lo ɛkɛ na zo só •famille tí lo aɛkɛ 20
míngi, •famille tí lo kóé alíngbi tí lóndó tí •aider lo sí ála língbi 21
tí wara •place [plas] tí yáká míngi, tongana lo sára yáká só kóé na lo lú 22
ŋ tende da kóé awe / na pɛkó ní tongana lo wára taá lé tí •coton [kɔtɔ̃] ní míngi 23
awe, nginza tí lo así gígí kóé / na pɛkó ní lo língbi tí wara zuru da 24
ngá / tongasó aɛkɛ yí só mbéní zo aɛkɛ na ndaráa míngi, sí ála língbi 25
tí wara yáká / na ála aɛkɛ na ndaráa na lége ní tongasó sí, ála •commencer [Kumãs] 26
tí wara mbéní nginza ndé ndé tongasó / yí ní laá mú lége na ála sí 27
m ámbéná zo avó ngombe / na mbéní avo •vélo [vɛlo] míngi fadesó / , 28
29

HSF, Sango Project 1962

[proverbs]

mbi ɛkɛ na mbéní *proverbe tí tɛnɛ / na yánga tí Gbanu / dore ruma te sara gere, ne gbea / dowa sɔ ore / ekɛzambre / só atɛnɛ, tongɛna babá tí mɔ́ adú mɔ, na ála ɛkɛ ba'e ɔ́kɔ, aɛkɛ nzoní ála ngbá na ndo ɔ́kɔ pɛpɛ / wala tongana mbéni yí tí ngangó así, na fadé afáa ála kóé / tongasó, tongana zo aɛkɛ na yángá tí da tí ála na ála ɛkɛ míngi, aɛkɛ nzoní mbéní amú tí lo ndé, ~~na mbéní amú tí lo ndé,~~ na mbéní agoe nando tí lo ndé / na tongana kótá yí así, fadé afáa tanga ní / na fadé ámbéní angbá, na mbáge / só aɛkɛ ndá tí téné ní /

HSF, Sango Project 1962

na mbéní lége, tí wara susu na lége tí ngó aɛkɛ na mbáge tí áni ká ngá / tongasó mbéní lá, mbi na íta tí mbi óse í yí tí fɔnɔ na lé ngú / na ngó / na mbéní yama tí ngú éré tí lo kɔnɔ́ / tongasó, mbéní susu ní aɛkɛ, ayí tí sí gígí aɛk*l'leure tí sígígi tí lo aɛkɛ ndé / na lo yí tí sí gígí ndurú na ndá de / tongana *trois heures wala tongasó / tongasó í lángó na kótóró ngbii/tongana í báa sí *l'heure agá ndurú awe, í yí tí lóndó na bí tí tambéla tí goe / *mais tí tambéla na gígí séngé pɛpɛ, í tambéla na yá tí ngó ní / tongasó aɛkɛ ngangó míngi, ténctí na *l'heure ní só, kɔnɔ́ aɛkɛ míngi na yá tí ngú ní / tongasó ála kánga lége kóé na í awe / na í wara *manière tí goe ókɔ pɛpɛ / *mais mbéní lége aɛkɛ tongana mɔ yí tí tambéla na ngó só sí ákɔnɔ́ aɛkɛ na *devant tí mɔ, tongana mɔ báa lo, lo sí gígí na ngú sí mó báa lo awe / na mɔ gá ndurú na téré tí lo tongana mɔ ɛkɛ na ndaráa, alíngbi mɔ zía mbito kóé kózo ní / na mɔ zía ngó bíaní na lï tí lo / tongana mɔ hínga tí sára ngó bíaní / tongasó fadé mɔ wara lége tí so téré tí mɔ da / *mais tongana mɔ sára mbito míngi sí mɔ tɛnɛ o, aɛkɛ yí tí kúí laá así gígí na *devant tí mɔ só / aɛkɛ nzoní fadémɔ *tourner yángá tí ngó tí kíí na pɛkó tí mɔ, mɔ báa lége tí *tourner taá kótá kéké na yá tí ngú aɛkɛ ngangó míngí / fadé fadé lo língbi tí hó mɔ, tɛnɛtí lo ɛkɛ yí só aɛkɛ na yá ngú, na lo hínga lége tíngú kóé ahó azo / tongasó mbi na íta tí mbi ní í tambéla í gá ndurú awe / lo sí gígí bíaní na *devant tí í, lo gá ndurú awe / na lá kóé tongana mɔ só mɔ dutí na yá ngó, na mɔ dutí na pɛkó ní tí sára, aɛkɛ mɔ laá fadé lo mú mɔ kózo ní / sí, ndá ní lo língbi tí mú mbéní zo só dutí na li ní / tongasó mbéní kótá zó tí mbi, éré tí lo aɛkɛ Joseph Beata, na lo vɛní, lo dutí na *devant yí mbi na mbi ɛkɛ tí mbi kózo ní / tongasó í báa lo awe, mbi tɛnɛ, fadé í sára tongana yé lá só / *mais lo tɛnɛ, mbi girísa téné só awe, ká quand *même í zía yí ní / tongana lo mú í téné pɛpɛ, tɛnɛtí í ɛkɛ kóli adú í tɛnɛtí kúí awe / tongasó lo zía ngó ní bíaní na li tí yí ní / na mbi mú yɔngórɔ kéké, mbi zía na sése /

HSF, Sango Project 1962

tongasó í gbótɔ ngangó, í gá tongana í yí tí kpɔ li tí lo na yí ní awe /
lo *commencer tí *descendre na yá tí ngú awe / í hǫ́ lo bíaní / na lo sí
gígí na pɛkɔ́ tí í tɔ́ tomba í,na lége aɛkɛ apɛ / na í ɛkɛ na ngangó míngi,
í zía mbito kóé awe, í hǫ́ lo bíaní bíaní í goe tongasó / só aɛkɛ tɛ́nɛ́
tí *merci ngá, tɛnɛtí Nzapá vɛní ahínga lége tí bata zo na yá yí *mais
aɛkɛ nzoní mɔ zía mbito tí mɔ kózo ní / sí tongasa mɔ báa yí, tongana mɔ
ɛkɛ kɔ́li mɔ báa yí, mɔ sára mbito kózo ní pɛpɛ / mɔ bi mbito kózo ní
tongana yí ní asára mɔ kóé tɛ́nɛ́ pɛpɛ / *même aɛkɛ lége ɔ́kɔ na lége tí
bámará / tongana mɔ báa bámárá míngi míngi / sí ála ɛkɛ, mɔ ɛkɛ kɔ́li /
tongasó tongana ála yí tí sára yí na mɔ, ála tɛnɛ, mɔ tɛnɛ, tɛ́nɛ́ pɛpɛ,
tɛnɛtí mɔ ɛkɛ ɔ́kɔ na ála ɛkɛ míngi, tɛ́nɛ́ pɛpɛ / ~~ká~~ quand *même ála yí tí gá
tí sára yí na mɔ, *peut-etre mbéní ɔ́kɔ wala óse alíngbi tí kúí ngá sí mɔ
língbi tí kúí na ála / só aɛkɛ tɛ́nɛ́ tí mɔ só aɛkɛ kɔ́li mɔ tɛnɛ tongasó
awe, ála ngá ála sára, tɛnɛtí ála ɛkɛ zo / na ála sára *manière/ tongana
ála má tɛ́nɛ́ só mɔ tɛnɛ awe / mbéní zo aɛkɛ na yá ní, tongana aɛkɛ na
mbito, lo tɛnɛ mbi língbi tí goe kózo ní sí zo alíngbi tí fáa mbi séngé
apɛ, fadé ála sára mbito míngi ngá / tongasó aɛkɛ mbéní tɛ́nɛ́ tí wa ti
tɛ́rɛ́ tí mɔ na yá ngú / na tí so tɛ́rɛ́ tí mɔ na yá yí kóé / *même, lége tí
píka ngombe na gɔ́gɔ́á wala, mbéní yí yɛ̃, aɛkɛ nzoní mɔ bi mbito kózo ní /
sí fadé Nzapá alíngbi tí *aider mɔ da / tongana mɔ ɛkɛ na mbito míngi,
fadé mbito vɛní sí alíngbi tí fáa mɔ kózo ní sí yí alíngbi gá /

HSF, Sango Project 1962

A. susu tí mɔ ní ɔ́kɛ /

B. mɔ fa só baba? / mɔ má ngéré tí yí só kóé apɛ? / mbi díkó na mɔ, mbi tɛnɛ bale otá na páta ukú, mɔ kírí mɔ húnda mbi, mɔ fa tɛ́ré tí mɔ, wala yɛ̨ /

A. *mais tongana mbi kóé mbi língbi tí húnda mo na #mbara / [mɛ]

B. mɔ fa só yɛ̨ /

A. mm, sí mɔ gá tí ká yí na ngangó? /

B. mbi ká yí na ngangó apɛ / mɔ má kóé, mɔ húnda mbi mɔ húnda ndó ní #mbara / [mbárá]

A. *mais tongana mɔ yí tí ngbá na kótɔ́rɔ́ / mais mɔ gá na galá ngbangatí yɛ̨ /

B. *mais mbi tɛ apɛ nginza tí mɔ, sí mbi vɔ na ní /

A. *mais tongana yɛ̨ mɔ gá tí papa na galá /

B. aɛkɛ nginza tí mbi apɛ /

A. fadé mbi éré *ápolice tí gá tí mú mɔ / [apolisɛ]

B. mɔ goe, tongana nginza tí mɔ laá mbi vɔ na ní fadé *ápolice agá mú mbi /

A. fadé mbi éré *ápolice agá tí mú mɔ / mɔ

B. mɔ goe ma, goe mɔ éré ákóli tí mɔ *ápolice ní agá ma /

A. #sikur aɛkɛ fadé agá tí mú mɔ lá só / [sikʊ]

B. mɔ goe, mɔ goe, mbi kpé pɛpɛ, mbi laá / mbétí tí *pantant tí mbi só *payer tí ká na susu tí mbi laá / [peyɛ]

A. *mais aɛkɛ nzoní tongana nɔ yí tí ká yí tí mɔ ká yí na yángá tí mɔ /

B. *mais mɔ lo gí n ndo só, na mbi tɛnɛ na mɔ bale otá na ukú / mɔ kítí mɔ húnda mbi mɔ tɛnɛ ɔ́kɛ / mɔ fa só yɛ̨ /

A. mbi fa yí pɛpɛ, mbi gá tí húnda gí ngéré tí vónvó ní / *mais yángá tí mɔ ahɔ́ ndó ní, mbi yí tí hɔ́ na *devant fadesó / [devã]

B. nginza tí mɔ ní só mɔ mɔ mɔ mɔ mɔ mú na mɔ ngbangatí yɛ̨ / mbi ɛkɛ tongana mɔ /

HSP, Sango Project 1962

Subject Argument over Buying Fish Code C 2 Page 2 (6)

A. kɔa tí ála áwále tí Yakoma laá apɛ? / kɔa tí ála laá /

*caniveau B. mɔ wara nginza só gí na [Kanavu] #kanavu apɛ? /

A. ála gá na galá, papa na ázo kóé /

B *mais yángá tí mɔ laá mɔ tɛnɛ na mbi só apɛ? / gí Yakoma ɔ́kɔ sí asára tɛ́nɛ́ /

A. tɛnɛtí yę mbi gá mbi húnda mɔ na ngiá apɛ / yę mɔ́ papa na mbi ngbangatí yę /

B. mɔ má kóé mɔ, húnda mbi ngbanga tí yę /

A. mbi má yę tongana mbi má mbi gá tí húnda mɔ na mbáná #mbara pɛpɛ /

B. mbi tɛnɛ na mɔ kózo ní mbi tɛnɛ bale ótá na ukú /

A. *mais tongana mɔ díkɔ na mbi na lége tí [sɛ̃riya] *sérieux fadé mbi tɛnɛ na mɔ na lége tí *sérieux ngá / na mɔ lóndó na tɛ́nɛ́ tí ála ní só alóndó ká ahɔ́ #gbuks agá na ní só kɔa tí ála áwále ti Yakoma laá, ála gá na galá apapa na zo kóé / wále tí Yakoma /

B. gí patá na mabɔ́kɔ tí mɔ, mbéní nginza aɛkɛ na mɔ ? /

A. na bɔngɔ́ só mbi yú só, mbi wara nginza apɛ /

B. bɔngɔ́ tí yę / bɔngɔ́ tí yę / [edɛ] *aider mbi só /

A. *aider mbi *aider mbi / ei, mɔ só kɔ́li tí mɔ aɛkɛ na kɔa nginza míngi /

B. kɔ́li tí zo wa, kɔ́li tí mbi aɛkɛ [mɔnitɛr] *moniteur apɛ? / kɔ́li tí mbi *moniteur apɛ? /

kamelá A. ~~kamara~~ asára mɔ apɛ? / wále tí Yakoma só /

B. kɔ́li tí mɔ aɛkɛ bɔ́i séngé séngé só /

A. bɔ́i só amú nginza apɛ? /

B. nginza tí bɔ́i aɛkɛ yę /

A, *mais bɔngɔ́ só mbi vɔ ɔ́kɛ / bɔngɔ́ mbi vɔ mille deux cents só, mɔ má awe / * mais tí mɔ só mɔ vɔ ɔ́kɛ /

B. #teregala só na ngbunda tí mbi só /

A. mɔ́ sára nɔ́iá míngi / *mais ngbangatí ~~ngbnagatí~~ yę [...]

HSF, Sango Project 1962

B. *mille só na *trois mille só kóli tí mbi amú na #teregala só [trwa mil] 1
amú na mbi só / 2

A. *mais tɛnɛtí yę mɔ gá mɔ ká yí na galá / 3

B. mbi ká yí apɛ tongana yę / mbi ká yí tongana yę / 4

A. mbi yú bɔngɔ́ tí nginza míngi aɛkɛ nzoní mɔ ngbá na kótóró / 5

B. ngbangatí yę / mbi gí na mabóko tí mbi / 6

A. bâa lá asu mɔ séngé séngé / *mais tongana mɔ gá tí ká yí mɔ dúti 7
kpó / 8

B. *mais kóli tí mɔ avɔ na mɔ kótá bɔngɔ́, mɔ ngbá na kótóró mɔ to 9
bói apɛ ngbanga tí yę / 10

A. *mais mbi gá na galá apɛ / lá só lo mú na mbi *taxi [taksi] tí ga na galá / 11

B. *taxi tí yę / mɔ lâá mɔ gá na gére tí mɔ / mbi báa mɔ apɛ? / 12

A. mbi gá só yę / *taxi tí mbi aɛkɛ na gígí apɛ? / 13

B. *taxi tí yę / mɔ gá na gére tí mɔ / 14

kóngbá A. na mbi yó kemgá na li tí mɔ pɛpɛ? / 15

kóngbá B. kemgá tí yę / ká sakpá só mɔ gbó, bâa méné tí yąma so *atâcher 16
bɔngɔ́ tí mɔ kóé só / 17

kamelá A. kamara asára mɔ apɛ? / 18

B. méné tí yąma *atâcher bɔngɔ́ tí mɔ só / 19

kamelá A. kamara asára mɔ apɛ? / 20

B. mɔ mú na bói ayó apɛ / 21

A. lá kóé bói asukúla bɔngɔ́ tí mbi / 22

B. mbi báa mɔ gbá / 23

2 A. mɔ bá mbɪ gbá / ngbangatí fę tí susu aɛkɛ na mɔ míngi / 24

B. kóli só atomba mɔ lá ní ngbangatí yángá tí mɔ sí mɔ gá mɔ mú bói só/ 25

A. fę tí susu aɛkɛ na mɔ míngi / 26

B. mɔ mú bói só / kóli só akę mɔ ngbanga tí yángátí mɔ / 27

A. mɔ gá tí ká yí na galá / 28

3 B. *mais ngbangatí yángá tí mɔ / 29

HSF, Sango Project 1962

A. kã̄ mbi yí mbi dutí na kótóró bói aɛkɛ sára kɔa na mbi /

B. bói tí yę / mbi tɛnɛ na mɔ ká bói aɛkɛ *guard *même tí yángá *attacher bongó tí mbi / [mɔ̃ttar]

A. mɔ yú *montre tongana mbi /

B. *montre tí yę / mi báa kopo só lo mú kúí / kopo só lo kánga na mabókɔ tí lo, lo tɛnɛ [mɔ̃ɔdarə] *montre, *montre tí yę /

A. mbétí ní kóé aɛkɛ / mbi *commander na France sí agá só / [Kɔmandir] [frãnz]

B. mbi tɛnɛ, íta ála ɛkɛ sára téné tí kamɛ́lá tongasó ngbangatí yę /

A. mbi sára téné tí kamɛ́lá [...]

B. *l'heure ókɛ / *l'heure ókɛ fadesó / [lɛr]

A. fadé só aɛkɛ na yá tí *quatre heures demi / [Katr tr dami]

B. o mɔ báa vɛnɛ tí lo, vɛnɛ tí lo / báa vɛnɛ tí lo / hínga apɛ fadesó *cinq heures apɛ / [sɛnk tr]

A. *cinq heures /

B. *cinq heures laá í dutí da apɛ? /

A. báa kɔa tí ála áwale tí Yakoma laá / ála hínga tí ká susu bale otá na otá /

B. bale osió na osió o / gí téné ahó dó tí ála na yá tí galá /

A. ákóli ní atomba ála na lége ní /

B. na tongana mɔ gá tí vɔ kugbé tí #ngako tí mó, kɔa tí ála laá Banda laá gé téngó #ngako apɛ? /

A. mbi ɛkɛ lángó apɛ (...) / sǫ́ *quinine, sǫ́ *quinine laá / [kininɛ]

B. mɔ gá mɔ zó kékétí #ngako tí mɔ apɛ? / mɔ vɔ kugbé tí mɔ / mɔ vɔ vɛké mɔ goe mɔ zía da gí tongasó, mɔ zía #androna da / adoronu

A. só mbi pɛpɛ /

B. mbi yí tí tó kóbe na kóli tí mbi / mbi zía adorónu da /

A. zo wa sí azía adorónu da, kɔa tí mɔ laá apɛ? /

B. mɔ sí mɔ zía adorónu na yá tí #ngako /

A. málá ókɔ zo atɛnɛ bángó li tí íta tí lo apɛ / só tí mɔ laá /

HSF, Sango Project 1962

B. Yakoma alíngbi ti tɔ́ adorónu na #ngako apɛ / 1

A. Yakoma sɔ́ atɛ gí mbamba sɔ́ / tɛ gí mbamba apíka #mbode ngbii asára #rekɛrɛkɛ / 2 3

B. mbamba aɛkɛ #rɛkɛrɛkɛ na gbɛ́ tí ngú sɔ́ aɛkɛ susu apɛ? / 4

A. e mɔ báa yí yąma sɔ́ *ɑcoller tongana ndanda sɔ́ mɔ tɛ ngbanga tí yę / 5

B. Banda atɛ gbara / Banda atɛ gbara / 6

A. mɔ zía papa na mbi, *l'heure ahę́ awe / mbi goe tí tɔ́ kóbe na kóli tí mbi / 7 8

B. kóli tí mɔ yę́, íta / wále tí kóli sɔ́ agoe na kótóró sí kóli tí mɔ atomba mɔ awe / sí mɔ gá kǫ́li gí na lo / *mais tongana wále tí lo agá, mɔ wara tí mɔ na ndo wa / mbi sára *mariage na ~~Biro~~ [mariyaʒ] [biro] / 9 10 11

A. na ~~Biro~~ bureau / 12

B. na ~~Biro~~ bureau / 13

A. mbi sára tí mbi na lé tí *eglise abáa mbi / [ɛglis] 14

B. *eglise wa / 15

A. na ~~Biro~~ bureau sɔ́ gí mbunzú ɔ́kɔ abáa / 16

B. mɔ goe ká na tɛ́nɛ́ tí ála sɔ́/ 17

A. na ndo wa mbi sí#mbi sí gígí sɔ́ apɛ / *mais tí mɔ sɔ́ / tí mbi *eglise kóé abáa mbi / 18

B. mbi báa *mariage tí mɔ pɛpɛ / kóli sɔ́ atomba mɔ / wále sɔ́ agoe na ngonda awe kírí mɔ mú kóli tí lo / sɔ́ nzí sɔ́ nzí / 20 21

A. mɔ dutí na ndo wa / 22

B. sɔ́ nzí / 23

A. sɔ́ mɔ dutí na galá tí ká susu sɔ́ / 24

B. mbi ká susu apɛ, mbi gí na mabɔ́kɔ tí mbi / *mais tí mɔ sɔ́ mɔ gí gí na kóli tí wále sɔ́/ 25

A. kóli tí wále tí yę / 27

B. kóli tí wále sɔ́ / 28

IRF, Sango Project 1962

Subject Argument about Buying Fish Code C 2 Page 6 (6)

[aʿmarĩyɛ] [trãŋgi] [(- - -)

A. kɔ́li *amarier mbi awe, mbi dutí *tranquil / *eh bien kɔ́li agí

[(- - - - -)

kóbe na yángá tí mbi lo *soufrir [...]

B. kɔ́li tí mbi atɛnɛ mɔ ɛkɛ #nɔkɔ tí ní / *mais lá ní só tongasa

wále tí kɔ́li só agá sí lo tomba mɔ / mɔ goe na da tí mbi pɛpɛ / mɔ goe

[ɔsi]

mbi tomba mɔ ngá *aussi /

A. mbi goe na mɔ ká ngbanga tí yę / mɔ mɔ kę *famile tí mbi /

B. kɔ́li tí mbi atɛnɛ mɔ ɛkɛ #nɔkɔ tí ní /

A. ndá ní, *mais *áfamille tí mamá tí mbi aɛkɛ míngi /

B. mɔ goe na mamá tí mɔ yángá tí mɔ azá míngi /

A. kɔa tí ála áwále tí Yakoma laá /

B. kɔa tí áwále tí ɓanda laá / atambéla gí na gɛ́rɛ́ /

HSF, Sango Project 1962

A. mbi tɛnɛ, Josephine, mɔ ɛkɛ zía lé tí kóli tí mbi apɛ ? /

B. mbi ɛkɛ zía lége tí lo ɔ́kɔ pɛpɛ /

A. áíta tí mɔ áwále aɛkɛ fɔnɔ tí mú kóli tí mɔ, mɔ fɔnɔ tí mɔ na pɛkó tí ákóli tí zo gí yí / ndá adé, bongó aɛkɛ na téré apɛ / bongó asúru na téré tí mɔ kóé / mɔ ɛkɛ bá pási séngé séngé apɛ? /

B. mbi hínga kóé, mbi tambéla #yɛyɛ, sí kóli tí mɔ abáa mbi kóé, sí agoe gí mbi só / mbi ɛkɛ zía ngá lo ɔ́kɔ apɛ /

A. mɔ zía lo apɛ ngbangatí yę / mɔ zía lo apɛ, mbi ɛkɛ kpɔ̃ yá tí mɔ na zɛmbɛ apɛ? /

B. mɔ kpɔ̃ yá tí mbi, mbi kpɔ̃ yá tí mɔ ngá pɛpɛ? / na mabɔ́kɔ tí mbi aɛkɛ da apɛ?

A. mɔ ɛkɛ ngangó na ndo wa / mɔ só lá ní yí só, Eliza Cakela abi mɔ só, akinda mɔ ~~ngá tí~~ kóli tí lo laá / ngbangatí

B. *mais mɔ, lá ní mbéní wále apíka mɔ, mbi báa apɛ /

A. píka zo wa /

B. apíka mɔ ndá li ti kóli tí mɔ só mɔ fáa téré tí mɔ na ní só apɛ? /

A. o kóli tí mbi só, mɔ báa? / lo gá lo tɛnɛ lá ní atɛnɛ, ní kę mɔ awe / gí mɔ láá, mɔ ɛkɛ toto ~~ngbá tí~~ ní / ndá adé mɔ goe na *place tí kɔa tí lo tí tɛnɛ mɔ na lo (...) goe tí gí páta tí vɔ na *bière tí yę / ngbangatí

B. gí páta tí vɔ́ na *bière tí yę / lo kę mbi lá wa / akę mbi apɛ ahánda gí mɔ séngé apɛ? / lo hánda gí mɔ séngé / nginza tí kɔa tí mɔ só, lo mú kóé, agoe mú na mbi / mbi vɔ na bɔngó tí téré tí mbi apɛ? / ahánda gí mɔ apɛ, azía mbi na ngó /

A. bɔngó ní na ndo wa / mbi báa bɔngó ní apɛ / *mais gí bɔngó ní ɔ́kɔ na téré tí mɔ, avurú kóé só /

B. avurú? / bɔngó tí mbi aɛkɛ na yá tí *valise / yę asára sí avurú / mbi yú lá kóé / mɔ báa mbi na ní apɛ? /

A. mbi báa tí mbi pási tí mɔ ní, ahɔ́ ndó ní / (...) áíta tí mɔ aɛkɛ mú kóli / adutí na da tí kóli / *mais tí mɔ ní, mɔ fɔnɔ gí na lége / gí

HSF, Sango Project 1962

tongasó, ábói bágara kóé aɛkɛ báa mɔ, aɛkɛ bara gí mɔ // (...) lá ní 1
kóli tí mbi agoe wara mbéní bói bágara na da tí mɔ ká, amú ándá mbo tí 2
yąma, amú na mɔ láni na da ká, agá atɛnɛ na mbi kóé apɛ? / 3

B. amú ma / amú apɛ, mbi fɔnɔ ngbangatí kóbe tí yángá tí mbi apɛ / 4

A. kóá tí agbúá na mbala láá, afɔnɔ gí tongasó yę / 5

B. kɔa tí ágbáá na mbala laá fɔnɔ / gí ngbangatí kóli tí ála / 6
tí hánda kóli tí ála tí zía ála na yá tí da apɛ / 7

A. o ála bá pási apɛ // 8

B. pási tí yę / mbi báa tí mbi pási ókɔ apɛ / 9

A. ní laá Dako atɛnɛ na ngú só ákombáámbá kóé aɛkɛ *payer lámbo- 10
fadé í báa na mɔ / 11

B. *apayer lámbo mbi ɛkɛ *payer fadé kóli tí mɔ aɛkɛ mú na mbi 12
nginza mbi ɛkɛ *payer na ní séngé / 13

A. kamélá asárą lé tí mɔ apɛ / 14

B. kamélá asára mbi asára gí mɔ ní apɛ / 15

A. o pási aɛkɛ na mɔ míngi / 16

B. pási aɛkɛ na mbi ókɔ pɛpɛ / 17

A. *mais mɔ dutí mɔ mú tí mɔ mbéní kóli ní lá wa só / 18

B. mbi ɛkɛ mú kóli apɛ mbi dutí gí ngbangatí kóli tí mɔ só / 19

A. kóli tí mbi só akę mɔ ngangó só ɛkɛ goe na *congé na lo só fadé 20
mɔ sára tongasó yę / fadé mɔ na lo goe / 21

B. goe na *congé lo ɛkɛ to nginza na mbi lá kóé mbi ɛkɛ tɛ na kóbe / 22

A. e nginza tí ní laá í mú kóé tí goe na ní na *congé / lo wara 23
na ndo wa tí mú na mɔ / 24

B. mɔ hínga tí mɔ láwa lo yí tí mú na mbi só aɛkɛ tɛnɛ mɔ láwa / 25
aɛkɛ mú gí na nzí tí mú na mbi apɛ / 26

A. kóli tí mbi só, *même yí só lo ɛkɛ mú / lo tɛnɛ ní ɛkɛ mú gí 27
*cent francs na mɔ / 28

B. *cent francs tí yę / hánda gí mɔ séngé íta / hánda gí mɔ séngé, 29

HSF, Sango Project 1962

mbi ɛkɔ tɛ lá kóé na mɔ /

A. *mais lá kóé mbi wara mɔ na galá só gí fúku tí susu mɔ ɛkɛ vɔ / kugbé tí #ngako laá mɔ vɔ só /

B. ę ę / kugbé tí #ngako ɛkɛ ákóbe / só kóbe laá / mbi ɛkɛ tɛ séngé / mbi tɛ yąma tí téré tí mbi akɔnɔ alíngbi na tí mɔ apɛ /

A. mɔ báa kóbe só mbi vɔ apé, lá kóé mbi goe gí na galá na #sake óse mbi vɔ kóbe tí mbi gá mbi tɔ́ mbi tɛ /

B. mɔ goe na #sake óse, mbi vó kóbe tí bale ɔ́kɔ, mbi tɛ mbi kɔnɔ mbi língbi na mɔ séngé / mbi yę́ ngú na pɛkɔ́ ní (...)

A. lá ní lo ndo ká na mɔ goe mɔ tɔ́ mbéní fúku tí susu nɔi / lo goe lo tɛ lo #sasa na bí gbii /

B. só vɛnɛ laá mɔ tɛnɛ gí sénge / téné tí sóngó bé laá mɔ tɛnɛ só /

A. mɔ mú tí mɔ kóli apɛ/

B. mbi ɛkɛ mú kóli apɛ o / mbi ɛkɛ dutí gí ngbangatí kóli tí mó / yę asára kóli tí mbi só aɛkɛ na mó / só sí mbi mú kóli ngbangatí yę /

A. *mais da tí kombáámbá tí mɔ só mbi goe tí zɔ́ /

B. mɔ goe mɔ zɔ́ fadé mɔ hínga kánga tí da kánga tí da kóé / mɔ hínga kánga tí da kóé / mɔ gbí só / mɔ gbí da tí mbi / só ála ɛkɛ kánga mɔ mɔ báa papɛ / mɔ sára kánga ní tongana Nzapá asára sí mɔ sí gígí apɛ /

A. kamèlá asára lé tí mɔ apɛ /

ę ę / aɛkɛ #sára gí mɔ apɛ /

B. mɔ ɛkɛ zía bé tí mɔ gí na kóli tí mɔ lá kóé / tí tɛ na lo *jusqu'à lá tí kóá tí í, mbi ɛkɛ zía ngá kóli tí mɔ ní ɔ́kɔ tapɛ /

A. tongasó mɔ gí ngá kóli ní ɔ́kɔ ngá ma / só agá mɔ báa *'obilette así síngó na yángá da tí mɔ / *ávoiture ú yę /

B. ę ę / así síngó así síngó mɔ yí apɛ / mɔ yí apɛ /

A. o mɔ ɛkɛ na pási míngi /

B. mbi ɛkɛ na pási aɛkɛ / ngbangatí só ákóli ní ayí mbi agá ma mbi laá sí mɔ báa sí bé tí mɔ asó apɛ /

HSF, Sango Project 1962

A. *mais fadé mbi mú bɔngɔ́ na kérékéfé mbi goe tí gbó ábɔngɔ́ só kóé tí mú tí goe na-ní na mɔ mɔ sukúla ngá mbéní /

B. mbi sukúla *mais mbi sukúla kóé só bɔngɔ́ tí kóli tí mbi, mbi sukúla séngé /

A. atɛnɛ mɔ́ hínga tí *repasser bɔngɔ́ apɛ /

B. zo wa sí ahánda mɔ só / zo ahánda mɔ séngé /

A. mɔ hínga tí *repasser bɔngɔ́ apɛ, sí ngá tɔnganâ tí mɔ só mɔ hínga tí *repasse apɛ , mɔ́ píka gí tongana tí Arabe mɔ yú só /

B. *mais ngbangatí só aɛkɛ bóngɔ́ tí wále ma / mbi píka gí tongasó mbi yú yí tí mbi séngé apɛ /

A. atɛnɛ áwále *arepasser bɔngɔ́ / áíta tímɔ ákombáámbá ní *arepasser bɔngɔ́ sí aɛkɛ mú na #ɛr na lé tí ákóli tíázo / *mais tí ní só mbi báa tí mbi yí ní apɛ, gí pási ahɔ́ ndó ní /

B. *mais mbi súkúla gí tongasó mbi píka mbi yú mbi língbi na ála kóé o / ála ɛkɛ hɔ́ mbi na yí só /

A. *mais, mɔ báa lá ní mbi báa yá tí *poche tí lo só mbéní #ɛbaa tí yoró mɔ kánga tongasó / mɔ́ zía na yá tí *poche tílo / mbi báa apɛ /

B. mɔ sí mɔ mú na mbi yoró ní / kóli abáa mbi ngbangatí lé tí mbi / mbisára tí mbi yoró apɛ, mbi ɛkɛ zo tí Nzapá / mbi má na bé na éré tí Jésus awe / mbi sára tí mbi yoró apɛ /

A. o,taá vɛnɛ só aɛkɛ na mɔ só mɔ laá mɔ goe bírí na wále só ká na yí só, na Manderene ká / mɔ goe mɔ sára yoró bírí sí mbi wara mɔ só apɛ /

B. mɔ tí mbi na *l'heure tí yɛ /

A. mbi tí mɔ ká apɛ /

B. só téné tí vɛnɛ laá nɔ tɛnɛ tongasó, sí kóli tí mɔ aɛkɛ zía mbi /

A. *mais gí kóbe laá / mɔ ɛkɛ tɛ́ gí na yóró na lo tɛ / sí lo ngbá tí *compter mɔ só apɛ / yɛ sí mɔ sára / pendere tí mɔ ní aɛkɛ na ndo wa sí mbi báa tí mbi apɛ /

B. gí pendere tí lé tí mbi /

HSF, Sango Project 1962

A. pendere tí lé tí mɔ ní aɛkɛ na ndo wa só / gí ndá de gí tí tírí áíta tí mɔ / ála tɛ álé tí mɔ ní kíríkîrî, na ká ní kóé kóé só /

B. ká ní aɛkɛ na ndo wa /

A. *mais ká ní laá na lé tí mɔ só apɛ /

B. o ála tɛ aɛkɛ séngé / mbi ɛkɛ tɛ yí tí kóli tí ála lá kóé /

A. mɔ [vi|yɛ] *vie kóé mɔ ngbá tí *comter [-ájeune homme só, *mais kamêlá agbó mɔ ngá /

B. kóli tí ála ahínga mbi na ~~*vie~~ kóé / sí agí mbi só /

A. *mais gí kótá kóbe só mɔ ɛkɛ tó gí na kóli tí ázo ahánda kóli tí zo na yángá tí da tí zo / títɛnɛ alóndó tí goe gí ngbangatí kótá gɔzɔ ní só ála ɛkɛ mé ndó ní así yí sí ála mú na ákóli ní só sí ayí ála só apɛ /

B. ɛ ɛ / mɔ hínga tí batá kóli apɛ, / mɔ hínga tí bata kóli apɛ, zía zo bata kóli ná mɔ /

HSF, Sango Project 1962

X. mɔ gá tí má téné ní /

A. ála mú na lo kɔa awe / amú na lo kɔa / lo goe / tongana lo goe pɛpɛ fadé ála píka lo / ála mú na lo kɔa zía lo goe /

B. lo goe na kɔa tí lo ma / tongana lo goe apɛ só kóbe tí yángá tí lo agirísa apɛ /

A. ę ę /

B. fadé lo ɛkɛ toto /

C. *mais [mɛ] só aɛkɛ gí yí tí ngiá apɛ? / alíngbi títɛnɛ zo adutí na téţé tí só tí sára téné apɛ /

D. zo só aɛkɛ séngé / [...] zo só aɛkɛ na kɔa alíngbi tí dutí na téré tí só apɛ / áó fadé ndo avɔ ála ála bongbi tí hé bíá tí áíta tí Marie /

[...]

C. tongana mɔ yí Sango, na *samedi [saʌmɛdɣi], mɔ gá na mbi / í na mɔ í goe na da tí mbi / fadé mbi fa na mɔ *verbe Sango [vɛrbɛ saᵑgo avɛnɛ] ávení /

A. taá téńé /

C. na Sango tí Banda *tout [tu] / mɔ ma /

A. mm /

C. sí tongana mɔ yí / na *samedi na *midi [midi dimi] demi /

A. *mais mbi yí ma /

C. mm /

D. taá mamá tí Sango aɛkɛ taá Sángo tí gbé /

A. tí gbé ní, na ndo wa /

D. taá Sango, *mais Sango tí turúgu pɛpɛ / Sango só í tɛnɛ aɛkɛ Sango tí turúgu /

C. Sango tí turúgu laá í marú kóé í bóngbi í tɛnɛ só /

A. ę ę /

D. *mais taá wa tí Sango ní ala tɛnɛ ndé / [...]

C. *mais kã lo tɛnɛ lo yí apɛ só /

D. atɛnɛ lo yí tí lo da só ngangó míngi / mɔ yí ngangó Sango apɛ /

HSF, Sango Project 1962

[sarawɛsi]

A. mbi yí Sango tí gbɛ́ ní apɛ / mbi yí Sango tí *service / [...] *mais mbéní atɛnɛ Sángo tí turúgu / *mais Sango tí áturúgu agá Sango tí ázo kóé apɛ / atúku agoe tongana ngú alíngbi na *place ɔ́kɔ ɔ́kɔ kóé /

[place]

C. yángá tí zo kóé, ní wále ní kɔ́li kóé /

[mɛm]

A. *même ámbéní zo ahínga yángá tí babá tí ála pɛpɛ / gí Sango / Sango / mɔ wara mɛ́rɛngɛ́ na kɔ́tɔ́rɔ́, ahínga gí yángá tí babá tí ála pɛpɛ /

C. wala mbéní Gbeya só mɔ tɛnɛ ndo só mbéní Gbeya só adú lo na Bangui ndo só ahínga apɛ / [...]

A. mbi wara ngá mbéní awe /

B. ąą / atɛnɛ ndá ní yę mɔ hínga yángá tí Gbeya apɛ / atɛnɛ mɔ, mbi ɛkɛ na ngangó tí Gbeya apɛ, ngbangatí mbi gá kótá na Bangui / [...] lo má yángá tí kɔ́tɔ́rɔ́ ní míngi / *mais tɛ́nɛ́ngó ní aɛkɛ pɛpɛ, mbéní asára kamɛ́lá ní / yę só Kaporol Chef /

Caporal

[Kapural šɛf]

C. na yángá tí Sango atɛnɛ yę /

B. mɔ gí zo wa /

C. húnda lo na yángá tí Sango / [...] yángá tí Sango atɛnɛ mú na lo / *vrais Sango atɛnɛ hé lo / só ngangó míngi apɛ / mɔ lóndó na ndo wa / mɔ lóndó ndo wa / áwále ahínga Sango ahǫ́ kɔ́li / gí áwále, na sése tí í só í dutí só /

[byɛ̃]

B. taá wále, ála gbá gbɛ́ tí gɔ́ tí ála, gɔ́ tí ála ɛkɛ *bien / awɔ́kɔ wɔ́kɔ́ngɔ́ /

C. atɛnɛ mɔ gá fa Sango tí taá Sango títɛnɛ azía na *verbe / tí hínga *verbe ní tí hínga mɔ ní / mɔ gá mɔ fa ma / mɔ fa mbéní na lo sí ma /

[õz]

A. a mbi kę, mbéní zo agá tí báa mbi na *onze heures / tongasó *l'heure aɛkɛ kétɛ́ / mɔ fa na mbi mbéní *histoire tí ákótá zo tí mɔ / mɔ fa na mbi Tɛrɛ /

[istwar]

B. [...] Wan To só yángá tí Gbeya laá apɛ ? /

A. mbi hínga sí, sí akírí na mbi / tɛnɛtí lo wara *l'heure tí

HSF, Sango Project 1962

sára na /

C. Tɛrɛ /

A. Ari aɛkɛ Wan To/

B. Ari aɛkɛ Wan To *oui Ari atɛnɛ tongasó / Wan To, Gbeya na Ari atɛnɛ ókɔ / atɛnɛ Wan To / [...]

A. Tɛrɛ, só aɛkɛ zo tí hánda / só ákóá zo afa téné tí lo / aɛkɛ zo tí hánda ázo /

B. Tɛrɛ apɛ / *oui [wi] oui /

A. Gabriel /

B. *oui

A. mbi tɛnɛ, ála dú mɔ na ndo wa /

B. adú mbi na Bria

A. na Bria

B. *oui

A. lá só mɔ sára ngú ɔ́kɛ láá /

B. lá só mbi sára ngú bale óse na otá /

A. bale óse na otá /

B. *oui /

A. só adú mɔ na ngú tí yę sí adú mɔ da /

B. adú mbi na *le deux janvier trente neuf /

A. *trente neuf /

B. *oui /

A. bíaní tongasó mɔ ɛkɛ *régon / *mais mbi só mɔ bá mbi só apɛ / adú mbi na *trente huit / lá só mbi sára ngú bale óse na osió awe /

B. bale óse na osió / mɔ hínga bíaní /

A. mbi hínga bíaní / osió ní laá í..ngbá na yá ní só /

B. mɔ sára vɛnɛ apɛ /

A. mbi ~~tɛ̃nɛ~~ vɛnɛ apɛ, íta tí mbi / ~~taá téné /~~

B. taá tɛ́nɛ́ /

A. mɔ hínga na yá tí *camion só mɔ ɛkɛ mú só, mbi báa tí mbi yí míngi / wala *peut-être mbito agbó mbi ahɔ̨ ndó ní /

B. ákɔa tí *camion aɛkɛ kɔa tongasó tongana mɔ hínga bíaní awe, mɔ sára ní tongasó fadé zo kóé abáa mɔ ɛkɛ na n.iá míngi /

A. aɛkɛ lége ɔ́kɔ tongana tí bikan só (...) éré ní aɛkɛ na yángá tí Banda / bikan / *bon na yángá tí Sango só éré ní aɛkɛ *vélo só / na Francis kóé laá mbi bóngbɪ̃ mbi tɛnɛ mɔ só /

B. ąą / *mais bikan só mbi hínga kɔa tí bikan apɛ *parce que

HSF, Sango Project 1962

mbi de [...]

A. tí ᵒᵐ bikan só /

B. *oui

A. mbi tɛnɛ mɔ táá téné, ᵒᵐ bikan só mo báa só apɛ /

B. *oui /

A. ákótará tí í giriri só adú í só apɛ / ála sára kɔa ní / kɔa ní éré ní bángá só ála téné ndembú só / ála dé sése ngbii ngbii awara yí tí nzoní kóé na yá nú / sí ására na *pneu ní / asára na ᵒᵐ~~sembreyer~~ ní, ására na *pneu tí *camion tí mɔ / só mɔ ɛkɛ kpé na ní só apɛ /

B. aɛkɛ tongasó /

A. aɛkɛ tongasó /

B. taá téné /

A. taá téné / vɛné mbi tɛnɛ mɔ /

B. mɔ báa na lé awe ma /

A. mbi báa na lé tí mbi / mbi má mángó *aussi / na ázo atɛnɛ mbi atɛnɛ, bángó só éré ní bángá na yángá tí Bandálaá / ndembú na yángá tí Sango / bíani/tongasó, ála fáa asára ní kóé, sí amú na mbunzú, mbunzú avɔ / asára na *pneu tí *camion tí mɔ só mɔ ɛkɛ kpé na ní / sí mɔ́ hínga vɛní ní apɛ / só, na tí *vélo tí mbi só mbi ɛkɛ kpé na ní sí mɔ báa só /

B. taá téné/A, báa kutukutu só apɛ / *parce que mbi hínga tí mbi kɔa tí kutukutu /

B. nzoní /

A. kutukutu tongana mɔ hínga tí *conduire nzoní awe só, na ákɔa ní kóé mɔ hínga awe só, tongana mɔ goe na mbéní ndo ᵒᵐ amerde mɔ fadé fadé mɔ lɛkɛ ní awe mɔ *devant yí tí mɔ *donc ahɔ́ mɔ goe awe aɛkɛ nzoní míngi / lá ní sí í goe na lége tí Lasemká /

B. mbi hínga / *et puis í ngbá *~~empane~~ na ᵒᵐ bem /

A. ąą / mbi hínga tí mbi kóé /

HSF, Sango Project 1962

[ã bɛ̃ Kɔmandã]
B. *eh bien commandent ahǫ́ tí lo awe /

A. na gɛ́rɛ́ /

[nɔ̃]
B. *non, lo goe na *camion /

A. lo hǫ́ na *camion ma /

[dɛmadɩ]
B. lo hǫ́ na mbéní *camion kózo ní / atɛnɛ *bon í *démerder tí li tí í /

í A. éré tú *camion só Bene apɛ /

B. Bene mɔ hínga híngángó só Bene / tongasó gí í óse / mbi na
[aplãtɛ] (.....) [dəpanɛ] pi [Kitɩ]
dépanner *áplante tí mbi, í sára ∞ klama í wara ní awe í *depeme kóé, í *quitter
(....) (.....) [tn tr dɩmi]
ə na *place tí *commandent une heure demi / í tambéla ngbii í sí ká na
[trwaztr dɩmi]
ɔ *trois heures demi / lá ní mɔ́ ɛkɛ da apɛ /

[mãkɛ] [Kɔmandã]
ə A. mbi ɛkɛ da bíaní / mbi manquer tí hǫ́ mbi hǫ́ na *commandent apɛ /

ə B. mɔ hǫ́ na *commandent kózo ní awe /

A. bíaní

ɔ B. *mais kɔa tí *camion só aɛkɛ títɛnɛ mɔ sára na ngiá apɛ,
mɔ sára nzoní li tí mɔ aɛkɛ da sí mɔ ɛkɛ dutí na ní míngi /

A. *mais mbi tɛnɛ B.*oui/ *camion só mɔ ɛkɛ kpé na ní só mɔ ɛkɛ báa ndo
ɔ wala, mɔ ɛkɛ vɔkɔ́ lé tí mɔ́ /

ɔ B. *mais tongana mɔ́ vɔkɔ́ lé tí mɔ fadé mɔ tí apɛ /

A. mɔ tí /

B. tongana mɔ vɔkɔ́ lé tí mɔ fadé mɔ ɛkɛ tí tíngó /

[osi]
ə A. *mais só mɔ kpé na ní só *commandent ɛkɛ báa mɔ *aussi ma /

ə ə B. *commandent agá mbi ma / só kɔa tí mbi *commandent aɛkɛ
báa mbi, ɛkɛ mbi báa ndo *aussi sí mbi ɛkɛ kpé na ní apɛ / ayí títɛnɛ
[sãɛ]
kpé na *camion *sans clé tí mɔ aɛkɛ da apɛ /

ɔ́ A. *mais mɔ ɛkɛ kété kété tongasɔ́ *mais mɔ kpé na *camion tongana
yɛ / bíaní /

(....)
B. *mais aɛkɛ gí *idée sí amú na zo apɛ /

*mais (.....)
ə A. *commandent tí í só aɛkɛ nzoní míngi, só éré tí lo Doumelmbai
s Michel só lo ɛkɛ nzoní míngi / ɔ́ fadé só ato lo na *mi(...)ieu tí í na
~~Wada B ndo só~~ /

HSF, Sango Project 1962

Wada na ndo só /

B. *oui mbi báa tongasó /

A. lo ɛkɛ nzoní míngi / mɔ hínga tongana mbéní *commandant mɔ ɛkɛ kpé na ní tongasó atɛnɛ o, *pousser ká *chauffeur mbi ɛkɛ mú / só aɛkɛ mbírímbírí apɛ /

B. a *mais mbi língbi tí tɛnɛ mbi zía *volang tó mbi na *commandant sí tongana lo túku awe atɛnɛ mbi ɛkɛ búbá apɛ / *il faut que só kɔa tí mbi laá / ní só lo tɛnɛ mbi, mbi *arreter / tongana lo yí lo lungúla mbi na kɔa ní azía mbéní zo ndé na *place tí kɔa lá kóé gí *chauffeur / tongasó sí í língbi tí goe na ní / *parce que aɛkɛ mú kusára só aɛkɛ tí lo apɛ aɛkɛ tí mbi / aɛkɛ tongasó /

A. ąą / mɔ na *commandant tí mɔ só lé tí ála akpíngba míngi bíaní / ngbangátí lo *penser kɔa tí lo / mɔ *penser kɔa tí mɔ ma /

B. aɛkɛ tongasó apɛ / zo na kɔa tí lo apɛ /

A. mɔ hínga éré tí *pnue só apɛ /

B. ąą

A. éré tí *pnue só éré ní Gbasabanga /

B. Gbasabanga /

A. Gbasabanga mɔ hínga giriri /

B. na yángátí yę /

A. na yángá tí Banda laá apɛ / Gbasabanga só éré ní aɛkɛ *pnue na yángá tí Fraçais /

B. ąą / taá téné ęę /

A. atɛnɛ na yángá tí Français *pnue apɛ /

B. *oui

A. só tara tí í ɛ́ɔ́ / ála sára kɔa ní míngi akúí kóékóé ála kúí *tout awe / ála kóé só asára kɔa ní akúí kóé fadesó /

B. andáa ámunzú gá tí vɔ fadésó´tongana yę /

A. ála vɔ fadesó /

B. *mais *oui /

HSF, Sango Project 1962

Subject Argument about Status Code C 16 Page 1 (1)

A. Aliette / 1

B. *oui 2

A. wále tí Ngabo só mɔ yí lo apɛ / fadé í na mɔ í ɛkɛ tíri ándé / 3

B. *mais lá kóé mɔ yí tí mú na mbi kóli apɛ ngbangatí yę / 4

A. mɔ yę́ tí mɔ sambá mɔ yí títɛnɛ mɔ *marier [#maryɛ] apɛ só yę / 5

B. mɔ yí mɔ tɛ kóbe tǫ́ babá gí mɔ ókɔ / 6

A. ęę / 7

B. mɔ ɛkɛ nzoní apɛ / 8

A. Ngabo *amarier [amaryɛ] mbi giriri mɔ yí mbi apɛ, só ndá ní yę / 9

B. á / mɔ ɛkɛ [mɛsã] míngi, mbi ɛkɛ zía mɔ apɛ / 10

A. mbi ɛkɛ wále tí Mbabe / 11

B. lo ɛkɛ zía mɔ ánde / 12

A. *madame [madam] Mbabe / 13

B. mbi má awe / 14

A. na *pour qoi mɔ [...] yí mbi apɛ / [paɲɔkwa] 15

B. hǫ́ na ní ká wále tí Mbabe tí mɔ ní / 16

A, mɔ yę́ sambá tí mɔ / mɔ *sule [sulɛ] na mbi apɛ / 17

B. mɔ laá mú na mbi nginza ní / 18

A. tongana mɔ sára í na mɔ í píka téré fadesó / Nzapá mã / 19

B. o zía mbi / téné tí mɔ aɛkɛ na mbi

A: mó hínga Nzapá apɛ / sí mɔ *marier kóli apɛ / só apɛ / 20

B. mɔ ɛkɛ séngé / na lé tí mbi apɛ / 21

A. í , mɔ Aliette só mɔ hínga yę / 22

B. mbi hínga yí míngi ahǫ́ mɔ / 23

A. na yę / 24

B. mbi hínga yí míngí / 25

A. wále tí Mbabe Marie / 26

B. tí mɔ kɔa tí mɔ lá kóé / gí yáká 27

B.gí A. (.....)

A. e e/ yáká laá *acommencer áɔo kóé apɛ / mɔ búbá míngi / 28

wále só / 29

*méchant

*soûler

HSF, Sango Project 1962

A. yáká tí mɔ aɛkɛ tongana yę na ngú só / 1

B. Mbi fáa yáká na ngú só, *mais yáká só mɔ *merde [mɛ] [mɛrdɛ] mbi da lá 2
kóé só, mbi fáa yáká lá kóé *mais nginza ní aɛkɛ pɛpɛ / tí mɔ mú yángá 3
tí mbi títɛnɛ yáká tí mbi aɛkɛ tongana yę na ngú só / tongana mbi fáa 4
yáká ní awe tongana mbi mú na yá tí sakpá, mɔ mú na mbi nginza pɛpɛ / 5
mbi wara tí mbi nginza pɛpɛ / tongasó mo *merde mbi tɛnɛtí yáká 6
lá kóé pɛpɛ / tongana mbi fáa gí yáká tí gɔzɔ fadé mbi wara pátá 7
ókɔ mbi vɔ na kugbé tí kása mbi tɛ / *mais mɔ tɛnɛ mbi fáa yáká lá 8
kóé lá kóé só, *mais nginza ní só mɔ mú na mbi só aɛkɛ na ndo wa / 9
sí mo *merde mbi tongasó / 10

A. mɔ mú ∞ [zaro] ókɛ / ∞ kipi tí yáká só mɔ mú ókɛ / 11

B. mbi mú ∞ kipi tí yáká só alíngbi na lége ní só mɔ tɛnɛ na 12
mbi / mɔ tɛnɛ ∞ kipi tí yáká só tongana mbi mú aɛkɛ yɔngórɔ míngi 13
fadé mbi wara [Kado] *cadeau ní / *mais encore tongana mbi fáa yáká tí mbi awe, 14
*cadeau ní aɛkɛ pɛpɛ / mɔ gá,mɔ báa, mɔ tɛnɛ o mbi fáa yáká ní aɛkɛ 15
ndurú míngi / 16

[bɔ̃ date]
A. *bon date só mɔ lú na yáká ní / mɔ lú na nzɛ tí yę /*date yę / 17

B. fadé mɔ húnda mbi, tongana yɛ̃, mɔ ɛkɛ mbunzú ní sí fadé mɔ 18
dé éré ní apɛ / 19

[lɛ dʸ+sy+] [Kɔtɔ̃]
A. mbi tɛnɛ / mbi tɛnɛ / na *le juillet,ála lú *coton / 20

-B. *mais mbi lú tí mbi tongana yángá tí mɔ só mɔ tɛnɛ na ní 21
na mbi awe apɛ / 22

nɔ̃?
A. lá ní tongana bói *coton akírí así na Bossembele lo tɛnɛ mbi o / 23
[lɛr] qi [trɑ̃t]
mɔ dé mɔ lú *coton na *l'heure ní pɛpɛ / mɔ lú *coton na *trente 24
[ziyt]
juillet / *mais *coton tí mɔ ade así gígí fadesó pɛpɛ / 25

B. *non mbi lú tí mbi na *l'heure ní / tongasó *coton tí mbi 26
o así gígí kóé alíngbi / tingana wátáká mɔ goe mɔ báa na lé tɔ mɔ / 27

A. taá tɛ́né? / 28

B. taá tɛ́né / 29

HSF, Sango Project 1962

b A. *bon tongana mbi goe mbi gá *coton ní, walá asára yí / [gâyɛ] 1
fadé tɛnɛtí zo wa, zo wa ayí tí *gagner / 2

B. tongana mɔ goe mɔ báa *coton tongana asára yí pɛpɛ, fadé 3
í mɔ *gagner mbi tongana *coton tí mbi asára yó nzoní míngi sí mɔ 4
gbánzi mbi nginza, téné aɛkɛ na li tí mɔ / 5

A. mɔ lú na lége ní pɛpɛ / tongana mɔ lú na lége ní, bói 6
mɔlú na lége ní pɛpɛ [lɛdʒyt]
*coton asára mbi téné kóé / *mais mɔ de mɔ lú na *le deux juillet 7
[ut] [sɛptãmbrə]
û tongana ayí tí sí na *août, na septembre, *bon coton agá nzoní awe / 8
[Kɔmã] [saletɛ]
mɔ *commencer tí lungúla *saleté ní / *mais mɔ de mɔ lú na lége ní pɛpɛ / 9

B. O só aɛkɛ téné tí ála lá kóé / ála *merde í tongasó lá 10
n kóé / mbi hínga téné ní / tongana mbi lú na lége ní kóé, fadé ála 11
ɛ língbi tí mú na mbi nginza ní pɛpɛ/ só aɛkɔ téné tí ála ká kóe / 1 12
tongana ála sára téné, tongana í goe tí sára yí ní alíngbi na lége 13
[mɔriyɛl]
ní / ála kírí asára *manière tí ála lá kóé, títɛnɛ í sára yí só 14
alíngbi na lége ní pɛpɛ / tongasó ála gbánzi í nginza lá kóé, mbi 15
hínga téné tí ála / 16

A. ála sára na lége ní pɛpɛ / aɛkɛ na lége ní pɛpɛ / mɔ báa 17
ázo sí í zía ála, ála fa na ála *l'heure tí lúngó *coton / ála mú 18
*l'heure ní / gí na lége ní / na *l'heure ní / *bon ála fáa na 19
[mɛm]
lége ní pɛpɛ / tongana ála fáa ngbii ayí sí na *juillet awe, *même 20
[vɛ̃
m tongana *vingt na *vingt cinq juillet sí á béní ázo / *bon ámbéní 21
[trãtə]
ŋ alú gí na *trente / na yí só vení afúti yáká tí ála / na ála wara 22
léngó *coton míngi míngi pɛpɛ / 23

ó B. o mbi hé mɔ awe, só aɛkɛ taá téné tí mɔ pɛpɛ / mbi kẹ̃ tí 24
mbi téné tí mɔ awe / 25

A. mɔ kẹ tí mɔ awe tí goe na ndo wa / 26

b. fadé mbi fáa yáká tí mɔ mbéní pɛpɛ / fadé mbi fáa gí yáká 27
tí gɔzɔ / 28

A. mɔ hínga tɛ kóbe apɛ / 29

HSF, Sango Project 1962

B. fadé mbi lú gɔzɔ na yáká tí mbi na fadé mbi tɛ kóbe séngé / 1

aɛkɛ nginza tí *coton sí mbi tɛ na yí pɛpɛ / mɔ *merde mbi da míngi 2

fadesó / 3

A. só vɛnɛ tí mɔ, mɔ ɛkɛ fáa yáká tí *coton lá kóé / 4

B. wátáká tí mɔ, mbi fáa *encore pɛpɛ / 5

A. *bɔn fadesó mbi yí tí hǫ tí mbi / tí goe ká na *limite tí [limit] 6

báa yáká ká / 7

B. *bon mbi ~~gõe~~ tí mbi ngá *aussi tí dutí / 8

~~A. mo laá mo ɛkɛ~~ 9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

IISF, Sango Project 1962

A. lá ní só tongana mbi mú ngása tí mbi na lá kúí, mbi zía na yá tí da / [mɛ] *mais zo ɔ́kɔ adé abáa ngása só mbi zía na yá tí da pɛpɛ / na ndá péréré mbi yí tí báa ndo, ngása tí mbi só agirísa / na mbi hínga gí Philipe vení amú ngása só / tongasó mbi goe na [dɛvɑ̃] *devant tí [ʒuzɛ] *juge sí mbi éré lo, lo gá lo fa na mbi ngása tí mbi só lá só /

B. téné tí mɔ awe /

[wi]

A. *oui téné tí mbi awe, mɔ sára téné tí mɔ fadesó / [i fo]

B. lá só tongana ála goe tí mú zo tí nzí / *il faut agbó lo da / agbó mabɔ́kɔ tí lo da / sí atɛnɛ, zo tí nzí ní laá anzí / *mais mɔ báa mabɔ́kɔ tí mbi títɛnɛ mbi goe tí mú ngása tí mɔ pɛpɛ / lá ní só mɔ mú ngása só, só mɔ kánga yángá tí da só, zo míngi aɛkɛ da, aɛkɛ mbi ɔ́kɔ sí mbi lutí na yángá tí da títɛnɛ mbi mú ngása tí mɔ na yá lo tí ~ doua tí mɔ apɛ /

A. mbéní wále ɔ́kɔ alóndó ká na ngú tí gángó ní, na lo báa mabɔ́kɔ tí mɔ da / mɔ gbɔ́tɔ ngása só mɔ bi na yá tí péré / lo báa kóé /

B. *bon éré tí wále ní yę /

A. Josephine Eleine /

B. *bon mɔ goe mɔ éré lo /

A. fadé mbi goe tí éré lo fadé fadé /

B. lo báa mabɔ́kɔ tí mbi da bíaní?/

A. *oui /

B. atɛnɛ mbi láá mbi mú?/

A. *oui / mɔ yí tí ~ bere bíaní /

B. mbi ɛkɛ ~~bere~~ / bɛlɛ

A. fadé í goe na [zandarm] *gendarme /

B. tongana mɔ gbó mabɔ́kɔ tí mbi da sí mbi tɛnɛ *oui / *mais mɔ gbó mabɔ́kɔ tí mbi da apɛ só mbi tɛnɛ [nɔ̃] *non / [tɛmwɑ̃]

A. wále só abáa kóé fadé lo ɛkɛ *témoin tí mbi /

HSF, Sango Project 1962

B. mɔ goe mɔ éré wále ní agá / fadé mbi ɛkɛ má gí yángá tí 1
wále ní / *place só lo ɛkɛ báa na mbi da fadé lo ɛkɛ fâ na mbi 2
*place ní kóé / wala mbi lutí na ndo wa sí mbi mú na ngása ní, 3
lo ɛkɛ fa kóé / 4

A. *bon *gendarme atɛnɛ fadé fadésó atɛnɛ mɔ goe / lo éré 5
mɔ ká na *bureau awe, mɔ goe fadesó / 6

B. *mais tongana mbi goe na *gendarme, *gendarme ní agoe tí fáa mbi / 7

A. *oui fadé lo fáa mɔ./ mɔ na ndó tí ngása tí mbi ní / 8

B. *bôn, tongana *gendarme ní abáa atɛnɛ mbi mú bíaní wala / 9
atɛnɛ *témoing tí mbi ɛkɛ wa / sí mɔ goe mɔ éré gí wále ní agé, sí 10
wále ní atɛnɛ *oui í báa mbi da / wala lo ɛkɛ fáambi ngbanga tí 11
ngása só wala atɛnɛ, wala lo ɛkɛ kánga mbi kángó séngé / 12

A. *témoing tí mbi gí Eleine só lá kóé / 13

B. *bon mɔ goe mɔ éré gí Elein ní ká, mbi yí tí báa lé tí 14
Elein ní / 15

A. lo ɛkɛ na ~~gbele~~ *juge ká awe / 16

B. ~~gbele~~ *juge ma / 17

A. *oui lo goe ká awe / tongasó mɔ goe fadesó / í goe / 18

B. *bon fadesó mbi goe tí fáa gí yáká / *bon kékéréké 19
sí mbi goe na ndá pérére / 20

A. yáká tí yɛ / 21

B. yáká tí gɔzɔ ma / 22

A. gɔzɔ / 23

B. *oui / mɔ yí mɔ tɛnɛ mbi tɛ kóbe apɛ / 24

A. mɔ tɛ kóbe, *mais na ndó tí tɛné tí ngása tí mbi só 25
fadé mɔ sára tongana yɛ / 26

B. *jamais, tongana mbi mú ngása tí mɔ apɛ, mbi pé títɛnɛ 27
mbi goe na ~~gbele~~ tí *juge apɛ / 28

A. tongana mbi tɛ kóbe pɛpɛ, mɔ ngá mɔ tɛ apɛ / 29

HSF, Sango Project 1962

B. ngbanga tí yę /

A. tɛnɛtí mɔ hínga ngása tí mbi ókɔ agirísa /

B. ngása ókɔ só, *bon mɔ ɛkɛ vɔ nginza ókɛ, mɔ vɔ ngása ní na nginza ókɛ /

A. mɔ hínga ngása fadesó aɛkɛ *trois milles francs / [trwa mil frã]

B. *trois mille tí yę / *mille cinq cents / [mil sɛ̃nksã] *mille cinq cents/

A. aɛkɛ kóli ní /

B. *mêm[mɛm] wále ní, *mille cinq cents / kóli ní aɛkɛ *mille francs / [dø mil]

A. wále ní aɛkɛ *deux mille /

B. *jamais, só vɛnɛ /

A. mɔ hínga fadesó aɛkɛ tongasó /

B. mbi hínga fadesó aɛkɛ *mille cinq cents / lá kóé aká gí ngása na *mille cinq cents /

A. *mais fadé mɔ sára na kɔa tí ngása tí mbi ní tongana yę /

B. mbi ɛkɛ má / mbi ɛkɛ vɔ gí ngása mbi mú na mɔ / *mais mbi yí títɛnɛ mbi *payer [paye] na nginza tí mbi [...]

A. *oui mbi yí da /

B. *bon fadésó í goe na kótórɔ /

A. *oui í goe /

HSF, Sango Project 1962

A. kóli só, lo ɛkɛ [Kamarad] *camaradetí mbi só mbi yí lo míngi / na lá kóé, tongana kété kóbe aɛkɛ na da tí mbi, mbi éré lo mbi tɛnɛ lo gá í tɛ kóbe / tongasó, bírí só mbi hǫ mbi goe ká na Yaloke, tongasó mǫi goe mbi sí ká / na [vɛlo] *vélo tí mbi afútí mbi kírí / mbi kírí ndo avɔkɔ́ mbi na lége / tongasó, mbi kítí mbi sí, / tongana mbi píka yángá da tí mbi, lo gá lo li na yá tí da na pɛkɔ́ tí mbi / lo ɛkɛ na yá tí da na wále tí mbi / li tí ála óse / tongasó, mbi lungúla yati, yángá tí da mbi li, na mbi yí tí báa aɛkɛ lo / sí mbi [tɛ.] hé / tɛntí yǫ mɔ báa mbi ɛkɛ na sése pɛpɛ na mɔ gá na pɛkɔ́ tí mbi na yá tí da na wále tí mbi ngbanga tí yǫ / tongasó sí mbi sára téné na lo, na pɛkɔ́ ní lo mú zɛmbɛ lo kpɔ mabókɔ tí mbi na ndo só / na tongasó sí mbi gá tí fa téné ní na [azuzɛ] *ájuge / tongasó téné tí mbi awe /

B. téné só lo tɛnɛ só, aɛkɛ taá téné pɛpɛ / lá só tongana mɔ na zo mɔ tɛ lá lóé na [tabolɛ] *table / na fadé mɔ língbi tí kpé da tí lo tongana yǫ / aɛkɛ téné só, sí aɛkɛ dá só í na lo í sára ngiá lá kóé / na mbi gá bíaní lo ɛkɛ pɛpɛ / mbi goe mbi éré wále tí lo, tí mú na [patatrɛ] mbi ngú / na tongasó tongana lo gá awe, lo sára vɛnɛ atɛnɛ, *pâtre mbi goe só, mbi na wále tí lo, mbi sára mbéní téné / *mais só aɛkɛ ngbéré téné tí lo / aɛkɛ mbéní fini téné tí fadésó pɛpɛ / aɛkɛ nzoní mɔ língbi tí [Kɔ̈te] *compter téné tí lo só pɛpɛ /

A. aɛkɛ vɛnɛ pɛpɛ / Yakoma André aɛkɛ / tɛnɛtí da tí lo aɛkɛ ndurú na téré tí da tí mbi / tongasó, mbi éré lo na [timoyɛn] *témoigné ní / na Yaguerandji aɛkɛ / tongasó ázo óse aɛkɛ *témoigné tí mbi / na lá ní só ála gá na bí, / zo alíngbi goe na dá tí mbéní zo tí yǫ ngú na [lɛr] *l'heure tí [midi] *midi tí bí pɛpɛ / tɛnɛtí zo alángó awe / na tongasó mbi yí lo mú gí wále ní, na lo kírí na mbi nginza tí mbi / téné awe /

B. tongana mɔ yí wále pɛpɛ, mɔ sára téné bíaní / tí só yángá tí mɔ *mais, mɔ mú Yakoma André só, na *témoigné tí mbi pɛpɛ / ngbanga tí í na lo giriri-í tiri *mais bé tí lo ayí mbi pɛpɛ / mbi

HSF, Sango Project 1962

yí téné tí *témoiné tí Yakoma André só pepe / tongasó mo gí mbéní *témoiné ndé /

A. mbi língbi tí éré mbéní zo séngé pepe / gí ázo só abáa na lé tí ála / sí fadé ála sára *témoiné /

B. tongasó, mo na Yakoma ní kóé, ála eke zo tí nzí /

A. tongasó fadé so mbi yí tí báa gí *gendarme [ʒãndarme] /

B. *gendarme álíngbi tí fáa mbi ngbanga tí wále lá wa / mo vo wále na nginza tí yé / mbi ~~bere~~ bɛlɛ ngbá báa mo yí tí mo pepe, *mais, yí só mo yí tí sára yé /

A. tongana mo sára yí pepe, mo língbi tí téné mo kpo mbi na zembe lá wa / mo bá só aeke ká tí zembe ape / tongasó mbi hínga mo fuyí yí tí mbi / na mo yí tí fáa mbi na ndó ní *encore [ãkɔr] / fadé mbi báa gí *gendarme /

B. tongana mo yí í goe ma / í goe na *gendarme ma /

A. *bon í goe fadesó /

B. mbi yí da ape / mbi eke kpé lá wa /

A. téné awe, í goe góéngó na *devant [dɛvã] tí *juge [ʒyzɛ] / fadé í má téné ní ká /

HSF, Sango Project 1962

B. *bon fadesó mbi mú mérengé tí lo / *acompagner [akupãɲ] na mbi / na

*voiture ní / lo vení [vatir] aɛkɛ *chauffer [sofɛr] ní / í na lo í goe *transporter [tra.po]

lége óko, na lége tí Bobanga / í gá / na pékó ní í gá í zía *auto [oto] ní aɛkɛ

séngé / *bon [bõ] na pɛkó ní akírí atambéla na ní, agoe na lége tí kótóró

tí í ká na Bobanga / agá lége óko / *bon troisième [trwazɛm] ní ála yí tí goe,

*auto ní aɛkɛ *en panne [ã pã] / ngbii *jusqu'à ála ∞ trika [zuzuka] na ní ngbii /

amú *auto ní agá sí na ní na kótóró / *donc *chasis [dɔ̂kᵊsasi] ní agá fáa / í

*pousser doucement [puɛᵊ] [dusmâ] í zía / *bon mbi tɛnɛ *comment [kɔmɛ̃], nginza aɛkɛ apɛ só

*mais, *chasis ní afáa awe / *mais fadé mbi sára na ní tongana yɛ /

a, í mú *doucement, í zía gí na téré tí da tí babá só / *bon na pɛkó

ní, *bon, lo vení abáa *bien [byɛ̃] comment chasis ní afáa / na mérengé tí lo

tout / mérengé tí lo vení aɛkɛ *chauffeur ní / *alors [alɔr], nginza tí

*réparer na ní aɛkɛ apɛ / í mú *doucement í zía títɛnɛ *bon í hínga

apɛ fadé í sára tongana yɛ / fadé í hínga / ní laá na pɛkó ní lo gá,

lo húndą mbi / atɛnɛ a mbi ma / mɔ língbi tí zía nginza tí mɔ agoe na

ngonda séngé pɛpɛ / mɔ língbi tí zía nginza tí mɔ na goe na ngonda séngé

[rɛpɛrɛ]
pɛpɛ / mɔ ɛkɛ na nginza tí réparer na *chasis só afáa pɛpɛ / mɔ mú na

mbi *auto só mbi vɔ / mbi kírí na mɔ nginzâ tí mɔ / mbi kírí na mɔ

[sɔsɑ̃ntimi]
*soixante mille só mɔ vɔ / mbi kírí ní na mɔ / fadé mbi mú *auto só mbi

(....) z
lɛkɛ rɛ / *aller mbi tambéla na ní / *mais tongana angbá gí na mɔ, mɔ ɛkɛ

wara yí ɔ́kɔ da pɛpɛ / nginza tí mɔ só aɛkɛ fúti / yángá tí lo só lo tɛnɛ

[bɔ̃] [dakɔr]
na mbi laá babá / *bon, mbi tɛnɛ *bon, mbi ɛkɛ *d'accord / na mbi kę

tongana yę / ká yí só ahę́ ndó tí mbi awe só ká mbi kę tongana yę / mbi

[sudɛ] [tu] [mayɛr]
wara nginza na ndo wa, tí *sute na ní kóé *tout só / *manière aɛkɛ na mbi

[i) fo]
apɛ / *il faut, lo kírí na mbi nginzá tí mbi / [ɛ pi] *et puis lo mú, mbi na lo

í gá sára ngéré í na lo í sára ngéré / gí lo vení agoe píka mbétí na

[siyɛ̃]
mabɔ́kɔ́ tí lo *tout / agá na ní na mbi *signer tí mbi gí *signéngó /

[zuzuka] [motɛr]
*eh bien, bon, na pɛkɔ́ ní ála gá mú *auto ní. *jusqu'à lo gá lo zía *moteur

ní, azía na téré tí mbéní *chasis ndé / lo sára na ní ngbii *jusqu'à /

*mais mɔ *sana [sɛ] nginza ní, *soixante mille só lo tɛnɛ lo ɛkɔ kírí na

ní na mbi só *jamais [zamɛ] / bángó lé ní aɛkɛ apɛ / ngbii *jusqu'à lángó míngi /

*jusqu'à lá só / *eh bien ní laá mbi gá mbi húnda lo ngbá / mbi húnda

lo só yí vɛní ahǫ ndó tí mbi / mérɛngé tí mbi *escuser [ɛ..ɛskuse] mbi sí / mbi

tɛnɛ a, *comment só ála kǫ babá tí í, í na ála kótóró ókɔ / na mbi língbi

tí téne mbi *forcer [forse] lo apɛ / fadé lo gí *doucement lo mú mbi / ngbá yí

ngbangoTí

ní ahǫ ndó tí mbi awe / ní laá mbi tɛnɛ *bon, lo kírí lo goe mú *mobilette [mobilɛtɛ] /

ní laá mbi tɛnɛ non [nɔ̃] / *comme [kɔ̃mɛ] só lo mú *mobilette / *mais tongana nginza tí kírí

na ní, *amanquer [amãgkir] lo *il faut [ilfo] lo mú na mbi *mobilette ní / téné awe na

*milieu [miyɛ] tí í na lo / *mais *justement [ʒutemã byɛ] bien lo kǫ pɛpɛ / *mais *mobilette

ní só, amú na mbi só *état [ɛta] le ní mbi báa *état le ní *aça [asa] va pɛpɛ / báa

*comment yí só afúti le na téré ní / lá ní mbi mú na *petit frère [pɛti frɛr] mbi tɛnɛ

agá na ní na ála ndo só, sí ála ɛkɛ na *temps [tã] apɛ, ála ɛkɛ na kɔa míngi

sí lo kírí na ní / mbi tɛnɛ *non, *comme mobilette ní así tongana aɛkɛ

nzoní ní tí kpé ká mbi mú ní bíaní na *place (...) tí nginza só awe / *mais

mobilette ní abuba / áyí tí téré ní míngi míngi só / *mais, mbi mú só

[ɔwa dɔ pu]
[ga] dévisser ?
akírí lángó na da / báa *deouis só angbá gí ngbángó só *mais mbi ɛkɛ sára

[ilafo] [plɛn
o na ní tongana yɛ / *il faut í na lo í gá, ní laá mbi gá mbi sára *pleinte

ní títɛnɛ lo gá tongana lo yí títɛnɛ lo lɛkɛ, lo mú nginza títɛnɛ lo lɛkɛ

na mbi *mobilette ní sí amú na mbi / sí tonganalo yí da só, lo lɛkɛ na

ní amú na mbi, ~~sí tongana lo lɛkɛ na ní amú na mbi~~, sí tongana lo yí pɛpɛ,

[ɛ bɛ̃] [ɛ pi [sɔsantemil]
*eh bien mbi mú na lo *mobilette tí lo, *et puis lo kírí na mbi *soixante

mille tí mbi /

A. íta, Martine mɔ goe ndo lá só, sí mbi gí mɔ títɛnɛ í goe sukúla ngú gbá só /

[Kavɔ] kángó B. mbi goe tí [kánga] [Kafɛ] *café na [maršɛ] *marché /

A. mɔ hínga ngú só í goe sukúla lá só / í ɛkɛ míngi míngi / í sára ngiá na yángá tí ngú ní, í kírí taá na [trwɛzɛr] *trois heures na kótóró /

B. lá só mbi ngbá tí sárángó kɔa mbi gá na [lɛr] *l'heure apɛ /

A. mbi gá só babá asúku na mbi alíngbi apɛ angbá kóté, apíka mbi / mbi kpé mbi (...) li na gbé tí gbogbo /

B. mbi lóndó mbi gá mbi gâmbi tɛ kóbe awe, mbi hǫ na [Kadičɛ] *quartier, tí áturúgu / mbi goe tí báa aú tí mbi /

A. na tongana ngonzo tí babá ní adé awe [...] lɔ mú na mbi mápa [...] mbi tɛ /

B. mbi gá mbi gí mɔ gbá andáa mɔ hǫ na [lɛkɔl] *l'école awe /

A. [ɛvbɛ̃] *eh bien mbi lóndó, mbi súku na íta tí mbi ngbanga tí lo laá atɛnɛ [metat me na]

téné ní na babá sí asúku na mbi /

B. mbi gá, zo tí tɛnɛ na mbi aɛkɛ apɛ /

A. na wále tí babá kóé alóndó na finí kótóró agá, asúku na mbi alíngbi apɛ /

B. mbéní aú tí mbi alóndo na Bouar agá, mbi goe zía lo na lége /

A. na wále tí babá ní agoe atɛnɛ téné ní na mamá tí mbi, na angbá kété mamá tí mbi asára téné ní na *madame [madam] tí *écloe tí mbi /

B. téné só *apasser [apasɛ] na pɛkó tí mbi, mbi hínga óko pɛpɛ /

A. *mais [me] taá ngiá ní só í sára lá só alíngbi apɛ /

B. kékéréké mbi goe tí sukúla [bɑ́útí] tí mbi /

A. mbi ngá kóé kékéréké í na mó í goe *aussi [ɔsi] /

B. mbi goe, tongana mo sára búbá mbi píka mɔ /

A. mɔ gá mɔ píka mbi kóé / mbi píka mɔ /

B. ngú akɔnɔ míngi /

A. akɔnɔ / gbé ní kóé gí mbutu /

B. ngú só lá ní mbi goe da, kóé gí tɛ́mɛ́ /

A. ɛ̧ɛ̧ / gbé ní gí mbutu / vɛnɛ tí mɔ /

B. ą̣ą̣ / ngú ní anzɛrɛ apɛ /

A. ngú só mɔ goe yá ní *achauffer [aš ɔ fɛ] anzɛrɛ míngi só /

B. tɛ́mɛ́ ní akpaka li tí mbi na ká /

A. yį̣ atɛnɛ mbunzú ato mbutu fadé só (...) atúku da kóé só /

B. *bon [bɔ̃] mbi ɛkɛ goe na mɔ kékéréké tǫ́ báa /

A. na tongana kékéréké í goe sí mɔ kɔtɔ mbi / mbi kóé mbi kɔtɔ mɔ /

B. tongana mbi goe sukúla awe, mbi goe tí mbi na *mission [misɛyɔ̃] /

A. na mbi kóé, mbi goe na *la mission ngá kékéréké /

B. tongana mbi goe tí mbi awe, mbi ɛkɛ gá tí mbi ną *huit [üt ɛr ɛt#dami] heureset demi /

A. mbi ɛkɛ kírí tí mbi na *neuf [nüv ɛr] heures /

B. kékéréké só, mbi hínga yí só mbi yí tí sára *encore [ã kɔr] pɛpɛ na pɛkɔ́ ní /

A. kékéréké mbi ɛkɛ goe na aú tí mbi na finí kótórɔ́ / ngbanga tí

lo lóndó na Bangassou, lo gá bírí /

B. *dimanche fadé mbi goe tí mbi na aú tí mbi tí bángó lo /

A. mbi hínga apɛ, lo gá na mbi kóndɔ mbi ɛkɛ goe ngbanga tí múngó ní /

B. lo gá tí lo na yí ɔ́kɔ na mbi apɛ / mbi goe tí báa mérɛngɛ́ /

A. tí mbi mérɛngɛ́ tí aú tí mbi kóé, mbi báa ála lá sɔ́ awe / *mais

aú atɛnɛ kékéré mbi goe mú kóndɔ tí mbi /

A. o mbi wara kóli awe, íta /

B. kóli tí mɔ ní zo wa /

A. éré tí lo aɛkɛ Robert /

B. e, Robert laá, mɔ mú lo /

A. ɛɛ ma / mɔ yí apɛ /

B. à, lo ɛkɛ sára yí nzoní apɛ o /

A. yɛ láá lo sára nzoní apɛ ní /

B. a, lo ɛkɛ zo tí ~~Crapil~~ [Krapil] / *crapule

A. e yí só lo ɛkɛ *instituteur só / [instituteur]

B. e mbi báa lo lá ní lo tí *pauvre awe o / povre

A. báa vɛnɛ tí lo ní / yí só lo ɛkɛ *instituteur / wále tí lo aɛkɛ *monitrice só / [monitri só]

B. à, ála gá ndurú títɛnɛ ála gá na pɛkó tí mbi ge na kótóró awe /

A. báa yí, mɔ ɛkɛ kótá zo tí mbi / mbi ɛkɛ mérɛngé tí mɔ, *et puis (.....)

mbi mú kóli zía mɔ só / téné ní asɔ bé tí mɔ /

B. ɗíta aɛ̃kɛ séngé o / mbéní lá o /

A. mbéní lá tí yę / ní láá kóli tí mbi agá na pɛkó tí mbi awe, asɔ

gí mɔ só apɛ /

B. kóli tí mɔ agá fadé mbi goe mbi yę́ ngú ní séngé /

A. mbi tomba mɔ na yá tí da tí kóli tí mbi, mɔ goe tí yę́ ngú tí

[pa]
báa? [mbyɛ]
kóli tí mbi ngbanga tí yę / só mɔ paa lo na mbi awe só /

B. mbi ɛkɛ kótá zo tí mɔ apɛ / mɔ tomba mbi ngbanga tí yę /

A. ngbangatí mbi da mɔ na mbi títɛnɛ mbi kę kóli tí mbi, mɔ mú lo /

B. mbi hánda mɔ apɛ / mbi ɛkɛ kótá zo tí mɔ tongana mbi sára téné

[pasa]
tongasó mɔ *penser apɛ /

A. vɛnɛ tí mɔ / ábabá tí mbi ayí tí lo da awe, mbi yí tí mbi da awe /

mbi yí tí mbi téné tí mɔ apɛ / vɛnɛ tí mɔ /

B. mɔ mú lo, mbi kę pɛpɛ / mɛ mó mú tí tí mɔ lo o /

ti' A. ą ą ma / mbi mú,yá mbi lo apɛ, asɔ mɔ /

ámbéní yąma éré tí ála bíanga, na kótóró tí ála, gí li tí ála bale 1
óko, ála ápendere kóli / li tí ála bale óko / ála goe tí tomba yąma / 2
tongasó, mbéní [viyoKo] *vieux óko atɛnɛ, wa hánda óko aɛkɛ na *place tí yąma ní / 3
*mais tongana mɔ goe mɔ fáa yąma tí mɔ, lo hánda mɔ tí mú yąma ní / *mais 4
mbi yí tí goe na í / na ápendere kóli só atɛnɛ, lo [viyawɛ] *vieux awe, fadé lo goe 5
pɛpɛ / lo tɛnɛ *non, fadé mbi ɛkɛ goe na í / tongasó ámbéní ayí da / ámbéní 6
ayí da / na [viyɛ] *vieux só agoe na ábíanga só agoe tomba yąma ngbii, ála fáa 7
yąma tí ála awe / ála zía yąma na sése, ála dutí na tɛ́ré ní tí hú tɛ́ré tí 8
ála / tongasó, *vieux só atɛnɛ na ála o, fadé wa hánda só así tí mú yąma 9
só na mabóko tí ála / tongasó lo ngbá títɛnɛ wa hánda só así awe / lo tɛnɛ 10
na ála, wala lo sí awe / ála tɛnɛ fadé ála sára tongana yę / *vieux só 11
atɛnɛ na ála, ála dutí, fadé ní hínga lége tí tɛnɛ na lo / ála dutí / wa 12
hánda só agá awe atɛnɛ kóya / yąma tí mbi só agirísa, mbi gí lo ngbii, sí 13
mbi wara lo awe, ála fáa lo awe só / *vieux só atɛnɛ na lo kóya / yąma tí 14
a mɔ mɔ gí gíngó tongana yę / ákóya tí mɔ afá yąma tí mɔ awe / *mais ála 15
tomba yąma ngbii bɛ́ tí ála aole / goe mó gá na ngú na ála / tongana ála yę 16
ngú só awe, mɔ goe na da tí mɔ, mɔ mú yí, sakpá zɛmbɛ, mɔ gá [Kubu Kubu] *coupe-coupe 17
mɔ gá gá ákóya tí mɔ adɔrɔkɔ na yąma só / fadé mɔ mú yąma tí mɔ, mɔ goe 18
na ní na kótóró / mɔ mú mbéní na ákóya tí mɔ / tongasó lo mú yí, lo goe 19
tí tóngó ngú awe / *vieux só awa ápendere kóli bale óko ábíanga só atɛnɛ 20
na ála o, ála lángó óse óse óse ála gbó tɛ́ré tí ála / *bon ála lángó óse 21
óse óse na yá tí péré / (...) wa hánda só agoe tí tó ngú awe / *vieux só 22
atɛnɛ na ála o, tongana lo *commencer tí gá na ngú ní, sí ní sára tɛ́né na 23
ála, ála súku tɛ́ré tí ála ngangó / ála sára tɛ́né pɛpɛ, fadé í hínga tɛ́né 24
tí tɛnɛ na lo / tongasó lo goe na ngú, lo tó ngú lo kírí awe / *vieux só 25
atɛnɛ na ábíanga, ála súku tɛ́ré tí ála / ála lángó óse óse óse na yá tí 26
péré / ála súku tɛ́ré tí ála, lé tí ála kóé así gígí, mabóko tí ála, gɛ́ré 27
tí ála, yá tí ála, kóé asúku ndó ní tongasó / lo gá na ngú ní awe, lo óré 28
[hírí] bíá só / lo óré *vieux só, atɛnɛ na lo, ázo ní agoe na ndo wa / 29

HSF, Sango Project 1962

*vieux só atɛnɛ, a mɔ *pousser ge sí ma / mbi yí tí sára tɛ́né na mɔ apɛ / kúí óse óse así ndo só / afáa ála óse óse / angbá gí mbi ókɔ / mbi kú mɔ tongana mɔ gá, sí í na mɔ óse, í kúí / wa hánda só amá tongasó awe / tongana wa hánda só amá tongasó awe, ayí tí báa ndo na gbɛ́ tí pɛ́ré, abáa ábíanga só asúku alíngbi pɛpɛ / ábíanga só asúku alíngbi pɛpɛ / (...)

*vieux só atɛnɛ na lo, kúí óse óse así na pɛkɔ́ tí mɔ / ála óse óse akúí awe / mbi angbá tí kú mɔ tongana mɔ gá mbi na mɔ óse í kúí / wa hánda só amá tongasó, ~~lo~~ kpé awe / azía ála dɔrɔkɔ yąma tí ála, ála goe na ní na kótórɔ́ /

•bon yí tí kózo ní aɛkɛ só ábabá tí áni afa na áni giriri / atɛnɛ
mbéní zo aɛkɛ / atɛnɛ éré tí lo aɛkɛ Seto / tongasó mbéni éré tí lo aɛkɛ
[zugurugbako]
Zugurgbako / tongasó Zurugbako só, aɛkɛ zo só aɛkɛ lo vení afa ndá tí yí kóé
na zo / tongasó Seto só amú ámbo tí lo míngi, lo tambéla na ngonda tí gí
[jusqu'à midi]
yąma / tongasó lo tambéla na ngonda lo gí áyama, •jusqu'à •midi, tongasó
nzala ahą ndó tí lo míngi, lo gá, awara mbéní yá tí gbakó, lo dutí da /
tongasó lo wara kóbe ókɔ pɛpɛ tí tɛ / tongasó mbéní zo aɛkɛ na ndó tí kéké
na ndúzú, lo lɛkɛ mbéní kété kóbe tí lo tongana mápa / na kóbe ní anzɛrɛ
[plazi]
[nzala] míngi / tongasó lo dutí ká, na lo báa •place só ámbo aɛkɛ da,
tongasó lo bi kóbe só atí na sése / na lá kóé ámbo só amú atɛ / ámú apɛ /
zo só lo ɛkɛ na nzala míngi, lo ɛkɛ lángó, tongasó lá kóé ámbo aɛkɛ tiri
na •place só ála ɛkɛ tɛ kóbe / tongasó zo tí mbo só atɛnɛ, yí só mbo asára
aɛkɛ yą / tongasó lo lóndó lo goe abáa tanga ní kóbe só, amú, atara / a,
anzɛrɛ míngi / tongasó yí ní akírí agá atí / na ndá ní lo mú lo tɛ /
[alo] [Kumã]
anzɛrɛ míngi / •alors, lo •commencer tí píka ámbo tí lo / lo tomba ála kóé /
tongasó, abi kóbe / yí só atí, atí / lo mú, lo tɛ / lo tɛ / tongasó, lo tɛ
[pãzi]
míngi áwe, nzala tí ngú akírí asára lo míngi / tongasó lo •penser, atɛnɛ,
fádé awara ngú na ndo wa / tongasó tongana lo dutí kété, tongasó Zurugbako
só agá, lo tɛnɛ, atɛnɛ mɔ goe, mɔ dutí na téré tí ngú ká, mɔ sára téné na
téré tí mbáníhótó aɛkɛ / só abáa tongana •place só li tí ngú aɛkɛ da /
tongasó lo goe dutí ká / tongasó atɛnɛ tongana mɔ dutí ká, mɔ sára téné,
[binyõ] ngú agá [mbinyõ] fadé ngú agá
mɔ tɛnɛ ngú agá / tongasó atɛnɛ, éré tí zo só aɛkɛ Gbagbasą / tongasó atɛnɛ
ngú agá Gbagbasą ayą / ngú agá Gbagbasą ayą / tongasó zo só lo gɔe dutí na
Wan To [wąnto] só agoe dutí na téré tí ngú só, lo zía éré tí Gbagbasą awe,
lo ɛkɛ sára téné na éré tí lo, atɛnɛ, ngú agá Wan To ayą / ngú agá Wan To
ayą / tongasó ngú ní agá apɛ / tongasó lo kírí así na •place tí lo, atɛnɛ
[mɛ]
mbi wara ngú ókɔ apɛ / •mais só atɛnɛ, mɔ goe, na mɔ goe mɔ dé éré tí zo wa /
atɛnɛ adé éré tí mbi Seto vení / sí ngú ní agá apɛ / tongasó Zugurugbako
[ɔzi] [nɔ̃]
•aussi atɛnɛ, •non / aɛkɛ téné só pɛpɛ, mbi tɛnɛ, aɛkɛ nzoní mɔ tɛnɛ, ngú

HSF, Sango Project 1962

agá Gbagbasǫ ayǭ / fadé ngú agá / tongasó, lo kírí lo goe, dutí na tɛ́rɛ́ tí hɔ́tɔ́ só mbéní / na lo sára tɛ́nɛ́ só lége ɔ́kɔ, atɛnɛ, ngú agá, Gbagbasǫ ayǭ / fadé fadé, ngú ní *acommencer tí gá / tongasó lo yǭ ngú só ngbii kóé awe / tɛnɛtí yɛ kózo ní atɛnɛ ngú só agoe [...] #agbɛ́ tí ngú kóé só, lége ní aɛkɛ, lége ní aɛkɛ, *mais ngú aɛkɛ na yá ní pɛpɛ / *mais aɛkɛ gí na yá tí tɛ́mɛ́ só / tongana lo yǭ ngú só kóé awe, lo ɛkɛ na mbéní kéké na tɛ́rɛ́ tí lo / tongana lo yǭ ngú só kóé awe, ndá ní lo mú kéké só awe, lo píka yá tí tɛ́mɛ́ só awe, *allez ngú ní afáa ta tí ngú só awe / tongasó, ngú *acommencer tí sí gígí / *allez amú ndókóé, mbéní amú lége só, mbéní amú lége só, mbéní amú lége só, lo kpé tí goe tí kánga, a lége aɛkɛ pɛpɛ / tongasó ngú ahǭ na mbáge kóé, na lége kóé / na dú tí ngú só, tongasó lége aɛkɛ pɛpɛ, aɛkɛ tɛnɛtí só ngú agoe na ndo ndé ndé ndé ndé ndé ndé ndé *jusqu'à lá só, sí ngú aɛkɛ sí zo ayǭ fadé só / tongasó ákótará tí áni aɛkɛ sara tɛ́nɛ́ tongasó na lége tí tɛrɛ, tongana abóngbi áni ámɛ́rɛngɛ́ lo ɛkɛ fa na áni / tɛnɛtí mɔ hínga na kɔ́tɔ́rɔ́ tí í zo vɔkɔ́ giriri / lá só tongana í ɛkɛ na kɔ́tɔ́rɔ́ só, fadé mbéní zo ɔ́kɔ tongana Wiko, lá só lo éré mbi na aéré ázo kóé atɛnɛ, lá só fadé í gá áni sára tɛ́nɛ́ tí Tɛrɛ / tongasó tongana zo agá awe, lo lɛkɛ kóbe (...) míngi míngi awe, wala atɔ́ mbéní mará tí kóbe / tongasó áwále aɛkɛ na mbáge ákɔ́li aɛkɛ na mbáge / tongasó alíngi tí sára tɛ́nɛ́ tí Tɛrɛ, áni ɛkɛ sára bíá na mú ndá tí tɛ́nɛ́ tí Tɛrɛ, aɛkɛ fa na áni ndé ndé ndé ndé ndé ndé ndé / tongana Wiko asára tɛ́nɛ́ kóé awe, tí mbi aɛkɛ / mbi *commencer ngá / áni fa ngbii tongana tí mbi awe, *Monsieur afa tí lo ngá tongasó / áni sára *jusqu'à, tɛnɛ tí ndá adé, só lo língbi tí fa na áni, sí áni língbi tí hínga yí só aɛkɛ tɛ́nɛ́ tí Tɛrɛ / só aɛkɛ tɛ́nɛ́ só ákótará tí áni afa na áni giriri aɛkɛ só /

HSF, Sango Project 1962

Subject Bamara is Sick Code F 17 Page 1 (5)

[malad]

Fadesó bámará aɛkɛ *malade / tɛ́rɛ́ tí lo asɔ lo míngi / mbéní zo

ɔ́kɔ aɛkɛ na tɛ́rɛ́ tí lo aɛkɛ apɛ / fadesó, lo to kɔa na pɛkɔ́ tí áyąma

mb [rūny] ala

kóé kóé, na yá tí ngonda / tí gá tí *[rune] ála da, tí má tɛ́nɛ́ tí lo /

[tuřutu] [amaŋk] [a.pɛ]

fadesó, áyąma gá kóé kóé kóé *tout tout mbéní yąma ɔ́kɔ *amanquer apɛ /

[liyɛvrə (.....) [ɛbi]

angbá gí *lièvre ɔ́kɔ, lo ngbá na *place tí lo / *et puis fadesó, bámará

g lo [ɪsk]

alóndó (...) ahúnda b'ɔngɔ́ / atɛnɛ "b'ɔnɔ́ (...) *est ce que áyąma [illegible]

ní agá kóé awe laá?" / b'ɔngɔ́ ayí da atɛnɛ áyąma ní agá kóé awe / *et

puis fadesó, bámará {ndo ngbii} atɛnɛ "yí só aɛkɛ na ndo wa / (...)

∞ ndandi aɛkɛ na ndo wa"/ lo tɛnɛ"∞ ndandi, ní báa lo apɛ, lo ngbá gí na

[bõ] (.....)

kɔ́tɔ́rɔ́ tí lo" / *bon bámará atɛnɛ fadesó lo kpé na pɛkɔ́ tí ∞ ndandi /

(Kóe?)

b'ɔngɔ́ akpé ngbii sí ká awe / atɛnɛ " ∞ ndandi, kɔ́ya tí mbi aɛkɛ éré mɔ"/

*et puis ∞ ndandi ahúnda lo, atɛnɛ "kɔ́ya tí mɔ ní {ázo} wa" / "kɔ́ya tí

ε

í bámará" / ɛ ndandi atɛnɛ na lo atɛnɛ lo goe, atɛnɛ na lo ní ɛkɛ tí ní

[viy]a ε

ε na mbéní yoró tí goe tí sára na tɛ́rɛ́ tí kɔ́tá zo só *avieux awe apɛ /

ní ɛkɛ sára kɔa tí yáká tí ní, ngbangatí ámérɛngé tí ní, ní goe apɛ" /

fadesó bámará agoe sí ká / [...] fadesó b'ɔngó agoe sí, abáa bámará /

bámará ahúnda lo, atɛnɛ [...] " ∞ ndandi aɛkɛ na ndo wa" / lo tɛnɛ na lo,

" ∞ ndandi angbá na kótóró atɛnɛ, ní ɛkɛ na mbéní yoró tí sára na

térɛ́ tí [viyu] *vieux zo apɛ o" / *et puis fadesó, bámará ahúnda yí só....

ahúnda ngundá, atɛnɛ "ngundé, *est-ce que lo ɛkɛ na mbéní yoró" /

ngundé atɛnɛ lo atɛnɛ "lo, lo {tɛ} yąma míngi, pémbé tí lo afutí kóé na

yángá tí lo awe" / *et puis lo hínga tí sukúla ngú apɛ sí térɛ́ tí lo asɔ

lo só / *et puis lo kírí [aŋgɔr] *encore, ahúnda yí só..., akírí ahúnda...(...)

[panterˇ] *panthère, atɛnɛ " ∞ múrú, lo ɛkɛ na mbéní yoró" / ∞ múrú atɛnɛ lo "lo

ɛkɛ tɛ yąma ní [osi] *aussi / tongana ní ɛkɛ tɛ yąma, ní ɛkɛ na mbéní yoró apɛ

tí sára na térɛ́ tí ákótá zo apɛ / [a.fɛ] *eh bien lo húnda ngbó, atɛnɛ "ngbó

lo ɛkɛ na yoró" / ngbó atɛnɛ lo "térɛ́ tí lo [Kuvrira] *acouvrir gí na [puser] *poussière

só míngi sí lo hínga tí sukúla ngú ókɔ apɛ, sí térɛ́ afúú fúngó só" /

akírí *encore ahúnda (...) makáko / atɛnɛ "makáko, lo hínga yoró" / makáko atɛnɛ "*oui, lo ɛkɛ tɛ ní tɛ́ngó *aussi / ká ní hínga yoró ní tongana ní mú na lo, lo tɛ ní tɛ́ngó" / fadesó akírí *encore, ahúnda b'ɔngɔ́ / atɛnɛ "b'ɔngɔ́ o, lo na yoró wala tongana yɛ̨" / b'ɔngɔ́ atɛnɛ na lo, b'ɔngɔ́ auru na ndúzú atí na sése / atɛnɛ lo "kobéla só asára lo só, tongana Nzapá ayí sí, lo lóndó, sí (.....) *même lo kúí kúíngó / pɛ́mbɛ́ tí lo kóé afúti na yángá tí lo awe / (.....) *même, lo ɛkɛ na mbéní yí ɔ́kɔ apɛ / ní hínga tɛ́ngó yí na lo awe, fadé lo kúí kúíngó / ní ɛkɛ tí ní ná yá ní apɛ" / [...] fadesó bámará alóndó ngá atɛnɛ lo, lo tɛnɛ "ní kɔ́tá zo ní *vieux awe só / lo *pousser kété tongana ní kɔtɔ lo na *~~grief~~ [grefe] tí ní, tongana ali da pɛpɛ, (...) fadé ní gá ndurú tí kúí awe" / *et puis fadesó, b'ɔngɔ́ alóndó agá sí na lo / atɛnɛ na lo,"lo hínga títɛnɛ mbéní tɛ́nɛ́ ɔ́kɔ apɛ (.....) búbá míngi, aɛkɛ ní laá ní tɛnɛ lo apɛ / ∞ ndandi alóndó ká, sí atɛnɛ "ní atɛnɛ ní tɛnɛ, mɔ ɛkɛ búbá míngi" / sí ndá ní só ní gá tí tɛnɛ lo laá / atɛnɛ "*mais [mɛ.]

griffe

[prɛ] [prɛ.vjɛ]

fadé lo gá lá wa"// ní ɛkɛ kú lo kúngó / tongana lo gá lo sí *prêt awe,

(. . . . .)

ní zía gí mabɔ́kɔ tí ní ɔ́kɔ awe, lo kúí awe / ní mú lo ní tɛ lo awe,

(sí finí ní dutí) / *et puis fadesó ° ndandi agá así awe / afá tí tɛnɛ

[pu'gɔ]

tongasó / *et puis bámará ahúnda lo, atɛnɛ "pour qoi áíta tí mɔ agá kóé,

sí mɔ ngbá tí mɔ ká só?" / *et puis, ∞ ndandi alóndó atɛnɛ lo,lo húnda,

[nu] [duktɔr]

lo goe tí báa mbéní kótá *docteur só aɛkɛ na mbéní kótórɔ́, li tí ála

aɛkɛ óse / amú taá yorɔ́ tí sára na térɛ́ tí ákótá makunzi tí kótórɔ́ / ní

[sa.va] [mɛmiya lu dipasa]

gá sára na térɛ́ tí lo ɔ́kɔ fadé lo *ça va / *même lo *dépasser ámakunzi

[brav]

kóé tí kótórɔ́, lo ɛkɛ *encore *brave ahɔ́ ndó ní / fadesó agá húnda lo,

[adi.pa] gi

atɛnɛ "yorɔ́ ní aɛkɛ yɛ / ∞ ndandi atɛnɛ lo, lo, amú gí, *adépendre tí

[ɛ pi]

mú gí pórɔ́ tí b'ɔngɔ́, afáa (...) ní, *et puis afú ngbii, asára na bɔngɔ́ /

tongana aýí na térɛ́ tí lo awe, lo gá taá mbéní kótá makunzi awe / fadesó

[suti] [disirɛ]

déchirer agá, bámará *asauter gí na ndó tí b'ɔngɔ́, afáa b'ɔngɔ́ awe, agá *désirer

ti b'ɔngɔ mbi agá [trɛ̂n]bi afa na b'ɔngɔ

[mad]

térɛ́ tí b'ɔngɔ́ / bámará agá tí li gbé ní tongasó, *malade tí lo awe /

fadesó lo dutí {kpó} / (...) [...] adutí na *place tí lo / fadesó akírí

*guerir ahúnda ∞ ndandi atɛnɛ lo "*est-ce que só ní dutí só fadé ní ~~[gere]~~ [giɾ̃ɩ]" /

∞ ndandi at~~ɩ~~ɛ n~~ɩ~~ɛ na lo "lo lóndó kété, atambéla tongasó, fadé lo wara

ngangó" / bámará ayí tí lo, tongasó, fadesó agá wara ngangó awe / *et puis

∞ ndandi laá, *même tongana ato mɔ na pɛkɔ́ tí zo, tongana makunzi ato

mɔ na pɛkɔ́ tí zo, atɛnɛ, mɔ goe mú zo ní na kámba, mɔ goe mɔ mú lo apɛ /

(...) tongana atɛnɛ mɔ goe mú zo só, mɔ gá mɔ píka lo píkángó, mɔ mú lo

apɛ / fadé (...) gí tɛnɛtí lo só mɔ píka lo só, fadé *atourner [atuɾ̃nɛ] na li

tí mɔ / ∞ ndá ní só b'ɔngɔ́ alóndó, agá amú [gí tɛnti] yángá tí ∞ ndandi, agá tɛnɛ

*malin lo tongasó awe / ∞ ndandi alóndó na ~~∞ malɛ~~ [malɛ] tí lo *aussi / agá bi tɛ́nɛ́ na

li tí b'ɔngɔ́ awe / bámará agá fáa gí b'ɔngɔ́, *et puis ∞ndandi angbá

tí lo, gí ndá ní laá /

[istuwar] [parabol]
só aɛkɛ mbéní kété *histoire, aɛkɛ tongana *parabole, tí kótóró giriri / 1
[mɛ]
*mais aɛkɛ taá *parabole bíaní pɛpɛ / tɛnɛtí aɛkɛ yí só asára na pópó tí 2
ázó / aɛkɛ mbéní hánda títɛnɛ só ázo aɛkɛ hánda ámérengé ná ní / giriri 3
aladi
ála tɛnɛ, mbéní ndɛkɛ aɛkɛ, adé éré tí lo, só aɛkɛna yángá tí Sara Nadjingai, 4
atɛnɛ koro/ tongasó, ála tɛnɛ, ndɛkɛ só aɛkɛ na póró tí pendere míngi / 5
póró tí lo aɛkɛ pendere míngi / tongasó, tɛnɛtí lá ní ká giriri ámérengé 6
aɛkɛ kánga póró na ngbundá tí ála / na tongana mbéní lá só, lá asú ngangó 7
[asofe]
míngi / na lá *achauffer na sése ngangó míngiawe, tongana ázo kóé abóngbi 8
na gbé dé tí kéké na yá tí kótóró ndé ndé awe, na ayí tí hánda ámérengé 9
só lé tí ála aɛkɛ tongana búbá / tongasó mbéní ́kɔ atɛnɛ na mérengé, atɛnɛ a 10
mérengé tí mbi, mɔ báa, ázo agá na póró tí koro só na ndo só, aɛkɛ pendere 11
míngi / na mbi yí tí vɔ na mɔ, *mais mɔ ɛkɛ pɛpɛ / tongasó mɔ báa, ála 12
[mbɛdɛ]
d hǫ na ní, fadé fadé aɛkɛ goe na ní na mbáge só ká / títɛnɛ ála yí tí vɔ na 13
íta tí mɔ ká / tongana mɔ yí, mɔ kpé fadé fadé, mɔ éré ála na ní, ála gá 14
9
na ní, fáde mbi vɔ na mɔ / tongasó mérengé akpé ngangó míngi na lá só, lo 15
[si]
así ká, ahúnda kótá zo só adutí ká atɛnɛ ála tɛnɛ na mbi, atɛnɛ ála gá na 16
póró tí koro na ndo só, aɛkɛ na ndo wa / tongasó ákótá zo ní ahínga ká awe, 17
aɛkɛ téné tí hánda / tongasó. ála tɛnɛ, a, mérengé tí mbi, mɔ báa, ála hǫ 18
na ní fadé fadé na pɛkó tí da ká / ála goe na ní gbé dé ká / tongasó mɔ 19
[jusk'a]
kpé fadé míngi fadé mɔ wara ála na lége / na mérengé só akpé *jusqu'à así 20
na mbéní dé ká, awara ázo / atɛnɛ a, *mais póró tí koro só ála gá na ní 21
na ndo só mɔ
fadé fadé aɛkɛ na ndo wa / ála tɛnɛ ahǫ́ gí fadé fadé na ndo só / tomba 22
ála fadé mɔ wara ála / na ála ɛkɛ hánda mérengé só, tí kpé na lé tí lá 23
la
só, *jusqu'à azó lo / *jusqu'à sí tongana zo só andoé lo awe atɛnɛ, 24
mérengé tí mbi, mɔ hú téré tí mɔ / só aɛkɛ téné tí hánda séngé / *mais 25
atɛnɛ
mérengé ní ahínga kózo ní pɛpɛ, tongana lo á aɛkɛ yí tí nzoní míngi na 26
aɛkɛ póró tí nzoní míngi / tongasó bé tí lo adó ngangó míngi, lo yí tí 27
wara yí ní, *mais lo tomba gí pupu séngé / *jusqu'à lá azó lo / sí tongana 28
zo só andoé lo awe, afa na lo ndá tí téné ní, aténɛ ála hánda mɔ tɛnɛtí 29

HSF, Sango Project 1962

lá azó mɔ séngé, na ndá ní mérɛngé só akírí na téné só, aɛkɛ téné tí kótórɔ́ /

HSF, Sango Project 1962

Subject Why the Ostrich Can't Fly Code F 23 Page 1 (1)

t # [istwar] (....)
na ála mú mbéní *his oire tí ámbéní ndɛkɛ, afa na ála / atɛnɛ, báa

tongana Nzapá asára ándɛkɛ kóé, tongasó ándɛkɛ kóé abóngbi / na ámbéní

ɔ́kɔ ɔ́kɔ kɔ́li ála lóndó / mbéní a lóndó atɛnɛ, mbi lóndó na ngangó tí Nzapá / na

lo lóndó, agoe / na mbéní a lóndó atɛnɛ, mbi lóndó na ngangó tí Nzapá, na lo lóndó

[jujuka] [mɛm]
agoe / *jusqu'à mbéní ndɛkɛ ɔ́kɔ só, ɛkɛ kótá ndɛkɛ ahɔ́ ála kóé, *même

fadesó áni báa mbunzú aɛkɛ bata ála / na yángá tí kɔ́tɔ́rɔ́ tí mbi aéré lo

[nɔ̃]
gau / tongasó, tongana ndɛkɛ kóé alóndó awe, na lo tɛnɛ *non, ní só ɛkɛ

kótá míngi, ní língbi tí lóndó na ngangó tí Nzapá vɛní pɛpɛ/ tongasó

[bɔ̃]
(...) Nzapá atɛnɛ na lo atɛnɛ *bon, tongana mɔ yí tí lóndó na ngangó tí

báa ó ó
mbi pɛpɛ, mbi yí tí ~~na~~ mɔ lɔ́ndɔ́ na ngangó tí mɔ vɛ́ní / fadé mbi báa /

tongasó ndɛkɛ só atára tí lóndó na ngangó tí lo, *jusqu'à na ngangó tí

kɛ
lo, awe, na lo kpé gí na sése séngé, na lo língbi tí lóndó pɛpɛ /

[63]
*bon fadesó, mbéní kóli aɛkɛ, éré tí lo Tɛrɛ-Tɛrɛ / lo ɛkɛ fadesó

na ngonda tí gí ngása tí tɛ / *bon fadesó lo goe ngbii atí mbéní wále

pendere pendere, alíngbi apɛ / na yá tí ngonda ɛkɛ píka bóndó / [e pi] *et

puis fadesó, lo gá tɛnɛ ála, mbi gá títɛnɛ mbi mú mbéní wále só, ála ɛkɛ

[komandemã]
pendere míngi o / *et puis fadesó *commandement tí áwále ní atɛnɛ ála,

sí
mɔ yí títɛnɛ mɔ mú wále só, mbéní tongana mɔ yí lo, mɔ píka (...) bóndó

tí í só ahúnzí awe, fadé mɔ ɛkɛ mú mbéní / *et puis tongana mɔ tɛ yí, yá

tí mɔ así / tongana.... mɔ sára purú ndurú na kótóró tí í ní apɛ / mɔ goe

[ʒiska]
*jusqu'à tongana Bambari sí mɔ sára purú ní / *et puis fadesó Tɛrɛ-Tɛrɛ

agá dutí / apíka bóndó ngbii ahúnzi awe / *et puis lo gá, atɛnɛ nzala

n
ahŋ́ ndó tí lo awe / amú kóbe na lo, kóbe tí susu, lo tɛ, yá tí lo así /

[akomasi]
*acommencer tí sɔ / yá tí mbi aɛkɛ sɔ / yá tí mbi aɛkɛ sɔ / yá tí mbi

aɛkɛ só / atɛnɛ yę́ sí asɔ yá tí mɔ / atɛnɛ purú ahŋ́ ndó tí mbi awe /

[oto]
ála mú mbi na *auto, agoe zía mbi na Bmabari, mbi sára purú ma / atɛnɛ,

na kótóró tí í, *auto aɛkɛ apɛ /*bon, fadesó atɛnɛ lo goe na gére tí lo /

Tɛrɛ-Tɛrɛ agoe ngbii, gí ndurú na yángá tí mbéní ngú / [...] *bon, fadesó

agá adutí asára purú ní awe / álondó agá awe / aninga kété awe / adutí

ngbii / atɛnɛ "hiř ya kongbá kongbá Tɛrɛ" / "hiř ya kongbá kongbá Tɛrɛ" /

áwále ní adutí ngbii, atɛnɛ Tɛrɛ-Tɛrɛ, mɔ goe purú ní na ndo wa sí /

*encore aɛkɛ dé kóngó atɛnɛ kongbá kongbá Tɛrɛ kongbá kongbá Tɛrɛ só /

Tɛrɛ-Tɛrɛ atɛnɛ yá tí ní asɔ ní goe tí ní yɔngóro tongana Bambari, sí ní

gá só / atɛnɛ kongbá dé kongbá dé tɔngana yę / *bon fadesó, Tɛrɛ-Tɛrɛ

agá dutí, ayí tí má *encore, atɛnɛ " hiř ya kongbá kongbá Tɛrɛ"

na zía kongbá mɔ "hiř yé kongbá kongbá Tɛrɛ" / mɔ gá mú kongbá tí mɔ /

*bon fadesó áwále ní atɛnɛ na Tɛrɛ-Tɛrɛ, yí só mbi tɛnɛ mɔ, goe yɔngóro

yɔngóro tongana Bambari, *mais mɔ goe gí ndurú ndo só, mbi má téné só

tɛnɛtí yę / Tɛrɛ atɛnɛ ní goe na Bambari *bon fadesó, ayí tí má *encore

"hiř ya kongbá kongbá Tɛrɛ / *bon Tɛrɛ-Tɛrɛ atɛnɛ ní goe tí má tɛnɛ só

aéré ní só / agoe fadesó así ká amú kugbé amú purú ní abi *encore yɔngóro /

agá adutí aninga kété / ayí tí má *encore "hiĩ yá kongbá dé kongbá Tɛrɛ /

hiĩ yá kongbá kongbá Tɛrɛ kongba Tɛrɛ" / *bon fadesó agá ngbii, así na

kótóró awe / *et puis áwále ní atɛnɛ *bon Tɛrɛ-Tɛrɛ lo gá tí mú wále ní

sí tongana lo dutí kpó, lo sára *crapule apɛ, lo mú pendere wále éré

tí lo laá Elizabeth / *bon só lo gá lo *désobéir ngbii / fadé só wále ní

agá na purú na kótóró awe só, lo ɛkɛ mú wále ní apɛ / fadé Tɛrɛ-Tɛrɛ

agoe na kótóró / fadesó sí, tongana mɔ gá tí mú wále, pendere wále,

pendere míngi, *il faut que mo *désobéir apɛ / mɔ sára gí nzoní yí /

*et puis fadé mɔ mú wále / só zo kóé agá títɛnɛ mú wále, *il faut mɔ sára

gí nzoní yí, na lé tí ákógará tí mɔ sí mɔ mú wále ní / tɛrɛ tí mbi awe /

mbi bara ála ápendere zo tí kótóró ní kóé /

Subject Tɛrɛ nad Palm Nuts Code F 26 Page 1 (4)

mbi kɛ tenɛ na ála [tɛnála] tɛrɛ tí Tɛrɛ / Tɛrɛ adu ngbii, nzala amú lo /

lo tɛnɛ ní kɛ goe tí gí yąma / agoe ngbii / tongasó, lo báa mbéní kéké

tí mbúrú na yángá [ngá] ti ngú / mbúrú ní abe míngi /*bon, [bɔ̃] nzala ahį

ndó tí lo só, lo [mõtɛ] *monter kéké tí mbúrú ní / lo fáa mbúrú ní, a lóndó atí

awe / atí na yá tí ngú fadesó / lo *descendre [desã] / lo gá así / lo tenɛ "*comment [Komã]

ní fáa yí tí ní anzɛrɛ [ɔnzɛra] [anzara] ahį ndó tí ní / ní fáa mbúrú títenɛ ní tɛ / akírí

atí na yá tí ngú tongana yę" / lo toto ngbii / lo *descendre fadesó n...

yá tí ngú ní / agí mbúrú ní gbá / awara mbéní sɛmbɛ́ / amú sɛmbɛ́ ní, así

gí na ní / atenɛ "mais [mɛ] sɛmbɛ́, ní mú lo sésénge kɔa tí lo aekɛ yę"/ sɛmbɛ́

ní atenɛ kɔa tí ní fí *passe [pʌs] [pas] (/ lo tenɛ lo passer [pasɛ] kété í bá / apasser

na lo kɔ́be, (na ndo só) lo tɛ ngbii / yá tí lo así [sį] / lo kírí atenɛ,

apasser na lo tɛ ngbii /

lo mú lége agoe na kɔ́tɔ́rɔ́ / amú sɛmbɛ́ ní agoe

na yá tí mbéní kélé / lá kóé áwále tí lo atɔ́ kɔ́be, lo yí tí tɛ apɛ / atɛnɛ

áwále ní atenɛ na lo, atenɛ "mais kɔ́li tí ní, tongana yę sí ní (...) tɔ́ (to ?)

kóbe na lo [...], lo yí tí t] fadeso tongana yę"/ lo kɛ sára tɛ́nɛ́ na ála

apɛ / lá kóé lo goe lo fɔnɔ lo gá lo *monter gí yá tí kéké ní atɛ ngbii /

áwalé ní agoe atí ngbii mbéní kóli ní só akɛ fa ndá tí tɛnɛ na zo só /

atɛnɛ na lo, atɛnɛ tongana yę só, kóli tí ní, ála tó kóbe na lo, lo yí

tongana ayí tí hínga ndá tí kóli tí ála,
tí tɛ apɛ só tongana yę / atɛnɛxxxxxxx, xkɔxyíxtíxtɛxapɛ

[mbɛma kɛkɛtɛ ma...) ti a.so]

ála mú mbéní kété kété [kékékété] (mérengé tí ála) só, ála sára *charbon

na lé tí lo kóé / lé tí lo avɔkó, azía lo na ndó tí gbágbá só na ndó tí

kéké só, sí fadé ála [áa] kɛ hínga ndá tí kóli tí ála / fadé só, ála gá

sára yí ní kóé /*bon, kóli ní alóndó na fɔnɔ agá sí awe amonter yá tí kéké

ní / ahúnda sɛmbé atɛnɛ " sɛmbé kɔa tí ní yę" / sɛmbé atɛnɛ [tɛ] "kɔa tí

ní passe" / tɛnɛ "lo passe kété, í báa" / passe kóbe na ndo só / ála tɛ

ngbii / lo tɛ ngbii / fadeso mérengé [mangé] abáa ngbii atɛnɛ"ęę andaá yí

só babá ayí tí tɛ kóbe tí ámamá t apɛ só laá ?"2/ *mon vieut [mɔ̃ vɛ]x[maga] lége agá mú xáxbé

agoe na kɔa / mérengé adu na só / agoe amonter [amɔ̃tɛ] yá tí kéké ní, ahúnda sɛmbé

sɛmbɛ́ ní atɛnɛ "kɔa tí ní gí passe" / atɛnɛ "passe kété, í bá" / mɛ́rɛngɛ́

atɛ {kóbe} só agoe sára tɛ́nɛ́ na mamá tí ɔ́ala awe / bon fadesó, (...) ámamá

ní agá mú sɛmbɛ́ ní / ahúnda sɛmbɛ́ ní / sɛmbɛ́ ní atɛnɛ "kɔ̨ tí ní passe " /

[invit] ([invitazo])

apasse, ála tɛ kóé awe / agá a-*inviter ázo kóé na yá tí kɔ́tɔ́rɔ́ ní, así /

bon atɛnɛ "sɛmbɛ́, kɔa tí lo yę" / atɛnɛ "kɔa tí ní passe" / apasse / tongasó

ála zo ní kóé atɛ awe / bon fadesó amú sɛmbɛ́ ní, afáa yá ní / Tɛrɛ alóndó

afɔnɔ agá sí / abáa yá tí sɛmbɛ́ tí lo afáa só lo toto ngbii / amú lége

agoe tí gí yąma / akírí agoe atíngbi así na yáńgá tí ngú ní, abáa kéké

tí mbúrú sí / abá mbéní lé tí mbúrú na ndúzú, só ade tí be apɛ / lo fáa ní,

alóndó atí na ngú awe / lo [disã] descendre lo toto ngbii / lo descendre lo gí

gbɛ́ tí ngú ní gbá / lo gá wará gí mbéní zaza / lo mú así gígí na ní awe,

ahúnda lo atɛnɛ, "zaza kɔa tí mɔ yę"/ lo tɛnɛ " kɔa tí mbi gí tí píka"/

atɛnɛ "mɔ píka kété, í báa" / apíka na ndo só ngbii / lo toto ngbii / [e pi] *et

[vwala]

puis lo gá mú lége, agoe na ní na kɔ́tɔ́rɔ́ / atɛnɛ, "voilà, só sí ní goe tí

sára na áwále tí ní só ála fáa yá tí sɛmbɛ́ tíní só / ála kɛ báa lá só

agoe amú azía ká na ndúzú / lá kóé lo kɛ tɛ kóbe tí áwalí ní apɛ / atɛnɛ

"ɛɛ / lo *manquer [mʌnkɛ] tí wara mbéní yí só awe / sí ayí tɛnɛ, atɛ kóbe tí aní

apɛ́ só"/ ála gá du na só agoe amonter abáa zaza awe só / (...) agoe amú,

amú zaza ní agoe na ní a-inviter ázo ní kóé awe, agá sí atɛnɛ "zaza

kɔa tímɔ yɛ " / atɛnɛ "kɔa tí ní gípíka" / atɛní " lo píka kété í báa /

apíka ála na ndo só ngbi ngbi ngbii ngbii ngbii / *ɛrɛ agá sí fadesó

awe / atɛnɛ "ɛ, só amú ála mbírímbiri [susyaka] / *parce que [paska] (...) ní gá ná yí tí

(ní awe) / ála gá amú (yí tí ní) afá yá ní / ál kɛ bá só / ná tɛnɛ fadesó

ndá ní laá, sí tongana zo agá nayí tí lo, agía, ála kɛ na *dɛiot [dwa]

títɛnɛ amú yí tí lo awe, abuba apɛ / sí tongana ála mú asára yí ní kóá

awe, *eh bien, ála bata yí ti lo (....) nzoní / tɛrɛ tí mbi awe /

mbéní lá, mbéní kólí adú mérɛngé tí wále, atɛnɛ wále tí mbi, báa
mérɛngé tí mbi só, sí tongana lo kɔnɔ, mbéní kóli tí kótóró tí mbi só alíngbi
tí *marier [mariyɛ] lo apɛ / sí mérɛngé ní alángó ngbii, akɔnɔ / mbéní kóli agá, atɛnɛ,
babá, (:::) mú na mbi mérɛngé tí mɔ só mbi *marier / sí kóli ní atɛnɛ, babá,
mbi língbi tí mú mérɛngé tí mbi na mɔ apɛ / sí kóli ní atɛnɛ o, mɔ
língbi tí mú na mbi mérɛngé tí mɔ apɛ ngbangatí yɛ / ní fáa mbéní zo tí mɔ /
sí kóli ní atɛnɛ, mɔ goe, mbi yí mɔ apɛ / alángó ngbii, mbéní zo agá *encore,
atɛnɛ, babá mú na mbi mérɛngé tí mɔ, mbí *marier / sí atɛnɛ, mbi língbi tí
mú na mɔ mérɛngé tí mbi apɛ / sí zo ní atɛnɛ, mɔ língbi tí mú na mbi (...)
mérɛngé tí mɔ só apɛ ngbangatí yɛ / sí mérɛngé tí mɔ só, alíngbi mbi míngi /
mɔ mú lo mbi *marier / zo ní atɛnɛ, mbi yí tí ní apɛ / asára ngú óse /
mbéní zo agá *encore / atɛnɛ, mú na mbi mérɛngé tí mɔ mbi *marier / sí zo
ní atɛnɛ, *bon sí tongana mɔ [repɔndəraKɛsɔ] *répondre question tí mbi só, fadé mɔ *marier
mérɛngé tí mbi só / sí zo ní atɛnɛ, mɔ sárɑ question ní, fadé mbi *répondre
kóli ní atɛnɛ, *répondre ní / sí tongana mɔ gá na kóngbá tí mú na pɛkó tí
mérɛngé tí mbi só, mɔ gá na kóli ní na wále ní apɛ / sí kóli só atɛnɛ, o
babá, *question só alíngbi mbi apɛ o / mbi goe tí mbi o / kóli hi akírí na da,
ahúnda bábá tí lo / babá tí mbi báa mbi yí goe *marier mérɛngé wále tí zo
só / sí atɛnɛ, sí tongana mbi *répondre na *question tí lo ní fadé mbi mú
mérɛngé ní / sí atɛnɛ, babá tí lo ahúnda lo, atɛnɛ *question ní aɛkɛ yé /
mérɛngé ní atɛnɛ *question ní atɛnɛ, sí tongana ní yí tí goe na kóngbá
tí mú na pɛkó tí mérɛngé tí lo ní, mbi goe na wále ní na kóli ní apɛ / sí
babá tí lo atɛnɛ, mɔ máyángá tí mbi apɛ / só mbi língbi tí tɛnɛ mɔ apɛ,
ngbangatí mɔ (...) sára tí mɔ (...) gí ngangó bé / sí mérɛngé ní atɛnɛ,
babá tongana mɔ yí apɛ, mbi gí ámbéní wále / *et puis asára *encore ngú
ótá / mbéní kóli agoe / atɛnɛ, babá mbi yí tí *marier mérɛngé tí mɔ ní /
sí kóli ní atɛnɛ *encore sí tongana mɔ *répondre na *question tí mbi, fadé
mɔ *marier mérɛngé wále tí mbi só / sí atɛnɛ, *bon *question ní atɛnɛ
mɔ yí tí gá na kóngbá tí mú ma pɛkó tí
yɛ / kótá kóli só atɛnɛ, tongana mérɛngé tí mbi só, mɔ mɔ gá na kóli ní

HSF, Sango Project 1962

na wále ní apɛ / sí mérengé ní *apenser ngbii / agoe na kótóró ahúnda babá 1
tí lo / babá báá mbéní yí só kótá zo só atɛnɛ na mbi / (...) babá tí lo 2
ní ahúnda lo, atɛnɛ, [...] kótá zo só atɛnɛ tongana mbi yí tí goe na 3
kóngbá tí mú na pɛkó tí wáli só, mbi goe na kóli ní na wále ní apɛ / sí 4
babá tí mérengé ní *apenser [apasɛ] ngbii, atɛnɛ, mérɛngé tí mbi, mɔ goe gí taá 5
kótá ndɛkɛ, só mɔ fáa, mɔ na wále tí mɔ na íta tí mɔ, sí tongana mbí tɛ, 6
fadé mbí *répondre question ní na mɔ / mérengéní amú *arc [ark] tí lo, agoe na 7
ngonda / agí ndɛkɛ ngbii, afáa mbéní óko, sí agá amú na íta tí lo / íta 8
tí lo wále ató na lo / amú azía agoe na *table, na babá tí lo ní / babá tí lo 9
atɛ ngbii / yá tí lo así / ayɛ ngú na pɛkó ní sí atɛnɛ, *question ní aɛkɛ 10
tóngana lo húnda mɔ *encore títɛnɛ mɔ gá tí mú kóngbá tí mérengé tí lo ní, 11
mɔ gá na ndá pérére apɛ, na lá kúí apɛ, sí mérengé ní agoe, akpé así na 12
*place tí babá tí mérengé só / atɛnɛ, babá, mbi sí awe / babá tí mérengé só 13
atɛnɛ, mɔ wara *répnse [epwi] ní / sí lo tɛnɛ, mbi wara awe / *et puis babá tí 14
wále ní ahúnda kóli ní atɛnɛ, *répnnse ní aɛkɛyɛ / atɛnɛ (...) na kóli só, 15
sí tongana mɔ yí tí goe tí mú kóngbá tí pɛkó tí mérengé tí mɔ só, mɔ goe na 16
lá kúí apɛ, mɔ goe na ndá pérére apɛ / sí babá tí mérengé wále só *apenser 17
ngbii / atɛnɛ, mɔ gá mɔ dutí na sése / sí kóli ní aga adutí na sése / 18
kóli só atɛnɛ na wále ~~tɛ~~ tí lo, ató kóbe Koc azía na *table / na kóli só atɛ 19
ngbii yá tí lo así / sí atɛnɛ, mérengé tí mbi, *question tí mbi só mbi 20
kara na áíta tí mɔ ngbii sí mɔ gá mɔ *répondre só, mɔ mú wále tí mɔ, agoe 21
na lo / sí kóli só *amarier na wále só / tongaso áGbeya Kɛ atɛnɛ, *il faut [il fo] 22
mɔ má yángá tí babá tí mɔ / 23
24
25
26
27
28
29

HSF, Sango Project 1962

na lége tí tɛrɛ tí kótóró tí aní (...) ámbéní masía aɛkɛ, na íta tí lo tí
lo kóli ní / tongasó lo na íta tí lo tí kóli ní, ála ɛkɛ goe na mbéní
kótóró / (...) mbéní así na mbéní *place tí kótá témé / na tongasó, íta
tí lo tí kóli ní atɛnɛ lo tɛnɛ sí í góe só, tongana í goe sí ká na *place ní,
fadé í wara mbéní zo ká / *mais mɔ sára lángó sioní na ála ká pɛpɛ /
tongana mɔ sára lángó sioní, kíríngó tí áni tí sí gígí tí gá na kótóró,
fadé yá tí mɔ só mɔ mé ngɔ / só agá kótá awe, na fadé mɔ língbi wara lége
tí sígí gi apɛ / tongasó íta tí lo tí wále só amá awe, na ála goe / na tongana
ála *commencer tí goe, lo *commencer tí sára bíá na yánga tí Gbaya / lo
*commencer tí tɛnɛ (sòng) tongana ála *commencer tí sára bíá tongasó,
tɛné só aɛkɛ súru / tɛné ní aɛkɛ súru / tɛné ní ɛ aɛkɛ súru / na ála lángó
míngi / ála sára ngú míngi kété / na tongasó, lo bata só atɛnɛ lo giriri
só pɛpɛ tongasó, lo sára lángó sioní na mbéní zo ká, na fadésó lo mé
ngɔ awe / tongasó lóndóngó tí ála ká, tí kírí tí sí gígí na gígí, ála gá

*jusqu'à na yángá ní, só aɛkɛ kétékété só, wále ní awara lége tí sí

gígí pɛpɛ tɛnɛtí yá tí lo akɔnɔ awe / na lége tí si gígí aɛkɛ pɛpɛ /

tɛnɛtí dú tí témé ní aɛkɛ kété kété míngi / tongasó íta tí lo ní atɛnɛ,

mbi tɛnɛ na mɔ awe, giriri mbi tɛnɛ, alíngbi mɔ sára yí tí sioní pɛpɛ /

tongana mɔ sára yí tí sioní, fadé yá tí mɔ agá kótá, na fadé mɔ língbi

wara lége tí sí gígí pɛpɛ / *mais fadesó mɔ má yángá tí mbi pɛpɛ, mɔ

goe sára sioní awe, yá tí mɔ agá kótá awe / *bon fadé mɔ ngbá tí mɔ na

yá tí dú tí témé ní, na mbi, fadé mbi goe tí mbi / tongasó lo zía lo na

yá tí dú tí témé ní, lo sí gígí tí lo / só aɛkɛ téné só tongana zo asára

téné na mɔ, mɔ kɛ yángá tí lo, mɔ bata téné tí lo pɛpɛ, na fadé mbéní lá

yí atí na li tí mɔ, fadé lo húnda yángá tí mɔ / só ndá tí téné ní laá /

tí mbi awe /

Subject Wan To and Tongóro Code F 37 Page 1 (2)

kózo ní, tɔngóro adutí na sése na ndo só, lo língbi tí lóndó tí goe na ndúzú pɛpɛ / Wan To [wanto] vɛní agá gí lo na lége tí bángó wále / sí Wan To tɔngóro atɛnɛ ní yí tí lóndó tí goe na ndúzú ká / sí lo ɛkɛ kpé [suzuka] *jusqu'à lo goe lo li na ndúzú / *alors Wan To agá, agí mɛ́rɛngɛ́ wále pendere pendere só gbá / aɛkɛ *commencer tí gí mamá tí ála óse / mamá tí lo atɛnɛ, yí só giriri mɛ́rɛngɛ́ tí mbi aɛkɛ míngi míngi na masía ga, na tɛ́rɛ́ tí mbi na ndo só / alors mbéní kóli só agá agí mɛ́rɛngɛ́ tí mbi, só alóndó, agoe na ndúzú, a-commencer tí gí lége tí mbi, *il [info] faut mbi goe na pɛkɔ́ tí mɛ́rɛngɛ́ tí mbi na ndúzú / sí mamá tí ála alóndó, agoe na pɛkɔ́ tí ála ká / Wan To atɛnɛ, fadé mbi ɛkɛ zɔ́ wá na sése na ndo só, auru ngbii agoe tí lo na ndúzú / na *place só, mamá tí ála akpé na pɛkɔ́ tí ála da só ∞ fɔkɔ / fadé mbi goe tí tí ála / sí Wan To agoe, agí lége tí ála ngbii, atí na place tí ála / sí Wan To abáa gúrú tí wá só agoe jusqu'à, agoe tí ála na ndúzú ká / alóndó agoe gí lége tí ɛ ála ngbii, agoe atí ála ká na ndúzú / *bon fadesó, mamá tí

masía só atɛnɛ, só mo ma ɛkɛ kusára tí mbi / *ou bien mbi ɛkɛ dutí na sése ndo

mérɛngé tí mbi ɛkɛ na masía míngi / (...) mo ɛkɛ gí lége tí mérɛngé tí mbi /

ou bien mérɛngé tí mbi ɛkɛ kpé mo, sí mbi ɛkɛ dutí na place tí lo / mo ɛkɛ

gí lége tí mbi gbá, sí ɛkɛ tombá pɛkó tí ámérɛngé tí mbi, mbi goe sí / ndá

ní yę mo gá na pɛkó tí mbi ngbangatí yę / *oui mbi ɛkɛ gá, tɛnɛtí mérɛngé

tí mo aɛkɛ nzoní míngí / mo ou wese mo ɛkɛ nzoní míngi / mbi ɛkɛ gí lége

bángó ní gbá / mbi gí lége tí mo tí bángó ní / sí mo ɛkɛ lóndó mo kpé na

pɛkó tí mérɛngé tí mo / sí mbi gé lége tí mo, mbi gá / mbi ɛkɛ *monter na

pɛkó tí mo na ndúzú / *non, sí mbi yí pɛpɛ / kótá ní, sí Wan to adutí place

tí lo ndé, *eh bien zonga, mérɛngé tí masía, adutí place tí ála ndé / Wan To

ayorno
ayoto mabóko tí sí na ála, lége tí lo ayo na ála / sí agá abáa ndo, sí azía

lé tí lo abáa ndo na place tí ámasía / ní láá /*bon /

téné só mbi yí tí tɛnɛ só, aɛkɛ téné tí tɛrɛ tí deko aɛkɛ na yá tí

ngonda, na kété kété ní aɛkɛ ngá / tongasó téné tí deko na tí ngbó, lá

kóé téné tí ála aɛkɛ lége ókɔ pɛpɛ / mbéní lá tongana kété kété ndeko só

*malin [male]

ayí tí sála *[malɛ] (...) na lo yí gá tí kaméta da tí kótá deko nó só /

mbéní lá tongana kótá ní só alángó na dá tí lo, na lo ɛkɛ gí lége tí

gá tí lángó na yá tí da só / na ló gí bé tí lo, lo tɛnɛ na mbi só wara

ngangó tí sára da pɛpɛ / na fadé mbi sára tongana yɛ, tí wara kótá da tí

lángó da / na mbéní lá, tongana lo yí tí gá awe, lo kaméta kótá kugbá,

na yangó tí lo / tongana lo ɛkɛ gá awe, na lo gá ndurú tí li na yá tí

da só awe, andaá kótá kugbá só aɛkɛ toto na mé tí dekó ká amá / na deko

só alángó na yá ní ká, amá atɛnɛ " e, só yɛ laá" / na kété kété deko só,

lo tɛnɛ, na éré tí lo na yángá tí kótóró tí mbi, atɛnɛ timuri / tongasó

awe, na kótá ní só amá atɛnɛ só gó tí zo só mbi má só aɛkɛ gó tí

zo séngé pɛpɛ / *mais só aɛkɛ ngbó láá sí ayí tí gá só / tongana awe, lo

zía lɔ́rɔ́ da / lo sí gígí na mbéní lége tí dú ká / na lo zía yá tí da

[illegible] só awe kété kété dekɔ́ só agɔ́ na yá ní / tɛnɛtí só kótá ní

só aɛkɛ na mbito tí ngbɔ́ / tongana lo báa atɛnɛ"nɔ́ , só fadé ayí tí sára

mbéní yí na lo / tongasó awe, lo sí gígí na lo zía da só sí kété kété ní

agá alángó an yá ní / só aɛkɛ mbéní ~~maie~~ malin tí tongana mbéní kótá zo aɛkɛ,

sí mɔ yí tí mú yí na mɔbɔ́kɔ tí lo, na mɔ ɛkɛ na ngangó pɛpɛ, mɔ gá na

lége tí hánda sí mɔ́ língbi tí kamáta yí só aɛkɛ na mabɔ́kɔ tí lo só /

tɛ́nɛ́tí mbi laá awe / só aɛkɛ tɔ́nɛ́ tí tɛrɛ tí dekɔ́ /

mbi yí tí sára tɛrɛ tí kúí / mbéní zo aɛkɛ óse / éré tí ála kóé gí

Jean, Jean / tongasó, mbéní íta tí lo Jean ní alángó na mbéní kótóró /

na mbéní alángó na mbéní kótóró / tongasó mbéní ókɔ só akúí awe / lo

ɛkɛ na wále tí lo óse / ókɔ só akúí awe/ tongasó, mbéní ndoé tí lo Jean

só, amá téné ní awe / lo tɛnɛ o, ndoé tí mbi akúí awe, aɛkɛ nzoní mbi

goe, tí báa kúí tí ndoé tí mbi, mbi dutí na áwále tí lo, na fadé mbi kírí /

*quand même, ála lú kóá, fadé mbi kírí / tongasó lo goe, lo yí tí sí, lo

wara kúí na lége / kúí *arrêter lo, ahúnda lo atɛnɛ, Jean mɔ goe na ndo

wa / mbi má atɛnɛ, ndoé tí mbi akúí ká, tongasó mbi goe na place tí kóá

[mɔ̃ vɛ]
*mon vieux

ní / tongasó, lo tɛnɛ *mauvais, táá téné tí mɔ ? / mɔ yí tí goe na *place

tí kúí só ? / *mais mbi kúí só mbi fáa ázo / mbi laá, mbi gá mbi fáa

ndoé tí mɔ fafadesó, sí mbi hǫ, mbi kɛ gá só / mɔ yí tí goe tí sára

yę / mɔ yí tí goe lángó, wala, mɔ goe tí báa kúí ní tí kírí ? / *bon

mbi (yí) goe tí báa áwále ní awe, tí dutí na ála, *quand même ála lú kóá

awe, fadé mbi kírí / kúí atɛnɛ na lo, atɛnɛ *bon, mbi tɛnɛ na mɔ, gɔ́éngó 1

tí mɔ sɔ́ mɔ goe sɔ́, tongana mɔ goe sí, na ndo tí kɔ́á ní, ngú tí lé tí mɔ 2

ayuru pɛpɛ / mɔ toto ɔ́kɔ pɛpɛ / báa, gí ála, áwále sɔ́, mɔ dutí na yánga 3

tí mɔ kpɔ́, *mais l'heure alíngbi awe, mɔ lɔ́ndɔ́ fadé fadé / tí gá na kɔ́tɔ́rɔ́ / 4

*bon, *mais tɛnɛtí mɔ báa mbi fáa lo awe, *mais yí ɔ́kɔ mbi mú na mɔ, lángó 5

tí mɔ, nzɛ otá, fadé mbi gá tí mú mɔ, tí goe na pɛkɔ́ tí ndoé tí mɔ, tí gá 6

tí fáa mɔ, lége ɔ́kɔ tongasó mbi, mbi fáa ndoé tí mɔ / *bon, goe fadesó, 7

mbi hɔ́ tí mbi awe, mɔ goe / tongasó, lo hɔ́, lo goe sí na *place tí áwále 8

sɔ́ / lo báa kúí tí ndoé tí lo aɛkɛ lángó / ngú lé tí lo agá ɔ́kɔ pɛpɛ / 9

lo báa gí áwále sɔ́ *jusqu'à / lo tɛnɛ ámamá, fadé sɔ́ mbi báa ála awe, 10

*mais mbi língbi húnzi yí sɔ́ na ála pɛpɛ / kúí sɔ́ afáa ndoé tí mbi sɔ́, 11

mbi yí tí gá na *place tí kɔ́á na mbi wara kúí ní na lége ngá / lo mú na 12

mbi yángá, lo tɛnɛ, nzɛ otá fadé lo gá tí fáa mbi tí goe, *mais aɛkɛ 13

nzoní mbi lángó na *place tí kɔ́á sɔ́ pɛpɛ / ndá ní laá, tongana mbi zía 14

séngé, mbi goe, fadé ála {tɛnɛ a, mbi} zía kóá tí ndoé tí mbi séngé, sí

mbi zía gí ála wále na téré ní, mbi mú gí lége mbi goe / *bon, mbi bara

ála, mbi kírí o / lo bara ála / lo kírí, lo gá lo sí na kótóró / lo

sí na kótóró awe, na lá kúí / kózo wále tí lo, lo ɛkɛ na wále otá /

kózo wále tí lo ní agá śára kóbe, atɛnɛ, *bon, kóli tí mbi kóbe laá, mɔ goe

na *place tí kóá tí ndoé tí mɔ́, mɔ kírí awe, kóbe laá mɔ tɛ / lo kɛ̨ kóbe

só / kózo wále só atɛnɛ, *comment, lá kóé tongana mɔ tambéla, mbi zía kóbe

na mɔ, mɔ kírí, mɔ kɛ̨ kóbe apɛ / yí yɛ̨ así na mɔ lá só, tongana mɔ goe

na *place tí kúí tí ndoé tí mɔ / lo tɛnɛ, *oui, [wɛ] mbi língbi hínzi ná pɛpɛ /

kózo wále tí mbi, aɛkɛ nzoní, mbi tɛnɛ mɔ ~~yoi~~ yí só kóé só, awara mbi na

lége / mbi goe na *place tí kúí tí ndoé tí mbi, mbi yí tí goe, mbi sí na

[presande]

lége, mbi wara kúí só afáa lo / lo gá lo *présanter téré tí lo, lo tɛnɛ

na mbi, mbi só mbi fáa ndoé tí mɔ laá / *mais góéngó tí mɔ só, mɔ goe mɔ

lángó na *place tí kóá ní pɛpɛ / *bon, nze otá, fadé mbi gá tí mú mɔ, tí

fáa mɔ, tí goe na pɛkó tí ndoé tí mɔ / tongasó, mɔ báa, mbi ɛkɛ na nzara

pɛpɛ / *même nzara ~~tí te kóbe~~ (...) tí tɛ kóbe só, aɛkɛ na mbi pɛpɛ / ndáni =

sí mbi kẹ kóbe tí mɔ laá / *bon, kózó wále só atɛnɛ, *bon, kóli tí mbi,

mbi báa mɔ ɛkɛ zo tí mɔsɔrɔ míngi / mɔ wára yí míngi / *mais, mbi yí mɔ, mɔ báa

ámérɛngé só mbi dú na mɔ, ála ɛkɛ míngi só / fadé mbi sára yẹ / fádé ázo

tí mɔ, tongana mɔ kúí awe, lá ní só mɔ kúí awe, fadé ázo tí mɔ kóé, akamáta

ámɔsɔrɔ tí *place tí mɔ só kóé *tout, na fádé ála língbi tí mú na mbi mbéní

tí
yí bata ámérɛngé tí mɔ apɛ / kángbi yí ámɔsɔrɔ só, mɔ mú na mbéní fadésó, sí

tongana mɔ kúí awe, tanga ní angbá fadé ázo tí mɔ amú / tongasó, lo má

[dusmã]
gí tongasí ngbii, *doucement / lo sára tɛ́nɛ́ pɛpɛ / lo lángó ndá adé /

[dɛzɛm]
lo goe na pɛkó tí *deuxième wále ní / gí ókɔ atɛnɛ dó, lo tɛnɛ, *deuxième

wále só *ápréparer kẹ́be , lo tɛnɛ, kóli tí mbi, mɔ tɛ kóbe / lo kẹ kóbe

só / (question from audience)*bon, *deuxième wále só *apréparer kóbe, amú

na lo / amú na lo, atɛnɛ lo tɛ / lo tɛnɛ *non, wále tí mbi mbi língbi tɛ

ɔ́kɔ pɛpɛ / a tɛnɛtí yę / bírí, mɔ kę kóbe tí sambá tí mbi / *mais lá só

mɔ kę tí mbi ngá / yí yę así na mɔ, tongana mɔ goe na *place tí kúí tí

ndoé tí mɔ / atɛnɛ *oui, ɔ́kɔ téné só mbi tɛnɛ na sambá tí mɔ, fadé mbi

tɛnɛ na mɔ ngá / mbi goe, na mbi wára kúí / lo tɛnɛ, mbi goe na *place

tí kúí so, mbi toto pɛpɛ / ngú tí lé tí mbi agá pɛpɛ / *bon, mbi kírí,

nzɛ otá fadé lo gá tí mú mbi, tí goe na pɛkó tí ndoé tí mbi / tongasó vɛní

bɛ́ tí mbi aso mbi yí tí tɛ kóbe tí ála pɛpɛ / *deuxième wále só, atɛnɛ b-n

*bon, mɔ báa ámérɛngé só mbi dú na mɔ laá / mbi yí mɔ, mɔ kángbi mɔsɔrɔ

tí mɔ , tɛnɛtí tongana mɔ kúí awe, fadé ázo tí mɔ amú yí kóé, alíngbi mú

na mbi mbéní tí bata ámérɛngé só apɛ / kángbi fadesó, mɔ mú na mbi tí mbi

bíaní o / lo má tí lo, *doucement, lo sára téné pɛpɛ / lo lángó, ndá adé /

*bon, lo goe na pɛkó tí tí ndá ní, só lo mú só / lá akúí awe, lo yí tí

goe, wále só a á mú na lo kóbe / atɛnɛ kóbe tí mbi, kóbe laá, mɔ tɛ ma /

lo tɛnɛ *non, mbi yí tí tɛ kóbe tí mɔ apɛ / *comment, *premier [prems] sambá tí

mbi, mɔ kɛ̨ kóbe tí lo/ *même [mɛmɛ] *deuxième ní mɔ kɛ̨ kóbe tí lo, lége ókɔ mɔ́ 1

yí kɛ̨ tí mbi lá só / yí yɛ̨ así na mɔ tongana mɔ sí na lége, na lége tí 2

goe na *place tí ndoé tí mɔ / lo tɛnɛ *oui, ókɔ ténɛ́ só mbi tɛnɛ na ásambá 3

tí mɔ kóé mbi tɛnɛ na mɔ, mbi língbi húnzi pɛpɛ / mbi goe na mbi wara 4

kúí / lo tɛnɛ na mbi, aɛkɛ nzoní mɔ goe na *place tí ndoé tí mɔ / toto 5

pɛpɛ / nzɛ otá, fadé mbi gá tí mú mɔ / yí só agí bé tí mbi sí mbi kɛ̨ kóbe 6

tí ála, aɛkɛ só / *bon, *troisième wále só adutí kpó, atɛnɛ *bon, ténɛ́ 7

aɛkɛ só mbi yí tí tɛnɛ na mɔ / ténɛ́ ní kóé asɔ bɛ́ tí mbi ngá awe / *mais 8

yí yɛ̨ fadé mbi sára / *bon, mɔsɔrɔ tí mɔ, mɔ wara míngí / *mais yí ókɔ, 9

mbi yí mɔ títɛnɛ, mɔ mú na ásambá tí mbi ní ngá apɛ / ténɛ́ só ála tɛnɛ 10

na mɔ só kóé, aɛkɛ mbéní# nzoní ténɛ́ pɛpɛ / tongana ndá péréré, mɔ mú 11

bágara bale ókɔ / mɔ́ mú ngása bale ókɔ / mɔ mú kóndɔ bale ókɔ / áyí só 12

kóé, mɔ fáa, kóé na sése / mɔ to kɔa na kótóró tí ámakunzi kóé, mɔ to kɔa

na mbáge tí ámakunzi kóé *tout, ála bóngbi kóé, mɔ kángbɪ kɛ́be só na

áni áwále, áni sára kóbe só kóé *tout, a na tongana ázo só agá, *bon,

fadé áni mú ná ála kóbe só kóé / tongana ála ta kóé, só agá tongana mbéní

yí só mbi fa na mo / *mais mbi hínga yí só mbi fa na mo papa / (comment

from audience) *bon, *mais lo má yángá tí wále só, lo dutí kpó / lo tana

*bon, wále tí mbi, mo tana nzoní, fadé mbi sára yí só mo fa na mbi /

tongana ndá pérére, lo mú bágara bale óko / lo mú kóndo bale óko / fáa

yí só kóé, ála sára kóbe kóé, lo to koa na mbáge tí lége tongasó, lo to

koa na mbáge tongasó / ázo kóé, alíngbi, ákótá zo só míngi, mérangé alíngbi

apa / *tous kóbe só na ála kóé tout / ála ta kóbe só kóé awe / *bon lo

Jean só, lo si gígí, lo lútí, lo tana ábabá, ála dutí kpó / mbéní téné

aeka só / mbi éré ála séngé papa / tanatí mbi eke zo tí wara yí, mbi wara

yí míngi, *mais yí óko mbi yí tí tana, yí só óka angbá kóé, tongasó, tongana

mbi zía mbi goe awe, sí agá mbéní yí tí séngé papa / álingbi ála ta

mbéní yí tí mabóko tí mbi awe, sí fadé hó aeka nzoní / ndá ní sí mbi éré

ála ɛkɛ só / *bon, fadesó ála tɛ kóbe awe / má mbéní tɛ́nɛ́, mbi yí tí tɛnɛ

na ála / ndoé tí mbi Jean akúí ká, ála má tɛ́nɛ́ tí kúí ní apɛ, ɛ *bon,

lá ní só mbi goe, mbi yí tí sí, mbi wara kúí na lége, lo kɛ gá / tongasó

lo tɛnɛ na mbi, Jean góéngó só mɔ goe na *place tí kúí tí ndoé tí mɔ, mbi

yí tí báa mɔ, tongana mɔ sí ká awe, ngú lé tí mɔ ayuru ɔ́kɔ pɛpɛ / dutí

gí na yángá tí mɔ / na mɔ mú lége mɔ kírí / lángó na *place tí kɔ́ ní

pɛpɛ / nzɛ otá, fadé mɔ gá tí mú mɔ, tí goe na pɛkɔ́ tí ndoé tí mɔ /

ndá tí tɛ́nɛ́ ní aɛkɛ só, babá, mbéní tɛ́nɛ́ aɛkɛ na yángá tí mbi apɛ / kótá

tɛ́nɛ́ aɛkɛ gí só / *maisle mbéní yí tí ála tí tɛnɛ, tɛ́nɛ́ tí mbi aɛkɛ apɛ /

*mais mɔ hínga yí tí kótá tɛ́nɛ́ tongasó, akánga lége tí ála awe / mbéní

lége tí ála tí kírí na lo mbéní *question aɛkɛ apɛ / ɔ́kɔ gí *question tí

wále só, amú na lo na lo sára yí tí *place tí yángá tí wále só kóé awe só /

*bon, ála lángó lángó lángó *jusq'à *jusqu'à nzɛ só ahɔ́ agá akɛ ndurú na

[Kezɛ]

*quinze awe / ayí tí sí na *vingt awe, lo tɛnɛ, *bon, wále tí mbi, *l'heure

tí mbi alíngbi awe / tɛnɛtí *l'heure só kúí adíkɔ na mbi, aɛkɛ ndurú

awe, aɛkɛ nzoní, mbi *prépérer í fadésó / lo goe lo vɔ *ácostume tí

lo, tí nzoní, *[kravat] tí nzoní nzoní *[sulye] / *bon, alɛkɛ taá *caise

kɔng tí lo, tí pendere, mbírímbírí / *bon, así téngɔa tí lángá angbá

gí lángó óse séngé / lo goe sára *[kwafe] tí lo kóé, lɛkɛ yí kóé térɛ́ tí

ɛp lo / (question from Audience) *bon, lo tɛnɛ *bon, wále tí mbi, mo hínga

kóé apɛ ? / kékéréke apɛ ? / fáa ngása, lɛkɛ yí kóé *tout / tɛnɛtí lo fa

na mbi lá ní ká, lo tɛnɛ, *bon aɛkɛ nzoní fadé mbi lɛkɛ kóbe, mbi lɛkɛ

*table nzoní, lo gá lo na mbi atɛ awe, sí fadé lo kamáta mbi / yángá tí

lo, lo tɛnɛ na mbi tongasó / *bon, ála lángó, lo *[kwafe] lo lɛkɛ térɛ́

tí lo kóé / na ndá péréré, lo ngbá, lo tɛnɛ, wále tí mbi, mú *chaise longue

só mɔ zía ká na gígí / mbi de na yá tí da tí sára *toilette tí mbi / lo

*[raze] kóé kóé tout, lo lɛkɛ yí kóé *tout, bɔngó tí lo só *arépasser

kóé *tout, *costume só na *pantalon kóé *tout, *[cravat] só alɛkɛ, azía

na ndó tí mbéní *chaise [sɛ] / *bon, lo sukúla ngú kóé / agá ayú bɔngɔ́ sɔ́

ayí tí sí *sept [sɛt] heures, kúí así awe, ackɛ lútí na gígí ká / ahúnda wále

sɔ́, atɛnɛ, Jean ackɛ na ndo wa / wále sɔ́ alutí abáa lo, ngbii, atɛnɛ í,

*mais kóli sɔ́ ahúnda lo sóo, lo tɛnɛ *l'heure agá ndurú awe sɔ́, *mais,

[pɛtɛ́wa]
*peut-être kóli sɔ́ laá kúí ní laá así sɔ́ / lo tɛnɛ, lo ɛkɛ na da / lége

tí wále tí húnzi *encore ackɛ apɛ / tɛnɛtí lo báa lo, lo ɛkɛ zo ndé awe /

*bon, Jean ayí ká na da, atɛnɛ, *oui, mbi ngbá tí yú bɔngɔ́ / lo yú bɔngɔ́

cravate [sulyɛ] soulier [susɛt] chaussette

*[kravat] kóé *tout, lo yú *[sulyɛ] tí lo *[susɛt] kóé yí kóé *tout awe /

*bon, lo sí gígí na yángá tí da, alútí, abáa lo, abara lo / atɛnɛ *bon,

mbi sí awe / *bon, atɛnɛ, mɔ́ dutí na sése / lo fa na kúí atɛnɛ, dutí na

*chaise long ue sɔ́ / *kúí adutí / *bon, lo kírí *encore, lo lí na da / lo

sí gígí, lo tɛnɛ *bon, *l'heure sɔ́ mo fa na mbi alíngbi awe /*bon, áma

goe na *table fadesɔ́ / ála goe na *table / tɛ kóbe / wále sɔ́ adutí ká

kúí adutí ká, lo dutí tí lo na ndo sɔ́ / *bon, ála tɛ kóbe ngbii /

(question from audience) *bon,2 fadesó, ála tɛ kóbe kóé awe / *bon, sukúkla mabókɔ awe / kúí así gígí, adutí na *chaise long ká *encore na gígí / * *bon lo, Jean alutí na da ká atɛnɛ, *bon, kúí fadesó *l'heure alíngbi awe / fadesó *huit heures ahǫ́ awǫ́, aɛkɛ gá ndurú na *neuf heures bon asára yę / mú mbi fadésó, í hǫ́, tɛnɛtí mbi yí tí kú mbéní yí *encore, mbi lɛkɛ yí kóé awe / lo tɛnɛ *bon, akɛ ngbanga tí mɔ tí *forcer mbi pɛpɛ / aɛkɛ mbi só lɛkɛ téné na mɔ kózo ní tí kamáta mɔ / ngbangatí mɔ tí *forcer mbi aɛkɛ apɛ / mɔ dutí / mbi vɛní, fadé mbi hínga *l'heure na ndo só / dutí ngbii ngbii ngbii *jusqu'à / na pɛkó ní, lo éré ndo *encore, lo tɛnɛ *mais, mbi kú yę encore / *l'heure aɛkɛ yí tí hǫ́ só / *mais mbi vɛní mbi sára téné tí mú mɔ, ngbangatí mɔ ɛkɛ da tí *forcer mbi apɛ / gí na yángá tí lo ɛm tongasó / na pɛkó ní, lo gá, lo linda da, lo dutí na *table / kúí agá linda da *encore adutí na *table / wále só adutí, na Jean adutí tí lo / atɛnɛ *bon, Jean, mɔ má mbi, kúí / aɛkɛ mbi só alɛkɛ téné tí kamáta mǫ́ giriri /

kózo téné tí kózo wále tí mɔ só lá ní agá akírí téné atɛnɛ, mɔ kángbi

mɔsɔrɔ, mɔ mú tí mbi na mbi tí bata ámérɛngé tí mɔ tɛnɛtí fade *áfamille

tí mɔ agbánzí só, mbi má só awe / ndá adé, tí *deuxième só, atɛnɛ lége

ókɔ tongana tí kózo wálɛ só, mbi má téné só kóé awe / mɔ tɛnɛ mbi má apɛ /

mbi ɛkɛ zo só lɛkɛ téné tí kaméta mɔ, mbi má téné só kóé awe / *mais mɔ même

[mayɛrɛ] manière

báa * [pavrɛ] pauvre lo só mɔ mú lo na pɛkó lo hínga ndará tí mɔ, lo hínga *[mayɛrɛ]

tí mɔ pɛpɛ / na lo vení ahínga téné só tí kíri só / *bon, fadé só, mbéní

yí tí mbi tí sára tɛnɛtí mɔ aɛkɛ apɛ / mɔ báa wále só / tɛnɛtí yɛ /

tɛnɛtí lo só lo lɛkɛ só, tongana mɔ sára *place tí yángá tí mɔ pɛpɛ, sí

mɔ kɛ léké ókɔ, mbéní lége aɛkɛ apɛ, tí mbi tí *arrêter tɛnɛtí mɔ lá só /

*mais [mɛrsi] merci tɛnɛtí wále só, ákírí téné só, na mɔ sára kébe só, mɔ mú na

ákótá zó ála tɛ kóé awe só / mbi yí mɔ fadesó, Jean, áwále só kóé *tout

na ámérengé tí ála kóé kóé, mbi yí mɔ tí batam ála ókɔ pɛpɛ / mbi hínga

mɔ ɛkɛ na mérengé na ála míngi, na *deuxième só ade adú mérengé na mɔ

pɛpɛ, kú fadé mɔ báa / *bon, sadesó, zía ála kóe ála goe na *plage tí

*famille tí ála kóé *tout tout tout, mbéní angbá ɔ́kɔ pɛpɛ / wala mɔ́ húnda

mérɛngé tí wúle, wale sɔ́ mɔ́ dú na lo, tí wara mbéní nginza da, wala tí

mú mbéní mɔsɔrɔ na mbáge tí ála tɔngasó, mbi yí mɔ tí mú pɛpɛ / zía ála

kóé / *bon, fadésó, lo só angbá na mɔ só, fadé mɔ hínga, fadé mɔ dú na lo,

ahɔ́ ála só kɔ́ɔ́ / mbi hínga lo dú pɛpɛ / máis, fadé mɔ dú na lo, ahɔ́ ála

sɔ́ kóé *tout / *mo má mbí awe ? / Jean na mbéní téné, tanga tí téné mbi

yí tí kírí na mɔ, kúí tí mɔ aɛkɛ pɛpɛ, *jusqu'à jusqu'à, mɔ *vieux /

mɔ sára púrú na tɛ́rɛ́ tí mɔ, mɔ na wále tí mɔ kóe / wále só mɔ́ na lo ála

[afatuge]

*vieux, ámérɛngé só *afatiguer, tí tambéla tí mú mɔ, fadé ámérɛngé ní x

sɔ́ngɔ́

ahínga pɛpɛ / fadé mbi mú na mɔ kobéla tí sɔ́ngɔ́ li, na fadésó mú kobéla

ɔ́ ɔ́ na mɔ na

tí sɔ́ngɔ́ lo xxxxxx mbi mú na wále tí mɔ / *bon, na ámérɛngé ní agoe x

tongana ayí tí goe x tí gí tongana mbéní yorɔ́, ála yí tí kírí, mɔ hɔ́ awe /

[ara]

hára só mɔ *vieux awe, mɔ [ara] na séɛ́e árángó / *bon, tongasó sí / fadé mɔ

dú gí na wále só míngi / *bon, áíta, an lége tí tɛ̂nɛ́ só, tongana babá

tí mɔ vɛní adú mɔ awe, mɔ kpíngba mɔ gá kóli awe, sí mɔ yí tí mú wále,

dó tɛ̂rɛ́ tí mɔ pɛpɛ / mɔ gí, mɔ bá, mɔ má tɛ̂nɛ́ tí yángá tí lo / kózo ní

mɔ de mɔ̂ mú nginza pɛpɛ, má tɛ̂nɛ́ tí yángá tí lo, hínga tɛ̂nɛ́ tí *famille

tí lo, sí fadé ála mú mbéní yí tí fúti mɔ pɛpɛ , sí fadé lo má yángá tí

mamá tí lo, na mbéní tɛ̂nɛ́ só alíngbi pɛpɛ, tí fúrí mɔ pɛpɛ / na tongana

mɔ dó tɛ̂rɛ́ tí mɔ, mɔ mú mɔ *marrier awe, lége tí *marriage [mariyaž] aɛkɛ ngangó

míngí / na mɔ hínga yí só ayí tí sí na mɔ na pɛkɔ́, lo *changer [sãze] yángá tí

lo awe, lo fúti lége tí mɔ / tongana mɔ vɛní mɔ ɛkɛ mérɛngɛ́ tí Nzapá

tongana mɔ mú wále awe, lége tí lo nzoní, bá lége tí aú tí lo nzoní, bá

lége tí koo tí lo nzoní, sí, tongana mɔ hínga lége tí ála kóé awe, fadé

siriri aɛkɛ da, na mɔ dutí na yá da tí mɔ na wále tí mɔ nzoní, na kusára

só mɔ ɛkɛ na ní fadé lo má yángá tí mɔ lége tí yí kóé / tɛrɛ tí mbi awe /

tɔngasó, mbéní téné só mbi yí tí tɛnɛ na pɛkó ní aɛkɛ, téné tí

*parabol tí kótóró tí áni / ákótá zo tí kótóró tí áni atɛnɛ, yánga ahú [awú]

ahó tí ngɔ só zo apíka/ tɛnɛtí yę, ngɔ aɛkɛ yí só ála ɛkɛ na apíka atoto

míngi / *même ázo amá / tongana ála ɛkɛ yɔ̃ngórɔ , na yánga aɛkɛ kété yí

só / na atɛnɛ yángá ∞ awú ahó ngɔ́ só zo apíka / tɛnɛtí tongana yángá asára

tɛnɛ, *amanquer pɛpɛ, fadé mbéní amá, na lo mú na lo tɛnɛ na mbéní, na mbéní

amú atɛnɛ na mbéní, na fadé téné só agoe *jusqu'à ndurú tí sí ndá sése

kóé / tɛnɛtí *même, tɔngana zo ahónde yí na ndó wa na lo sára, na lo tɛnɛ

na mbéní zo, lo tɛnɛ yí só mbi sára aɛkɛ gí mɔ só mbi hínga mɔ só vaní

mbi yí tí fa na mɔ / fadé mbi fa na mbéní zo pɛpɛ / *amanquer pɛpɛ mbéní

zo ní só zo ní só ahínga lo ɛkɛ / fadé lo fa na mbéní zo tí lo ngá / na

fadé lo hó tí tɛnɛ na mbéní, na fadé agoe tongaso, aɛkɛ tɛnɛtí só / mbi

tɛnɛ, yángá ∞ awú ahó ngɔ / só tɛnɛ ɔ́kɔ tí mbi awe /

Tɛrɛ na ∞ pude / mbéní lá, Tɛrɛ agoe tí sára kámba tí lo / tongasó,
[griyɔ̃]
grillon
Tɛrɛ atíngbi / mbéní wále aɛkɛ zía *~~[grigo]~~, ∞ dingo, na yángá tí gbanu,
na ndó *[la kéré] / na tongana Tɛrɛ así na ndo tí wále só, na lo báa *[grigo]
lakéré
só awe, lo tɛnɛ, mɔ̃ zía síoní yí só na *~~[la kere]~~ tí sára na yę / só kóbe /
na wále so atɛnɛ, *oui, só kóbe tí mbi / tongasó Tɛrɛ atɛnɛ, mú mbéní na
mbí kété, mbi báa, tongana aɛkɛ taá kóbe / mbí tara mbi báa / tonasó, ~~xxx~~
grillon
wále só amú mbéní *~~[grigo]~~, sóáni dí éré tí ní na yángá tí Gbanu ∞ dingo /
na tongana Tɛrɛ atara, o, anzɛrɛ míngi, tɛnɛtí wále só aleke na yíngó /
tongasó, Tɛrɛ atɛnɛ, *bon, wále só aɛkɛ nzoní míngi / mbi hǫ́ tí mbi fadesó
tí goe tí sára kámba tí mbi / na lo goe lo sára kámba / na lá kúí, lo kírí
na kótóró / *mais na lá ní só, lá asu míngi, sí ∞ dingo só aole pɛpɛ /
grillon
sí *~~[grigo]~~ só aole pɛpɛ / tongasó, lo kírí na kótóró, na lá kúí lo goe
[ɛdɛ]
lo sára téné na ∞ pude / lo tɛnɛ, ∞pude, kékéréke mɔ gá, mɔ goe mɔ *aider
mbi, na kámba tí mbi só mbi ɛkɛ sára / tɛnɛtí mbi ɛkɛ sára ∞ gburaga, na

mbi yí mɔ tí goe tí sára nambi na gburaga só / tongasó pude alóndó, na ndá péréré

agá atɛ lo / tongana ála lóndó tí goe, Tɛrɛ akaáta kótá sakpá óse tí

áwale tí lo / na pude ahúndalo atɛnɛ, mɔ kaáta kótá sakpá óse tí sára

na yę / na lo tɛnɛ ní ɛkɛ ah yá tí mbi, mɔ gá í goe, fadé mbi fa na mɔ

téné ní / na tongana ála tambéla na álagá ndurú tí sí na ndo tí wále só,

lo *commencer tí lungúla ndá tí téné só na wále tí lo, lo tɛnɛ na pude

lo tɛnɛ, mbéní wále na ndo só ɛkɛ zía kóbe tí lo na ~~*[la kera]~~ lakéré / tongasó ~~mbi h~~

mbi hínga lá ade asu míngi sí aole pɛpɛ / fadé lo kírí tí zía lá só / x

ɔ tongasó tongana í gá nduru na ndo tí lo, fadé mɔ kú tí mɔ kété, na pékó,

na mbi vení mbi goe mbi tíngbi lo, mbi sára téné na lo / na tongana mbi

angbá tí sára téné na lo, fadé mɔ gá, mɔ tí na yángá tí ~~*[la kere]~~ [laksrɛ] lakéré ká mɔ

*commencer tí tɛ (...) dingo só / na fadé tongana mbi báa mɔ awe, fadé mbi

tɛnɛ, mɔ gáa, mbéní ndɛkɛ afúti kóbe tí mɔ / na tongana lo goe tí tomba

mɔ, mɔ kpé míngi pɛpɛ, *mais mɔ uru gí tété kété na yángá ní, na mɔ mú

mɔ ɛkɛ tɛ / fadé mbĭ tɛnɛ na lo mbi tɛnɛ lo tomba mɔ, ngbangatí ndɛkɛ só, lá

kóé na kótóró tí í lo fúti kóbe tí zo míngi / tongasó pude amá téné ní

tongana ála sí na ndo só lo kú, na lo sí na ndo tí wále só, na lo báa

wále sí azía *~~[grio]~~ grillon dingo só na *~~[la kere]~~ lakéré kóé awe / na lo *commencer tí

sára téné / wále só atɛnɛ o, mɔ kírí awe na lége tí kusára tí mɔ só

mbéní / lo tɛnɛ *oui, mbi ɛkɛ kírí / sí mbi tɛnɛ mbi gá tí báa mɔ tí

bara o mɔ kózoní sí mbi hį o / tongasó, tongana lo de tí sára téné na

wále só, lo yí tí báa ndó, pude atí ká na yángá tí *~~[la kere]~~ lakéré ká, na lo

*commencer tí tɛ, tongasó lo tɛnɛ, o, wále, mɔ báa mbéní sioní ndɛkɛ

vení, atí ká na yánga tí *~~[la kere]~~ lakéré aɛkɛ tɛ, aɛkɛ fúti kóbe tí mɔ só /

tongasó, tongana wále só ayá lé tí lo, o, bíanáí pude aɛkɛ tɛ ngangó

míngi / na tongasó wále só *acommencer tí goe tí mbá lo / tongana lo bi

yí na mbáge só, lo uru lo tí na mbáge ká, lo ɛkɛ tɛ, na ~~Tɛrɛ~~ Tɛrɛ atɛnɛ, mɔ

tomba lo ngbangatí ndɛkɛ só aɛkɛ sioní míngi / tongana mɔ sára búbá fadé

lo fúti kóbe tí mɔsó kóé lá só / tongasó wále sí angbá, na tɛrɛ tí lo tí

tomba lo / tí tomba lo / na lo kpé, agoe kamáta.... Tɛrɛ akpé, agoe

kamáta sakpá só, lo gá así, amú ~~*grio~~ grillon só, así sakpá ní, lo mú só, lo

goe zía ká, akírí *encore, lo mú así, lo kírí lo zía ká, na ndá ní

lo mú bozó tí lo só aɛkɛ na mabɔ́kɔ tí lo, ló sí yá ní, na ndá ní lo

kpé / tongasó tɛnɛtí lo lɛkɛ tɛ́né ní na "pude kózo ní awe, na tongana

" pude abáa, lo ɛkɛ *encore na ndo tí ~~*lia kere~~ lakéré ká pɛpɛ, lo hínga yí

kóé así awe, na lo kírí na ndo tí lo / lo uru lo uru tí lo, lo hɔ́ tí lo,

lo tí Tɛrɛ ká / na tongasó, tongana wále só ayí tí kírí , o, abáa Tɛrɛ

pɛpɛ / sí atɛnɛ *comment, kóli só alutí na ndó só aɛkɛ na ndo wa / *mais

ló hínga lége tí lo pɛpɛ / lo *penser lo hɔ́ tí goe sára kámba awe / tongasó

" pude akírí atí lo ká, na ála mú sakpá óse só / " pude amú tí lo ɔ́kɔ,

amú sakpá ní ɔ́kɔ, na "ɛrɛ amú tí lo sakpá ní ɔ́kɔ / na só na yá tí bozó

tí lo só / ála ɛkɛ kírí na kɔ́tɔ́rɔ́ / ála tambéla / afáa ngú ɔ́kɔ /ála goe

na así na ∞ sangbi lége só agoe na kɔ́tɔ́rɔ́ tí ɛ pude / tongasó ∞ pude atɛnɛ

*bon, mɔ lutí mbi bara o mɔ tɛnɛtí mbi yí tí hǫ́ tí mbi fadesó / na Tɛrɛ

atɛnɛ, *oui, mɔ zía sakpá só na lí tí mɔ só, na ndó ní tí mbi só, sí mbi

goe / tongasó lo tɛnɛ, hɔ, mbi zía na li tí mɔ tongana yę / só aɛkɛ

tí mbi apɛ / aɛkɛ tí mɔ tongana yę / mɔ goe tí mɔ yí tí mɔ pɛpɛ, mɔ sára

gí ngiá , mɔ tɛ tí mɔ na yángá tí mɔ ká / na só kóé, mbi vɛní mbi mú yí

tí mbi tongasó, mbi língbi tí kírí na yí tí mbi na kɔ́tɔ́rɔ́, na *famille

tí mbi / ∞ pude atɛnɛ, o, tɛ́nɛ́ní aɛkɛ tongasó / lo tɛ́nɛ *oui, gí só, mbí

língbi tí mbí zía sakpá só na mɔ pɛpɛ, só tí mbi / tongasó ∞ pude agí

mbéní tɛ́nɛ́ só lo língbi tí tɛnɛ gbá / tongasó lo tɛnɛ bon, mɔ tɛnɛ aɛkɛ yí

tí mɔ aɛkɛ nzoní míngi o / tongasó lo mú sakpá só, lo zía na ndó li tí

lo só Tɛrɛ aɛkɛ yɔ́ / na Tɛrɛ atɛnɛ *bon, mɔ goe tí mɔ, na fadé mbi ɛkɛ

goe yí tí mbi / tongasó, lo ɛkɛ tambéla / *mais ∞ pude *apenser, alutí

na ∞ sangbi lége só, atɛnɛ a, mbi sára yę, sí mbi língbi tí wara kóbe só /

Subject Tɛrɛ and Pude Steal Food Code F 45 Page 6 ( )

tɛnɛtí tongana aɛkɛ mbi pɛpɛ, fadé lo língbi tí wara kóbe só pɛpɛ / *mais

tongana yę, mbi sára yí tí nzoní na lo, kírí lo ngbánzí mbi tongasó ngbanga

tí yę / *bon fadé mbi hínga / tongasó, ∞ pude só aɛkɛ na *manière tí sára [mayɛr]

*miracle tí lo / *manière tí hánda aɛkɛ na lo / tongasó lo uru lo hǫ́ na [mirakɔlɛ]

*devant tí Tɛrɛ ká, lo *tourner pendere likongó só aɛkɛ pendere míngi /

kéké aɛkɛ da, alutí ká na lége / tongasó Tɛrɛ agá ká ngbii / agá abáa /

abáa likongó só atɛnɛ *bon, mbi gá na ndá péréré só, mbi dim báa likongó na

ndo só pɛpɛ / tongasó lo kę só, lo hǫ́ / lo mú likongó só pɛpɛ / *bon,

∞ pude *apenser, atɛnɛ *bon, mbéní yí aɛkɛ yę / *bon fadé mbi goe ká mbi [apɔ̃sye]

*tourner mbéní yí / mbi gá mbéní yí ká na *devant *peut-être fadé lo mú

só / na lo kpé lo goe ká lo *tourner pendere zɛmbɛ tí áwále só ála lɛkɛ na

yíngó tí giriri / tongasó lo *tourner aɛkɛ lángó na lége / na tongana

Tɛrɛ así abáa, atɛnɛ, só kóé aɛkɛ mɔ ∞ pude vɛní mɔ sára *manière na mbi /

lo hǫ́ hǫ́ngó / agoe *atourner ∞ ngáfó só aɛkɛ mú na wále giriri / aɛkɛ

mɔsɔrɔ tí wále só ála mú na ní giriri / aɛkɛ ká na sése / na mbi tɛnɛ yę,

mbi tɛnɛ yę́ só aɛkɛ ∞ pude, mɔ ∞ pude vɛní sí, mɔ sára *manière só na

mbi / mbi gá na ndá péréré só mbi de mbi báa yí só na ndo só pɛpɛ / e,

aɛkɛ gá ngangó míngi na ∞ pude / ∞pude atɛnɛ, *comment, *mais lo hínga

*manière kóé / fadé agá tongana yę / mbi wara lo tongana yę / tongasó ∞

pude aɛkɛ *penser mbéní yí, lo bi bɛ́ ti lo na mbéní yí lo tɛnɛ, aa, mbéní

yí só Tɛrɛ ayí míngi, aɛkɛ só / lo yí tí wále míngi / yí tí wále / tongana

mbi tɛnɛ yí tí wále, mɔ hínga tɛ́nɛ́ tí ɛɛ / yí tí kɔ́li na wále ɛɛ / *bon

tongasó, tongana lo fáa mbɛ́ní ngú ɔ́kɔ awe, aɛkɛ tí goe na da tí lo / tongasó

lo goe na yángá tí dú ngú só, Tɛrɛ aɛkɛ yǫ́, na lo *tourner tɛ́rɛ́ tí wále,

lo zía ká / na yángá tí ngú ní só / tongasó Tɛrɛ agá afáa ngú / tongana

lo fáa ngú, na lo zía sakpá na sése, lo tɛnɛ lo goe tí yǫ́ ngú / tongana

lo goe tí sí na yángá tí ngú só, o, lo báa tɛ́rɛ́ tí wále aɛkɛ / na yángá

tí ngú só na ndo só / na lo tɛnɛ, andaá mbi *penser mbi tɛnɛ wále tí mbi

y ahínga yí, lo ɛkɛ búbá tongasó / wále akpa tí girísa mará tí sí só / *bon

tɛ́nɛ́ pɛpɛ / fadé mbi mú mbi goe mbi sí ká na kɔ́tɔ́rɔ́ sí í na lo í sára kótá

[parab]
*palabre / tongasó lo mú lo mú tɛ́rɛ́ tí wále sí, lo goe lo zía na ndó tí

tí grillon
sakpá tí, ~~*[griọ]~~ só, ∞ dingo só / *bon, lo goe lo sukúla ngú kóé / na

[dɛbiyur]
lo gá lo mú sakpá ní, lo *débruir lo zía na li tí lo tongasó, tongana lo

ɛkɛ *monter awe, tí goe na kɔ́tɔ́rɔ́, ∞ pude só, *acommencer tí sára *miracle

grillon
na ndó ~~*[griọ]~~ só / lo tɛ só na ndúzú kóé lo sára purú así sakpá ní / lo

tɛ só na gbɛ́ ní, lo sára purú así kóé / na tanga tí dingo só (,..) angbá

Tɛrɛ
na ~~tɛ́rɛ́~~, aɛkɛ gí só na yá tí bozó só awe / tongasó Tɛrɛ aɛkɛ yọ, agoe na

ní / agoe na ní / tongana así ká na yángá tí kɔ́tɔ́rɔ́, wále tí lo abáa lo,

[wala]
na ámɛ́rɛngɛ́ tí lo abá lo / atɛnɛ *voilà, kɔ́lɛ tí mbi awara kóbe lá só awe /

babá awara kóbe, ámɛ́rɛngɛ́ adé kɔ́ngɔ́ / ála kpé na *devant tí lo / na tɛnɛtí

anɛ míngi lo tɛnɛ ála kú / tongasó tongana lo goe lo sí ká na yángá da

awe, na ála mú an lo tí zía na sése/ tongasó wále ní ayí tí báa ndo, gí

purú tí ndɛkɛ vɛní sí / [...] así sakpá só / na abáa ∞ pude, ndɛkɛ só,

aɛkɛ dutí na ndó tí purú só / sí atɛnɛ na Tɛrɛ, atɛnɛ, hó amú purú só

tí sára na yę / amú purú só tí sára na yę / tongasó Tɛrɛ abáa bíaní, aɛkɛ

taá ∞ pude vɛní só aɛkɛ dutí na ndó tí purú só / lo vɛní tɛ yí só kóé sí lo

dutí na ndó ní / na tongasó yángá tí lo akái / lo *tourner lé tí lo, lo

ɛkɛ gí mbéní yí / na lo báa kéké aɛkɛ ká na sése / tongasó lo tɛnɛ na

mbéní mɛ́rɛngɛ́ tí lo atɛnɛ, mɔ mú na mbi kéké só / tongasó, mɛ́rɛngɛ́ só amú

kéké amú na lo awe / *bon, tongasó lo gá lo *placer li tí lo mbírímbírí

tí píka lo na ndó tí purú ní / tongana atara tí goe tí píka lo tongasó awe /

na ndá ní, ∞pude só auru awe, na tongana auru awe, agoe li na yá da tí

Tɛrɛ / tongasó adutí na yángá tí kótá ta tí ngú, só álayǫ na ngú / lo dutí

da / tongasó lo li da língó na pɛkó tí lo / ayí tí píka lo, na yángá tí

ta só, lo uru na mbáge ká lo fá ta só / na ndá ní, lo *commencer tí dutí

na yángá tí ámbéní yí tí lɛ́kɛ́ngó kóbe tí ála na da / tongasó Tɛrɛ afúti

yí só kóé kóé kóé / na ndá ní lo sí gígí awe, lo gá, lo dutí na lí tí wále

tí Tɛrɛ / tongasó Tɛrɛ atɛnɛ na wále tí lo, atɛnɛ, wále *bouger téré tí mɔ [bužɛ]

pɛpɛ, dutí kpó, fadé mɔ báa yí só, mbí yí tí sára na lo / na tongana, so u,

lo (...) lo yí tí píka ndɛkɛ ní, *mãis lo píka li tí wále tí lo / *bon

ndɛkɛ ní auru na li tí mbéní mérɛngé tí Tɛrɛ na mbáge ká / tongasó Tɛrɛ

*acommencer tí píka émérɛngé tí lo kóé na sése awe, na pude auru agoe na

pɛkó tí da / tongasó lo língbi tí wára lo pɛpɛ / tongasó lo kírí lo báa

wále tí lo, na émérɛngé tí lo, só aɛkɛ toto tɛnɛtí pɔnó tí píkángó só /

na ndá ní, tongana lo dutí na ndo tí mbáta, lo ɛkɛ lo ɛkɛ *penser só

kété / ayí tí báa ndo, ∞ pude auru ká encore agá adutí na ndo tí gu [ženu] *genou

tí lo na ndo só / tongasó lo báa lo ngbii / lo tɛnɛ *bon, *genou tí mbi

mɔ yingi ókɔ pɛpɛ / dutí kpó, fadé mɔ báa yí só mbi yí tí sára / tongasó

lo mú kéké só, lo zía na téré tí lo, na lo tí na sése awe / tongasó

∞pude awɔkɔ ála kóé awe na ndá ní, akírí (...) na kótóró tí lo / mɔ báa

yí só, Tɛrɛ aɛkɛ zo tí *manière míngi / lo tara tí hɔ́ hánda tí ɔ pude só /

*mais alíngbi tí hɔ́ hánda ní kóé pɛpɛ / ~~lo tí na hánda ní kóé pɛpɛ~~ / lo

tí na hánda, na yá ní só yí lo yí míngi / tongasóó, tongana zo ayí mbéní yí

míngi, bé tí mɔ báa yí ní tongana yí tí nzoní sí mɔ yí yí ní míngi /

bé tí mɔ aɛkɛ da / mbéní lá yí só mɔ yí míngi akírí asára mɔ síoní / fadé

amú kóá na mɔ mbéní / só aɛkɛ ndá tí téné tí tɛrɛ /

ála dutí kpó / ála má tɛrɛ tí mbi, Ngafo Pierre / tongasó mbi yí tí tɛnɛ tɛrɛ tí mbi na póró tí ála / *mais, tɛrɛ ní, fadé mbí tɛnɛ ndá ní kóé, na pɛkó ní, mbi hé bíá ní / *bon, tongasó, Tɛrɛ,lo goe na mbéní *devant tí žo,éré tí zoní Guenewęyę / tongasó lo goe (nzaze) mérengé tí lo / *mais na pɛkó ní, tongana lo goe sára (kógará tí wále ní ngbii), lo bá mamá tí wále ní aɛkɛ pɛndere míngi, na kóá tí devant tí lo aɛkɛ nzoní míngi / tongaáó, bɛ asára lo / na lo tɛnɛ "mbi sára tongana yę, sí mbi kóngbi na kógará tí mbi só" / na tongaáá lo sára, lo gí mbéní lége ndé / tongasó lo mú kótá kobéla, lo tɛnɛ "ní sára (bon manière) títɛnɛ kótá kobéla asára ní sí / bon ní wára lége tí bóngbi na kógará tí ní" / tongasó lo wara kobéla tí kate / lo sɔ alíngbi ókɔ pɛpɛ / mais tongasó yángá tí kógará ní aole, atɛnɛ "tɛnɛtí yę" / na tongasó, lo *commencer tí gí yoró da ngbii ngbii, o akara lo / tongasó lo goe na *place tí mbéní mɔ nganga éré tí lo Yakongo / tongasó lo tɛnɛ, "Yakongó, mbéní yí vení akára mbi, sí mbi gá na place tí mɔ / Tɛɛɛ agá

[pɔrte]

ngbangatí mɛ́rɛngɛ́ tí mbi / tongasó lo *porter malade míngí / tongasó mbi

húnda mɔ mɔ goe gí mbéní mɔ báa / tongasó Yakongo abáa ngbii, atɛnɛ lo "yí

só aɛkɛ mbéní ngangó yí pɛpɛ"/ lo, tongasó lo goe, lo sí lo mú kété kété bɔ́ndɔ́,

lo zía na yá tí ngú / bon, tongana agoe na yá tí *dimanche ɔ́kɔ, fadé ní bɔ́ goe

tí báa ndá ní / bon tongana só, tongana kótará tí Tɛrɛ akírí na kɔ́tɔ́rɔ́, amú

bóndó azía na yá tí ngú awe / na pɛkó ní tongana así na *l'heure ní, bon,

Yakongo agoa / bon, tongasó lo commencer tí gí ndá tí só mbii, lo tɛnɛ "oui,

aɛkɛ nzoní / kobéla só aɛkɛ mbéní kobéla ndé pɛpɛ / bon, Guenewɛyɛ o, tongana

lo yí da, lo goe lo fáa mbéní kugbé só, aɛkɛ na yá tí ngú / éré ní atɛnɛ ᵐᵐ ombɛ

tongasó, lo gá lo zía na devant tí.... ᵐpɛsɛ tí lo ge / tongasó lo kɔrɔ yí

só, fadé kobéla ní ahúnzi / mais tongasó bé tí *ɛrɛ asɔ́ / atɛnɛ, "o só aɛkɛ

téné tí kamelá míngi taá zo só ní gá tí mú wále na devant tí lo, sí

a-*démerder tongasó" / tongasó Guenewɛyɛ ní atɛnɛ "ákógará tí mbi, mɔ báa

yí tí ngangó vɛní asára mɔ / téné pɛpɛ / tongana mɔ sárt, aɛkɛ yí tí kúí

vení sí asára mɔ / na bé tí mbi alángó pepe / na mii ɛkɛ na vundú / tenetí tongana mérengé agá na place tí zo yá yí tongasó a-*passer lo, mbi ɛkɛ na ngîá pepe / tongasó, mɔ kánga bé tí mɔ, mɔ sára o / na lo tene "oui, tongana só fadé mbi kúí"/ na kógárá ní atene "mɔ, kógárá tí mbi aɛkɛ nzoní mɔ sára tongana mɔ *ça va, mbi báa mɔ nzoní / na fadé mbi ɛkɛ na ngiá tenetí mɔ ɛkɛ mérengé tí zo / tongasó, Tɛɛɛ ahá gbá / alóndó na tongasó tongana lo zía pesɛ tí lo, na téré tí kógará tí lo awe, na kobéla tí lo ahúnzi / mais na bíá tí Tere ní atene / (song) tongasó lo commencer tí hé bíá só, (...) tí goe na ní ngbii / tongasó na pekó ní atene "oui, ndá tí kobéla só asára kógará tí mɔ laá / tongasó, Tere alóndó awe, awara ça va / [...] só atene "ngbagatí yę Tere abáakóá tí kógará tí lo, na lo ɛkɛ na nzara míngi tongasó / lo sára bon *malin, lo wara kótá kobéla tí ngangó / tongasí vení, tongana lo bóngi na kógarátí lo awe só, na nzara ní ahúnzi awe só aɛkɛ ndá tí téné tí Tere ní laá /

Subject Zɛ, Wives and Children Code F 47 Page 1 ( )

Zɛ, ~~aɛ~~ na wále tí lo, ála goe tí lɛkɛ bobo / na pɛkɔ́ ní, ála goe así ká

na li tí bobo, ála wara bobo ukú / tɛnɛtí zɛ aɛkɛ na wále tí lo ukú, na

ámɛ́rɛngɛ́ tí lo ukú / na lo lɛkɛ tí lo ɔ́kɔ, na tí áwále ní kóé ukú / na

tí mɛ́rɛngɛ́ ní ngá óse / tongasó ála lɛkɛ bobo ní kóé / ála goe tí gí

tanda tí goe tí zía na bobo ní / na pɛkɔ́, mbéní yama éré tí lo atɛnɛ

kpan, na yánga tí Gbanu /na pɛkɔ́ ní lo fáa kugbé míngi míngi na tɛnɛtí

áwále tí lo ukú / na tɛnɛtí ámɛrɛngɛ́ tí lo ngá óse / na tí lo ngá / na

pɛkɔ́ ní ála gá, a-*commencer píka na sése tí hánda na zɛ ní / bíá ní

atɛnɛ (song) tongasó, na mɛ́rɛngɛ́ só amá tɛ́nɛ́ ní kózo ní, alóndó na li tí

bobo tí lo ní akpé, agá así na mbéní mɛ́rɛngɛ́ ní atɛnɛ lo,mbéní yí aɛkɛ

zonga babá tí ní, atɛnɛ mbɔra be dua nu gok /*mais só aɛkɛ tí lo nzoní

apɛ o / mbéní mɛ́rɛngɛ́ ní atɛnɛ só vɛní, dutí í má ní sí / na pɛkɔ́ ní

kpan a-commencer na ámɛ́rɛngɛ́ tí lo / azía mbéní na li tí bobo tí kózo

ní / azía yángá tí lo na bíá ní *encore / (song) na pɛkɔ́ ní mɛ́rɛngɛ́ ní,

ála commencer tí kpé ála gá sí na mamá tí ála / na pɛkɔ́ ní mamá tí ála

atɛnɛ ála, o yɛ̨ / ála tɛnɛ mbéní yí láá aɛkɛ zonga í na babá tí í na ála

kóé o / sí wále ní atɛnɛ, o búbá tí ála míngí / *mais ála ɛkɛ ámɛ́rɛngɛ́

kɔ́li apɛ / ámɛ́rɛngɛ́ óse ní atɛnɛ, *bon mamá tongana mɔ tɛnɛ ní ɛkɛ búbá,

dutí, fade mɔ má ní o / na kpan azía yángá tí lo da encore na ámɛ́rɛngɛ́ ní

kóé / (song) na wále ní a-commencer tí kpé, agá así na mbéní / na ála sí,

ála dutí na pɛkɔ́ ní, kpan a-commencer tí zía yángá tí lo da / a-commencer

tí hé bíá ní ahé / (song) na agá sí na wále ní, na ála otá kóé na ámɛ́rɛngɛ́

ní a-commencer tí kpé / na agá así na ∞gɔnk / na gɔnk atɛnɛ, ála dutí, kóé

gí mbito laá asára ála / ála dutí fadé í báa yí ní / tongasó pikɔ́ ní ála commencer

tí hé bíá ní / (song) na tongasó, gɔnk, na áwále tí lo ní kóé, akpé / na

kpan azía ámɛ́rɛngɛ́ tí lo na li tí bobo ní kóé / na agoe adutí na tangax

ní ká / na ála mú bobo ní ngbii na ndá péréré, mɛ́rɛngɛ́ tí gɔnk, agoe tí

kɔ́ ngunzá / na pɛkɔ́ ní, mɛ́rɛngɛ́ tí kpan agoe / atɛnɛ búbá tí ála, í na

ábabá tí mbi ámamá tí mbi laá í hánda ála na bí só, títɛnɛ í wara bobo

na *place tí ála / mais só búbá na ála / mɔ báa bobo ní laá mbi ɛkɛ tɛ

só / na pɛkɔ́ ní mɛ́rɛngɛ́ tí gɔnk amá tɛ́nɛ́ só, agá na ngunzá ní ngbii /

agá atɛnɛ na babá tí lo atɛnɛ, babá o, ála só ahánda í na bí só, aɛkɛ akpan

laá ahánda í na ámɛ́rɛngɛ́ ní o / na pɛkɔ́ ní, bon, mɛ́rɛngɛ́ tí zɛ atɛnɛ na

mɛ́rɛngɛ́ tí kpan, dú tí ála aɛkɛ na ndo wa / ála tɛnɛ da tí í aɛkɛ ká /

na pɛkɔ́ ní mɛ́rɛngɛ́ tí zɛ agá fa dú tí kpan na zɛ ní awe, kpan afa papa

na yá tí dú ní ngbii na ámɛ́rɛngɛ́ tí lo / na pɛkɔ́ ní, zɛ agá tí zía wá na

pɛkɔ́ ní kpan ní, a-commencer tí ∞ pɛmpɛ pɛmpɛ pɛmpɛ, tongana papa ní atoto

∞ kpui, lo tɛnɛ ∞ fai, mi dea ne mɛ / pɛkɔ́ ní a-commencer tí toto,

pɛmpɛ pɛmpɛ pɛmpɛ ngbii / tongana atoto kóé awe, na zɛ acommencer [kuma] tí zía

papa ní / tongana azí, amú atɛnɛ, o lo laá mbi mú lo awe aú, na amú na

mɛ́rɛngɛ́ ní ngbii / tongana agá tí tɛ, na afáa [laɲa] *langue [langar] tí ála, só sí

tongana mɔ ɛkɛ kɔ́li *il faut mɔ sára yí só alíngbi na kɔ́li tí sára /

mais mɔ sára yí tongana wále wala zo tí mbito pɛpɛ /

Subject Man with Many Children Text and ze Code F 48 Page 1 (9)

*bon, mbi yí tí tɛnɛ Tɛrɛ tí mbi / mbéní zo aɛkɛ, mbéní kóli aɛkɛ,

lo dú mɛ́rɛngɛ́ tí lo míngi / tongasó, ákóli agoe ngbangatí masía tí lo ní /

na tongana ála goe, ála lángó, tongana ndá adé, ála mú *kpóka, ál(a) goe

tí fáa yáká, / tí sára yí tí kógará ní / na kógará tí lo atɛnɛ, *non, kógará

mɔ goe mɔ fáa yáká pɛpɛ / mbí yí tí tɛnɛ mɔ fáa yáká pɛpɛ / *mais yí ókɔ

[fatige]
mɔ *fatiguer

[bɛzuɛ̃]
mbi *besoin, ngbangatí zɛ amú ngása tí mbi kóé, ahúnzí awe / da tí ngása

ní fadesó aɛkɛ séngé / yí aɛkɛ na yá ní pɛpɛ / tongana mɔ yí tí mú wále

na *place tí mbi, aɛkɛ nzoní mɔ goe mɔ gí zɛ / *jusqu'à tongana mɔ mú lo,

gá na ní na mbi / mɔ mú lo na finí / títɛnɛ mɔ fáa lo fángó pɛpɛ / mú lo

*jusqu'à
na finí, mɔ zía kámba na gó tí lo / ká mɔ gá na lo / mɔ sí na kótóró, mbi

báa lé tí lo mbi fáa gó tí lo, mbi tɛ / fadé mɔ mú wále tí mɔ, mɔ goe /

só, taá nginza tí ká na pɛkó tí wálí ní aɛkɛ gí zɛ / tongasó mɔ sára

kusára mɔ *fatigué pɛpɛ ngbangatí mɔ fáa gérɛ́ tí mɔ séngé pɛpɛ / tongasó na

kógará tí lo *apenser tɛ́né ngbii / atɛnɛ o, kógárá, mɔ hínga tɛ́né tí zɛ

kóé / zɛ aɛkɛ mbéní zo tí goe tí mú lo na finí tí gá na ní na kótóró, aɛkɛ mbéní ngangó yí / tongana mɔ yí mbi tí mú mérɛngé tí mɔ pɛpɛ, mɔ sára téné tí zɛ na mé tí mbi pɛpɛ / zɛ aɛkɛ mbéní zo só awara mbi kózo ní / angbá kété lo yí tí fáa mbi / *mais tongana mbi gá tí sára kógára tí wále mɔ sára téné tí zɛ na mé tí mbi pɛpɛ / tongasó lo mú lége logoe / tongasó, Tɛrɛ amá téné tí wále ní, na lo lóndó lo goe kógará tí wále ní / lo goe lo lángó ngbii ndá adé awe, na lo mú kpóka lo goe tí sára yáká tí gɔzɔ tí fáa gbé tí gɔzɔ / na ákógára tí lo *adevant [adefã] lo atɛnɛ *non, mɔ goe mɔ fáą yáká pɛpɛ / ngbangatí zɛ afáa ngásа tí mbi kóé / ngonzo ní ade tí gbó bé tí mbi / tongana mɔ yí tí mú wále tí mɔ tí goe na ní, aɛkɛ nɔoní mɔ goe mɔ mú zɛ mɔ gá na ní na mbi na finí, mbi fáa lo mbi tɛ / tongasó, nginza tí ká na pɛkó tí wále ní laá / tongasó, Tɛrɛ atɛnɛ kógará mbíní yí aɛkɛ ɛ sí mɔ toto / zɛ aɛkɛ mbéní yí tongasó mbi goe mbi sí na yá tí ngú só, mbi mú zɛ mbí sígígí na ní fadé, mbi mú wále tí mbi, mbi goe /

Subject ~~Man with Many Children~~ Tɛrɛ and Zɛ Code F 48 Page 3 (9)

mbéní yí só mɔ ɛkɛ toto aɛkɛ zɛ e / tongasó, lo mú zɛmbɛ lo mú likongó,

lo mú lége lo hǫ / lo goe lo *descendre [desɑ̃] na yá tí gbakó, na lo *commencer

tí báa ndo / lo báa ndo / lo báa ndo / lo goe na ní ngbii / na tongana lo

goe lo sí na mbéní ndo tí kéké ní, kéké akúngbi, láɛkɛ su na ndó tí kéké ní /

tongasó zɛ agoe *monter [mɔndɛ] ndó tí kéké ní, alángó / tongasó Tɛrɛ agá así,

*acommencer tí zíngo lo/ atɛnɛ, zɛ / zɛ / zɛ aɛkɛ lángó / na lo *commencer

tí éré ndo / zɛ/zɛ/ na zɛ alóndó na lángó, ní atɛnɛ só yę / sí mɔ éré

mbi tongasó / na zɛ ayí tí sára ngangó na lo / na lo tɛnɛ, ho, zɛ, tɛnɛtí

yę mɔ sára tongasó / só ángása laá así síngó na gígí na ndo só, tongasó

mbi gá tí tɛnɛ na mɔ, títɛnɛ í goe na mɔ ngbiii, tongana í goe sí na pɛkó tí da / *bon

mɔ húnzí tɛ́rɔ́ tɔ́ mɔ, na mbi goe tí mbi na kótórɔ́ ká / *bon, tongasó na fadé

mbi lungúla yángá tí ángása ní, tongana ála sí gígí, agoe tí tɛ yí, na

fadé mbi mɔ́ú pɛkó ti ála / tongana ála goe tí yɔ́ ngú, *eh bien mɔ tí na

pɛkó tí ála mɔ fáa ála / tongasó mú hínga tí goe na kótá lá só aɛkɛ

Subject Man with Many Children Tɛrɛ and Zɛ Code F 48 Page 4 (9)

ngangó tɛ́nɛ́ / * *mais ángása aɛkɛ míngi / tongasó, mɔ zía mbi goe mbi fáa

péré só na sése ngbii / tongana ahúnzí awe, mbi fáa kámba, mbi zía na gbɛ́

ní / tongasó mɔ gá mɔ lángó na ndó ní, mbi *coucrer [cuvrɛ] mɔ na péré só kɛ́ɛ́ / ?

mbi kánga li tí mɔ na gɛ́rɛ́ tí mɔ kóé, na tongana mbi mú mɔ mbi gá na ní,

mbi tɛnɛ, só péré tí kpɔ da tí mbi laá, mbi goe mbi zía na sése / tongasó

tongana bí asára awe, fadé mbi gá na ángása tí kógará tí mbi na yá tí da

ní pɛpɛ / tongasó mbi lúngúla péré na tɛ́rɛ́ tí mɔ tongasó mɔ tí na tɛ́rɛ́ tí

ángása mɔ fáa ála kóé / tongaso fadé mbi wara mbéní tí tɛ / ngbangatí só,

kása fadé só aɛkɛ pɛpɛ / tongasó zɛ amá tɛ́nɛ́ só ayí da / na Tɛrɛ agoe tí

fáa péré / na zɛ *acommencer tí fáa kɔ́amba / tí lungúla tɛ́rɛ́ tí kámba ní

na sése / na tongana Tɛrɛ afáa péré ní kóé awe, lo gá lo goe lo zía pɛ́rɛ́

na sése, lo yɔrɔ kámba na gbɛ́ ní kóé, na zɛ agoe lángó na ndó ní / tongasó

Tɛrɛ amú mbéní azía na ndó tí lo, akánga gɛ́rɛ́ tí lo, akánga lo kóé atɛnɛ,

o zɛ / zɛ ayí da na yá tí péré ní ká / na lo tɛnɛ andaá mɔ laáma / mɔ láá

mɔ fúti ngasá

Subject ~~Man with Many Children~~ Tere and Ze Code F 48 Page 5 (9)

mɔ fútí ngása tí ákógará tí mbi kóé / ngása tí ála aɛkɛ *encore pɛpɛ /

*bon búbá asára mɔ lá só awe / mɔ tɛ ngásí ní ngbii / mɔ gá mɔ lángó na

*place ní, na kéké só, mbi wara mo awe / fadé ᵒᵒzazbara amú mɔ lá ɨ só /

fadé ála tɛ mɔ na kóbe lá só bíaní / mbi wára nginza tí ká na pɛkɔ́ tí wále

tí mbi awe / tongasó Tɛrɛ ayɔ́ lo azía na ndó gɔ́ tí lo ǎ *acommencer tí goe

na kɔ́tɔ́rɔ́ / lo goe ngbii lo sí na kɔ́tɔ́rɔ́ lo bi na sése / lo éré ákógará tí

lo, atɛnɛ *bon, mbi gá na zɛ ɨtí awe / tongasó ála mú likongó agá kpɔ na

yá tí péré só zɛ aɛkɛ na yá ní o / na ákógará na atɛnɛ O ɨtɛrɛ, mɔ hánda

mbi, tí gá ti mú mɛ́rɛngɛ́ tí mbi séngé / mɔ goe mɔ fáa mbéní péré tongasó mɔ

gá mɔ bi an sése mɔ tɛnɛ mbi goe mbi kpɔ yá ní / mbi tɛnɛ mɔ mú zɛ na

finí mɔ gá na ní mbi ~~xxxxxxxxxxx~~ báa lé tí lo sí mbi fáa gɔ́ tí lo mbi tɛ / *mais tɛnɛtí

yɛ mɔ goe mɔ fáa péré tongasó mɔ kánga mɔ gá tí hánda na mbi / mbi goe

tí fáa yá tí péré ní tí báa sí / na ákógará tí lo amú zɛmbɛ agá tí fáa

kámba na tɛ́rɛ́ tí péré ní na Tɛrɛ atɛnɛ na ála o, tongana ála yí tí fáa

yá tí péré ní, *bon, ála zía mbi kpé tí mbi sí ngbangatí zɛ aɛkɛ mbéní

zɔ tongasó, ála hínga kusára tí zɛ kóé / na tongana ála yí tí fáa, ála

zía mbi kpé tí mbi ngbii pɛkó tí mbim ayɔkɔ sí / fadé ála fáa o / na

tongasó Tɛrɛ azía lóró da awe / na ákógará tí lo afáa kámba só, na zɛ

alóndó, zɛ alóndó atɛnɛ, *bon, ála fa gí lége tí Tɛrɛ na ní / ní yí tí

sára mbéní yí ɔkɔ, ála fa gí lége tí Tɛrɛ na ní / tongasó lo kú pɛkó tí

Tɛrɛ / lo tomba Tɛrɛ ngbii, lo goe lo sí na mbéní yájá ní / Tɛrɛ abáa m

mbéní *vieux wále aɛkɛ gbɔ́tɔ [sareti] *saleté na gbé tí karáko tí lo / tongasó Tɛrɛ

agoe ayó (...) mbɔkɔdɔ (.....) na yá tí ngonda ká / agbɔ́tɔ,
~~agoe ayó (...) abi lo akánga, tongasó lo commencer agbɔ́tɔ~~

bongó tí lo akánga / tongasó lo *commender tí [ar]na sése / tí lungúla

*saleté tí karáko só / na tongana zɛ akpé ngbii agá así awe, zɛ *acommencer

tí éré ndo / lo *commencer tí éré ndo, lo tɛnɛ, diya, diya / (Wan tó

langa moi di e nde) / na mbakodo só atɛnɛ, Wan To ahɔ na ndo só o / na

lo tɛnɛ, Wank To asára yɛ / na zɛ atɛnɛ, Wank To asára yí na mbi ála yí

Subject Man with Many Children Tɛrɛ and Zɛ Code F 48 Page 7 (9)

tí fáa mbi, sí mbi tomba pɛkɔ́ tí lo o / na ∞ mbɔkɔdɔ só atɛnɛ / andaá Tɛrɛ

atɛnɛ lo báa Tɛrɛ laá aɛkɛ píka ∞ gidi ká só / lo má toto tí ∞ gidi aɛkɛ

toto na li tí Tɛrɛ ká / lo hínga Tɛrɛ kóé, tongana ∞ gidi tí lo aɛkɛ tɛ

lo míngi tongana lo goe na kótá lá tongasó, lo hínga Tɛrɛ aɛkɛ sioní

míngi / tongana lo goe lo sí na tɛ́rɛ́ tí gidi ní / sí ála ɛkɛ tɛ Tɛrɛ

míngi só / fadé ála lóndó tí fáa lo, lo sára búbá pɛpɛ / tongana lo yí tí

tɛ́nɛ́ , tí mú Tɛrɛ hío, ní ɛkɛ na da tí Tɛrɛ / tongana lo yí, hí fá a péré

só ngbii, na ndo tí (...) yáká só / ní fáa péré na sése / na tongana í

kánga lo í goe mú í zía na tɛ́rɛ́ tí da tí ní, tí tɛnɛ da tí ní afúti awe /

Tɛrɛ agá alɛkɛ na da só o / na tongana Tɛrɛ agá tí fáa yá ní, tí lɛkɛ na

da só / *bon, lo lóndó lo mú zɛ o / tongasó zɛ alutí ngbii atɛnɛ m, aɛkɛ

yí só awara mbi kózo ní / Tɛrɛ asára yí tongasó ngbii, amú na mbi, angbá kɛ́x

kété ála fáa mbi / mbi yí tí sára *encore tongasó pɛpɛ / na lo tɛnɛ , a,

mɔ goe ma / mbi sára nzoní tɛ́nɛ́ na mɔ awe / Tɛrɛ aɛkɛ mɛ́rɛngɛ́ tí mbi /

tongana mbi sára yí tongasó mbi goe mbi zía na téré tí da, tongana Tɛrɛ

aggá tí lungúla tí lɛkɛ nna da ní, tongasó mɔ lóndó mɔ mú lo / tongana

mbi sára ténɛ́ ní na mɔ mɔ kẹ / *bon mɔ goe na kótá lá tongasó fadé,

ála ɛkɛ tɛ Tɛrɛ ká míngi fadé mɔ hínga ndá ní ká o / na zɛ amá ténɛ́ só,

alú utí ngbii, atɛnɛ *bon (Gbanu) *bon, tongasó, Tɛrɛ *acommencer tí (...)

fáa péré na sése / só atɛnɛ, (...) Tɛrɛ agoe tí fáa péré ní *encore / ní

zɛ agoe ká na ngú tí fáa kámba tí gá tí gánga lo *encore / tongasó, lo

sára yí só kóé awe / lo fáa péré só kóé awe, Tɛrɛ agoe t' agoe fáa kámba

na ngú ká, así gígí na ní / tongasó, Tɛrɛ alɛkɛ yí ní ngbii, lo báa tí lo

atɛnɛ aɛkɛ pɛpɛ / andaá Tɛrɛ láa *atourner só / (...) na lo zía péré ní na

dése, tongasó (...) zɛ agoe lángó na ndó ní / zɛ agoe alóndó na ndí

ní na amú mbéní azía na ndó tí zɛ ngbii só, lo *com encer tí kánga zɛ

*encore / lo kánga li tí lo kóé / lo kángá géré tí lo kóé / atɛnɛ a,

ozɔk (Gbanu) (...) zɛ mɔ kpé gbá / mbi wára mɔ awe / fadé mɔ sára tongana

yę / mbi wara nginza tí mú na wále tí mbi awe / fadé mɔ sára búbá ,

lá só mbi gbó mɔ awe /

fadé mɔ kpé mbéní *encore na ndo wa / tongasó (...)

Tɛrɛ ayó lo azía na ndó gó tí lo awe / lo *commencer tí kírí na ní na ákógará

tí lo ká / ákógára tí lo atɛnɛ, hínga pɛpɛ lo goe bíaní {mɔ lo ngbá tí}

[Kɔndɛ]
*compter zɛ / tongasó lo yó zɛ ngbii lo goe lo bí ká na sése / lo tɛnɛ

*bon, ála sára tí kózo ní ngbii, tongana mbi sára yí pɛpɛ / zɛ afáa mbi,

tongasó mbi sí na lo *encore / tongasó ála gí yí agá kpó na yá yí yí só,

ákgará tí lo amá téné só awe, ála téne aɛkɛ taá téné / tongasó

afáa lo bíaní / tongasó ála só ála mú likongó agá, akpó yá tí péré só ngbii,

zɛ *acommencer tí dé kóngó / tongasó ála fáa zɛ / tongasó ála lungúla péré

só na téré tí lo, ála *commencer tí dɔrɔkɔ lo / ála fáa lo *acommencer tí

tɛ na *place tí ngása tí lo só / tongaso
a fa só mérengé tí wále só, ála kánga

kóngba ngbii na lo, amú lége agoe, lo goe na Tɛrɛ / tongasó ndá tí téné

ní laá /

téné tí mbi só mbi yí tene aeke wángó téné / tí báta mérengé / na

*l'heure só, mbéní yąma aeke na yá tí ngonda, éré tí yąma ní aeke bákoyá /

na lo dú mérengé tí lo ése / mérengé ní kóé aeke mérengé kóli / na lo

*commencer tí mú na ála wángó tí tambéla / lo tene tongana í tambéla, í báa

ndo na yá dú pepe / ámérengé ní áma téné ní nzoní / na tongana ála *commencer

tí tambéla awe, mbéní akánga mí tí lo, na mbéní abáta téné só babá tí lo

afa na lo awe / na ála *commencer tí te lé kéké tí tambéla na ní / an tongana

ála goe sí na téré tí mbéní kótá ngú, mbéní zo asára kété dú tí lo / dú ní

aeke *long otá / na lo zía péré na yąma tí dú ní kóé / na tongana ála gá

tí sí da, mbéní ze atí na yá dú ní / lo lángó na yá ní lo nge kóé / lo

sára *dimanche óko na yá ní, lo eke na kóbe tí te pepe / na mbéní só abata

téné só babá tí lo atene na lo kózo ní, lo kpé lo hǫ na ndo tí dú ní /

na tongana tí peko ní agá tí sí, lo hǫ, *mais lo kpé ngangó pepe / na ze

agáa lo, aéré lo / na lo kírí na peko tí lo, lo yí tí báa ze aeke na yá tí

dú ní / na lo húnda zɛ, lo tɛnɛ, zɛ tɛnɛtí yę, mɔ éré mbi / na zɛ só atɛnɛ

[Kamarade] [edɛ]
*camarade, mɔ hǫ́ séngé pɛpɛ, mɔ *aider mbi / tɛnɛtí mbi ɛkɛ na pási na ndo

só / zo tí *ader mbi na yá ní aɛkɛ pɛpɛ / tongasó mɔ zía dambá tí mɔ, mbi

mú, mbi *monter na ní / na bákoyá só amá téné só zɛ atɛní na lo, lo kę /

ngbangatí lá kóé zɛ ayí téré na bákoyá pɛpɛ / na bákoyá sí ayí tí kę tí

[pardɔ̃]
goe, zɛ akírí amú *pardon na lo / na ndá ní, bákoté á só a-*tourner dambá

na
tí lo, zɛ só amú dambá tí lo amonter, adutí na yángá tí dú / na tongana

bákoyá ahúnda lo, sí lo língbi tí zía mabóko tí lo tí goe pɛkó tí íta tí

lo, na zɛ só ayí dá pɛpɛ / zɛ akírí asára ngangó na lo / atɛnɛ, tongana mbi

zía mɔ, fadé mbi wara yí tí bata téré tí mbina ndo wa / ngbangatí mbi ngɛ

míngi na yá tí dú só / na ndá ní zɛ agbó bákoyá só ngangó míngí / na agí

légetí fáa lo / *jusqu'à na aníŋa kété, na mbéní kété kété yąma, éré tí

lo ndarangba / lo gá lo sí, zɛ amú dambá tí bákoyá só a sire ngangó míngi /

tí
na ndarangba atɛnɛ, *oui, bákoyá, mbi gí mɔ ngbii mais lá só, camarade ę

mbi awara mɔ awe / fadé mbi tɛ mɔ na kóbe lá só / íta zɛ mɔ sára na lɔ́ 1

nzoní míngi / gbó lo ngangó / na ndá ní ndarangba agá ndurú na zɛ, atɛnɛ zɛ, 2

aɛkɛ nzoní í hé ngíá / sí í língbi tí tɛ bákoyá lá só nzoní / na tongana 3

ála yí tí hé ngíá ní, ndarangba amú mbɔ́kɔ tí bákoyá, amú mabɔ́kɔ tí zɛ na 4

ndúzú / na nda ní bákoyá akpé / na ndarangba akpé tí lo ngá / na tongana ála 5

kpé agoe yɔngɔ́rɔ kété, ndarangba atɛnɛ, bákoyá mɔ kpé ngangó sí lo língbi 6

tí kámáta mɔ mbéní pɛpɛ / na tongasó, kamélá amúbé tí zɛ awe / na ndarangba akpé 7

yí tí lo ayɔ́ / na bákoyá akpé yí ti lo ayɔ́ ngá / tongasó zɛ awara yí tí tɛ 8

pɛpɛ / 9

10

11

12

13

14

lo fáa yáká tí lo ngú ótá / lo lú bóndó [...] ngú otá / [...] *bon,

amú bóndó ní abóngbi / apíka na kóndó só na sése ngú otá / alɛkɛ lo na

ngú otá / *bon apíka bóndó só, asára fuku tí lo na ngú otá / agoe alú kóbe

tí bóndó só, fuku só, kóbe só, na ngú ótá / lo mú kóbe ní lo yɔrɔ na yá

tí bozó ní / lo húnda *camarade, lo tɛnɛ [...]"wara *camarade na ndo wa" /

b'ɔngɔ́
hó atɛnɛ "mbi laá / atɛnɛ mɔ gá í goe " / (laughter) ála mú lége ála

goe / (laughter) ála gá í goe / (,,,) b'ɔngɔ́ a-*acompagner lo ála goe /

(...) ála goe ála wara kótá ngú / amú kóbe só, otá só, mú kóbé ókɔ, azía

agá
na yá tí ngú ní / xxíx pɔtɔpɔ́tɔ / atɛnɛ "b'ɔngɔ́ mɔ yɛ́" / b'ɔngɔ́ ayɛ́ kété /

ayɛ́ kété awe, atɛnɛ "yá tí mbi así awe" / só síngó (yá tí yɛ laá, lo gá lo

yɛ́ kóé / susu angbá na gígí / atɛnɛ "b'ɔngɔ́ mɔ tɛ" / b'ɔngɔ́ atɛ susu

ótá awe, atɛnɛ "babá, yá tí mbi así awe" / yá tí mɔ así / lo gá lo sára

(sound like that of sipping hot soup), lo tɛ susu ní kóé ahúnzi / (laughter)

ála hɛ́ / angbá kóbe óse apɛ ? na yá tí bozó tí lo / [...] kótá ngú / *encore

ála túku (...) kóbe ókɔ na yá tí ngú ní / agá pɔtɔpótɔ *encore / atɛnɛ

"b'ɔngó mɔ yǫ́" / b'ɔngó ayǫ́ kété, atɛnɛ "yá tí mbi así" / só síngó yá tí

mɔ ! / atɛnɛ "ɛ̨ɛ̨" / kírí encore lo yǫ́ kóé / atɛnɛ "mɔ tɛ susu" / b'ɔngó

atɛ susu óse / atɛnɛ "yá tí mḇi así" / síngó yá tí yɛ̨ laá / atɛnɛ *pṏṏsser

ká, agá tɛ susu só kóé" / ála hǫ́ tongasó *jusqu'à kóbé otá kóé ahúnzi /

atɛnɛ "*bon, fadesó b'ɔngó, mɔ ɛkɛ *camarade tí mbi, nzara ahǫ́ ndó tí mbi /

mɔ goe gɨ́ na mbi yɛ̨ma " / b'ɔngó a-*passer / agoe, agoe wara ᵐbiri

ngbangbu ʊ́kɨ́ / atɛnɛ "babá, yɛ̨ma laá"/ atɛnɛ "só yɛ̨ma ?" / agoe wara biri

*[sáki] / atɛnɛ "babá yɛ̨ma laá" / atɛnɛ "só yɛ̨ma apɛ / mɔ goe mɔ gí mbɨ́

mbéní" / agoe awara biri sáki bale ókɔ / (laughter) b'ɔngó atɛnɛ,"bon,

bon mɔ́ goe tɛnɛ ála ngonda só akɛ tí babá tí ála wala tí mamá tí ála / mɔ

gá li na hǫ́ tí mbi" / hǫ́ tí lo só gí yɛ̨ma na yá ní / yí kóé na hǫ́ tí lo

só akɛ na hǫ́ tí lo só / b'ɔngó agoe da / atɛnɛ "e duri/ e duri / e duri /

mabá tí mbi atɛnɛ ála, atɛnɛ ála, ngonda só aɛkɛ tí babá tí ála wala tí

tí mamáx tí ála" / akpé lórɔ́ batabarabatabarabatabarabatabarabatabatata-

barabatabarabatabarabatabara / agá alinda hɔ́ tí [...] agoe ká só atara

b'ongó ahɔ́ [miy] *mille na yá li tí lo / akɛ ngonda / (...) agá así awe / lo

tɛ ála kóé ! / atɛnɛ "b'ongó mɔ sí gígí" / b'ongó atɛnɛ "mm" / babá mbi

sígígí apɛ" / [...] atɛnɛ"mbi vɛní mbi tɛnɛ mɔ sígígí"/ mbi língbi tí

sí gígí apɛ babá / atɛnɛ " --" / (sound of blowing one's nose) b'ongó

ní atí ká / (laughter) b'ongó ní atí ká / bon, atɛnɛ "sara ínɔ tí mɔ,

mbi báa" / b'ongó adutí asára ínɔ tí lo kété / atɛnɛ "só ínɔ tí kóli ?" /

atɛnɛ "ɛɛ" / atɛnɛ "pousser kété mbi sára ínɔ" / mɔ kpé lórɔ́ húnzi térɛ́

tí mɔ yɔngórɔ ndo mbi sára ínɔ / b'ongó akpé yɔngórɔ agoe ahúnzi térɛ́ tí

lo / lo dutí lo sára ínɔ tí lo / agá *mer / amú b'ongó na ndúzú / a,

babá, babá o, babá o / asára mabókɔ tí lo tongasó, amú b'ongó na ndó

ínɔ tí lo / ínɔ tí lo agá mer awe / ínɔ tí lo agá mer / (laughter)

atɛnɛ "b'ongó" / ɛɛ / pousser kété, mbi sára purú / b'ongó a-pousser kété

agoe apɛ, apɛ lángó bale óko agoe ahúnzi / húnzi téré tí lo na pɛkó tí

kéké / lo yí tí sára purú só, bíó tí biri só así gígí óko na ngbonda / tí lo /

uuuuuu / tongana témé tongasó agoe apíka b'ongó whaat / (onomatopoetic

word describing b'ongó getting hit / atɛnɛ "babá {adé} mbi yí apɛ / adé

mbi yí apɛ / mo kú kété, mo kú kété / zía mbi yongóro ndo / píka ahó

ndó tí b'ongó / agoe mú b'ongó / sára purú tí lo ahúnzi awe / atɛnɛ "bon

{fadéso í bara téré mo goe} / b'ongó akírí agá / lo kóé lo yí tí sára

tongana babá tí lo asára só, lo gá afáa yálá tí lo / lo fáa yáká tí lo

awe, lo sára kóbe tí lo ótá / { lo gá lo tɛnɛ mbi wára} camarade na

ndo wa / mbo atɛnɛ "mbi bá" / atɛnɛ "mo gá í goe" amú mbo azía na

*devant tí lo, {ála ɛkɛ goe / ála kɛ goe / ála goe} jusqu'à ála wara ngú /

atɛnɛ mí "mo dutí na ndo só sára kóbe tí tɛ sí / amú kóbe óko só /

azía na yá tí ngú susu, ála *ramasser [masse] / ála sára, ála sára (...) na yá

tí ngú ní / susu amú mbáge, ála mú mbáge / jusqu'à kóbe ní ahínzi kóé /

"

"nzara ahɔ́ ndó tí mbi, mɔ goe gí na mbí yąma / mɔ gá mɔ li na hɔ́ tí mbi /

bon nzoní" / mbo akpé agoe wara biri bale ókɔ / atɛnɛ "babá, yąma laá" /

ztɛnɛ {ndá taá mɔ, só yąma}" / agoe wára biri bale ukú / babá {só yąma

laá} / bon, mɔ boe mɔ ɑ zonga [zungɔ́] ála, mo tɛnɛ ngonda só aɛkɛ tí babá

tí ála, wala tí mamá tí ála, mɔ gá mɔ lé na hɔ́ tí mbi / agoe amú kótá

pɔtɔpótɔ, adó na hɔ́ tí mbi / tongasó agá tongana taá wá / adutí ɑ

∞ adorowate tí mú lórɔ́ tí kpé mbírímbiri / bon, mbo gá kpé / agoe wara

biri / atɛnɛ"a, só camarade tí mbi, camarade bírí bába tí mbi atɛnɛ

ngonda só aɛkɛ tí babá tí ála wala tí mamá tí ála / amú lórɔ́

batakarabatakarabatakarabatakarabatakarabatakarabatakarabatakara / b'ɔngɔ́ adutí

mbírímbiri ahín a lége tí lo tí kpéngó ní / (laughter) kótá yí aɛkɛ gá na

pɛkɔ́ / a-*sauter [sotɛ], mbo a-sauter, ali na hɔ́ tí lo na yá tí pɔtɔpótɔ só /

(...) pɔtɔpótɔ kóé atúku na sése / b'ɔngɔ́ agá mú lórɔ́ / ahɔ́/ ahɔ́ bíaníɑ /

(...) tɛrɛ só akai awe /

Subject Tɛrɛ Code F 55 Page 1 ( )

mbéní zo aɛkɛ / éré tí lo na yángá tí kɔ́tɔ́rɔ́ tí mbi atɛnɛ yɔrakɔnagere /

yángá tí Gbaya atɛnɛ xx yɔrakɔnagere, na yángá tí Karɛ atɛnɛ ndainagbaon /

na yángá tí Sango atɛnɛ, dɔ́dɔ́ aɛkɛ séngé / tongasó yɔrakɔnagere, lo dutí

lo lɛkɛ ngɔ tí lo, kózo yí lo ɛkɛ na mbéní mɛ́rɛngé wále / na lo goe dutí

lo húnzí tɛ́rɛ́ tí lo, aɛkɛ ngɔ tílo / mamá ní ɔ́kɔ na mɛ́rɛngɛ́ ní ɔ́kɔ / ngɔ

kóé aɛkɛ omaná / na lo lɛkɛ ∞ kalangba da / na tongana lo ɛkɛ lɛkɛ yí só

kóé, lo lɛkɛ tɛ́nɛ́ na bɛ́ tí lo , lo tɛnɛ, ngínza tí mú mɛ́rɛngɛ́ tí mbi só

aɛkɛ / yí só mbi lɛkɛ / na tongana lo lɛkɛ yɔí só kóé awe, lo tɛnɛ na

mɛ́rɛngɛ́ tí lo tí mána ndúzú na lí tí hɔ́tɔ́tí báa, sí tongana zo aɛkɛ pɛpɛ,

lo língbi tí tara ngɔ só na yí só kóé lo lɛkɛ, tí báa kózo ní, sí lo fa

tɛ́nɛ́ ní na ázo / na Tɛrɛ vɛní ahúnzí na tɛ́rɛ́ tí lo, lo má yí só kóé

lo ɛkɛ tɛnɛ / na tongana mɛ́rɛngɛ́ tí lo afɔnɔ amá ká na ndúzúm abá ndo

aɛkɛ séngé na akírí afa tɛ́nɛ́ na babá tí lo, atɛnɛ babá tí mbi o, ndo

aɛkɛ séngé mɔ piká ngɔ tí mɔ / tɛrɛ aɛkɛ dutí na tɛ́rɛ́ tí lo, na yɔrakɔnagere

ahínga pɛpɛ / na lo píka, na lo goe lo *commencer tí tara ngɔ só / ngɔ

omaná na ∞ kalangba da só / lo píka kóé, na ∞ kalangba ɛkɛ da, na bíá

na ∞ ndili kóé „ na dódó aɛkɛ da, na *l'heure óko / na Tɛrɛ adutí amá yí

só kóé, lo ɛkɛ tara na yángá tí zo tí ngɔ só, só aɛkɛ píka, lo ɛkɛ tara /

na toto tí ngɔ ní, tongana lo *commencer tí píka awe, atɛnɛ (song) na ɛ

tongana lo má yí só, Tɛrɛ aɛkɛ má yí só lo tara yí só kóé, na kótá zo

ní akírí, abóngbi yí só kóé agá / na lo gá na kótóró, lo lungúla zuru

tí lo, lo zía na ngú, na lo píka fuku tí samba tí lo, na lo tó samba

kóé, lo bóngbi ázo kóé / lo tɛnɛ, lo fa téné só na ála, na tongana

ála gá na bóngbi tí lo awe, lo tɛnɛ nginza tí mérengé wále tí mbi só, mbi

yí mbéní yí pɛpɛ / gí ngɔ só, yí só mbi lɛkɛ kóé, tongana zo apíka, na

alíngbi na mabóko tí mbi só mbi yí, fadé zo ní amú mérengé wále só / na

azo kóé atara ngɔ só, óko na óko alíngbi ála kóé / mbí língbi díko

*nombre tí azo ní pɛpɛ, tɛnɛtí ála hó mbi / na ála tara ngɔ só alíngbi

na zo ókɔ *agagner pɛpɛ / na tongana Tɛrɛ agá,lo lóndó lo gá lo *commencer

tí píka yí só, ázo kóé atɛnɛ e, *mais áni tara yí só ngbá *mais gí mɔ

Tɛrɛ mɔ língbi lá wa / na Tɛrɛ agá / tongana lo ɛkɛ tara yí só, kózo ní

lo *toucher na tara tí li mɛ tí wa tí ngɔ ní / lo tɛnɛ e / tongana yɛ /

na tongana lo *commencer tí píka awe, (...) wá tí ngɔ ní ahínga aɛkɛ ngɔ

só lo yí laá / na lo píka lége ókɔ tongana wa tí ngɔ ní apíka / (song)

[...] (...) ndá tí bíá só / ᵐ prupru só / atɛnɛ tí píka ngɔ ní laá /

ᵐ prupru prupru só atɛnɛ píka ngɔ/ ngɔ só óse / alutí / *bon, budaibudai

só atɛnɛ mbéní só, azía na kéké na yángá ní, aɛkɛ tongasó / zo tí mamá ní

ɛkɛ ókɔ, na zo tí mɛ̄rɛngé ní ɛkɛ ókɔ, sí apíka / *bon, na kpandiriri só

atɛnɛ, mbéní só ála zía gí na goe tí ála, na yángá ní aɛkɛ mbáge óse na

ála mí gí kéké sí apíka na nɔi / *bon na yililili só aɛkɛ tí sára ᵐ ndílil/

só áwale asára / *bon, na woyowoyo só akɛ tí mú yángá tí bíá ní só zo aɛkɛ

mú/

WJS. mɔ kírí mɔ hé mbéní (...) anzɛrɛ /

[...] (...) na dengere/dengere só, atɛnɛ mbéní ngɔ ní óse ᵒʳ anga na ála

mú gí kéké sí apíka na só tongasó / na mbéní só apíka dengben/dengben,

só ála yɔrɔ gí na gérɛ́ tí ála, sí apíka na ní tongasó tongasó / *bon,

na tongana Tɛrɛ apíka ngɔ só, alíngbi na mɛ́ tí zó tí ngɔ ní awe / na ázo

kóé bɛ́ asára ála tɛnɛtí nzoní mérengɛ́ wále só / na ázó kóé aɛkɛ ngangó

ngbanga/tí ní, na wa tí ngɔ ní alóndó lo mú kótá kángó tí lo, lo tó

sambá lo mú na Tɛrɛ ayó / tongasó lo píka ngɔ ní na ázo kóé ayí da,

*même wa tí ngɔ ní amú ngiá na lo míngi ahó / na tongana ála bâ lége só,

Tɛrɛ amú wále só awe, bɛ́ *acommencer tí sára ála ngban/a tí ní / na

Tɛrɛ lo ɛkɛ na ndará ngá / lo kírí sá/a tɛ́né na kógará tí lo, (...)

fadé só, agá kógará awe aga ᵒʳ wande mbéní pɛpɛ / na tongana Tɛrɛ lo ɛkɛ

na ndará lo báa lége só, bɛ́ aɛkɛ na bɛ́ tí mbéní zo, tí gí lé é tí fáa

lo tí mú wále só / na lo tɛnɛ, lo kírí lo gá na kógará tí lo, lo tɛnɛ

bóngbi tí ázo míngi só mbi báa ámbéní zo a báa mbi (...) na koti, na mbi 1

hínga téné aɛkɛ na yá tí ála / (...) tí báa na gbé tí lé tí mɔ, tongana 2

alóndó fadé mɔ wara lo na téné na pɛkó ní / na lo tɛnɛ na kógará tí lo 3

lo tɛnɛ tongana mbéní kóta kangú aɛkɛ, í fa téné na mbi / na kógará tí lo 4

atɛnɛ *oui, kóta kangú aɛkɛ / na lo tɛnɛ *bon, gá na ní / na kógará tí lo 5

aga na kangú ní, na lo kóro yángá ní, lo lɛkɛ / lo lungúla *saleté tí 6

yá ní kóé na gígí / lo tɛnɛ kógará, aɛkɛ nzoní mɔ zía mbi na wále tí mbi na yá 7

kangú só, na mɔ kánga yángá ní / yí só mɔ́ yí tí mú na mɛrɛngé tí mɔ, kóé 8

mɔ́ zía da / na mɔ kánga yángá ní, na mɔ zía na lége, fadé awe / na tongana 9

kógará tí lo asára lége ókɔ, tongana Tɛrɛ afa na lo / lo zía Tɛrɛ na ya 10

(...) kangú ní, na ló zía na lége / tongasó, bámará ahɔ awe / dole ahɔ 11

awe / zɛ ahɔ awe / b'ɔngɔ́ ahɔ awe / gógóá ahɔ awe / ála só lɛkɛ téné 12

tí fáa Tɛrɛ / tí mú wále ní laá / (...) na kózo yí ála goe ála zía 13

b'ɔngɔ́ na yángá ní na mbáe tí kógará ní / na ahɔ kété, azía zɛ / na ahɔ 14

kété azía yí só, gógóá / ahǫ́ kété azía bámará / na zía dole na yángá

tí kótá ngú ká / an tongana azía kangú só na lége awe, Tɛrɛ amú mbéní bíá

aɛkɛ (ɛx song) só atɛnɛ / ndá tí bíá só atɛnɛ / biri#wiri só atɛnɛ / lure

ne mɔ kom só atɛnɛ goe / kimbɔkɔ só atɛnɛ, tí mbi / na tongana lo goe lo

, b'ongó
sí na b'ongó atɛnɛ, tongana lo yí tí sí, b'ongó así gígí awe / na ɛx

lo húnda biri#wiri lo tɛnɛ, mɔ báa Tɛrɛ na wále tí lo aɛkɛ gá / lo tɛnɛ

e, (...) alɛkɛ yí kóé na lo na mɔ báa pendere tí wále ní alíngbi ókɔ pɛpɛ /

na mɔ hínga kóé tambélá tí mbi, *arreter pɛpɛ / tɛnɛtí só mbi hǫ́ kózo ní

*mais ála ɛkɛ gá / mɔ zía mbí lége kété mbi hǫ́ / lo hǫ́ tí lo awe / lo *ɛrɛ

laá atɛnɛ só lo tí lo awe / tɛnɛtí lo ɛ#ɛ na k^ngú só lo *tourner

gó tí lo, aɛkɛ ndé tí Tɛrɛ / gó tí lo *alinga na gó tí Tɛrɛ pɛpɛ / na

tongana lo hǫ́ lo goe ɛx wára zɛ / tonganá zɛ así gígí, agá#gbanzí lé e

na lo / na lo tɛnɛ biri#wiri mɔ báa Tɛrɛ na wále tí lo ɛkɛ gá wala yǫ /

na biri#wiri atɛnɛ, e, mɔ bá^pendere tí ála, alíngbi ókɔ pɛpɛ / ála ɛkɛ

ndurú tí sí awe /*même bá yángá tí pɛ́ré só, ála ɛkɛ na pɛkɔ́ tí péré

só / * mais yí ɔ́kɔ mɔ zía mbi lége kété mbi hǫ́ tɛnɛ tí tambéla tí mbi *

*apresser pɛpɛ / na tɛnɛtí só mbi gá / na lo hǫ́ tí lo awe / (song) na

tongana lo wara gɔ́gɔ́á awe, gɔ́gɔ́á así gígí *acommencer tí sára ngangó / lo píka, lo

gá na lí tí lo tongana tí píka kangú ní / na biri wiri (...) *aarreter

awe / gɔ́gɔ́á ahúnda lo atɛnɛ, mɔ báa Tɛrɛ agá, wála yę / na lo tɛnɛ e /

biri wiri atɛnɛ, mɔ báa ála ɛkɛ ndurú na pɛkɔ́ tí mɔ awe / na yí ɔ́kɔ tambéla

tí mbi *apresser mbi pɛpɛ / aɛkɛ tɛnɛtí só mbi gá / na tongana ála sí na

bámará, bámará asála lége ɔ́kɔ / na tongana así na dole awe, lo sára lége

ɔ́kɔ / *mais yí ɔ́kɔ tí dole aɛkɛ ndé / tɛnɛtí lo ɛkɛ na yángá tí ngú

na lége tí hǫ́ tí Tɛrɛ tí goe ma bɛ́ ngú aɛkɛ apɛ / na tongana lo sí na

dole awe, dole agá tongana tí dɔ́ kangú ní tí fáa / na lo *arreter awe /

dole ahúnda lo, lo báa Tɛrɛ na wále tí lo, lo ɛkɛ gá wála yę,/ lo

tɛnɛ *oui ála gá / ála gá ndurú tí sí awe / yí ɔ́kɔ mɔ híngá tambéla tí

mbi aɛkɛ *presser pɛpɛ / yí só, mbi hǫ́ tí mbi kózo ní / ála ɛkɛ gá a

pɛkó tí mbi / tongasó dole *acommencer tí kírí na pɛkó tí lo, ngózo

tí lo adé awe / na *ɛrɛ atɛnɛ, aú mɔ hínga kóé, lé ti mbi tí sá ngú

aɛkɛ pɛpɛ só, mɔ mɔ́ú mbi mó bi mbi na bé ngú ká sí tongana mbi hó awe, ála

ɛkɛ gá na pɛkó sí mbi gbánzí lége na mɔ apɛ o na mɔ dole, mɔ gá

mɔ yǫ́ Tɛrɛ na kangú só / na mɔ yí tí bí na bé ngú ká kangú afáa awe,

Tɛrɛ na wále tí lo ahǫ́ awe / na dole atara tí lǫ́ na ngú ní ngbá tɛnɛtí

aɛkɛ kótá ngú lo hínga tí sá ngú pɛpɛ / *mais, mɔ báa, (...) mbéní yí

só tongana (...) dole na kangú aɛkɛ wato tɛnɛtí tɛ́né só / *mais tongana

kangú aɛkɛ na ndo wa / méme aɛkɛ na yá tí da sí dolé ayí tí hǫ́ na yángá

da / sí ábáa kangú na yá da / *amanquer pɛpɛ, fadé lo fáa da só tɛnɛtí

kangú ní / aɛkɛ tɛnɛtí só vení lo gá wato na kangú ngi / só aɛkɛ ndá

tɛ́né tí mbi laá /